

Előfizetés a Képes Vasárnappal és a Képes Pesti Hírlappal együtt egy óra 4.— pengő, negyedévre 10 pengő 80 fillér. Egyes példányszám ára 8 fillér, vasárnap 12 fillér (a mellékletek nélkül)

PESTI HÍRLAP

Szerkesztőség: Vilmos császár-ut 78. Telefon 112-295. Főkiadó: Vilmos császár-ut 78. Tel. 112-295. Erzsébet-körút 1. Tel. 135-296. A fiók-jegyzékét vasárnaponként az apróhirdetések élén közöljük

HORTHY MIKLÓS HADPARANCSA

„Honvédek! Isten és a haza nevében előre az ezeréves határunkig, a Kárpátok bérceig, hogy ott kezet nyujthassatok lengyel bajtársaitoknak“

Honvédeink elérték a lengyel határt

Délután félnégykor a Vereckei-szorosban találkoztak az ősi határon a lengyel csapatokkal. Bensőségesen ünnepelték meg a közös határon a történelmi eseményt — A honvédség megszállta Husztot, a Borsova völgyében Dolha előtt áll, az ungvári csoport Perecsenyig jutott

Tiso felkérésére Hitler átvette a szlovák állam fölötti védelmet

Német tiszti küldöttség Eperjesen

Horthy Miklós, Magyarország kormányzója férfiasan öntudatos, szép és lelkesítő hadparanccsal fordult a magyar honvédséghez utra-valóul arra az utra, amely rutén földön keresztül az ezeréves magyar határ, a Kárpátok gerince felé vezet. A hadparancs egyebek között ezt mondja: „Honvédek! Isten és a haza nevében, kísérve népünk szeretetétől, előre az ezeréves határunkig, a Kárpátok bérceig, hogy ott kezet nyujthassatok lengyel bajtársaitoknak!“

Alig jutottak nyilvánosságra a kormányzó megrázó szavai, parancsa már teljesedett. Bereg vármegye északi részén Volocnál és a vereckei szorosban vitéz honvédeink már meg is érkeztek a határra és a lengyelekkel együtt testvéri ölelkezésben ünnepeltek annak, hogy a két, egymást híven szerető nemzet régi vágya: a lengyel-magyar határ álma megvalósult. Mindössze három napja annak, hogy csapataink az ukrán terrorista bandák és cseh csapatok határsértéseinek és orvtámadásainak megtorlására megmozdultak és átlépték a belvederei határt. Azóta három főirányban fejlődtek ki a hadmozdulatok. Ungvár és Munkács fölött az Ung és a Latorca völgyében észak felé meneteltek csapataink. A harmadik sereg Bereg megye délkeleti csücskéből indult ki Tiszaújlak, Nagyszőlős és Huszt irányában. Munkács fölött honvédeink már megoldották az eléjük kitűzött földadatot. Ungvár fölött a világháboruban híressé vált uzsoki szoros felé megtették az ut egy harmadát és közben Perecsenyinél szétverték a szics-gárdisták egy ellenállással kíséreltező csapatát. A kelet felé menetelő csapatok tuljuttattak Husztot, Volosin kormányzókörzetén és mélyen benyomultak Máramarosba. A legnagyobb és legtöbb időt igénybevevő földadat erre

a harmadik csapatra vár. Ennek amellet, hogy a Tisza folyása mentén el kell jutnia Körösmezőig és a Tatárhágóig, közben meg kell szállnia a Tisza északról érkező mellékfolyóinak, a Nagýágnak, a Talabornak, a Taracnak a völgyeit és Rahó fölött keleti irányban Tiszabogdány vidékét.

Az eddigi csatározások nagyobbreszt a szics-gárdistákkal folytak, alkalmat adva honvédeinknek arra, hogy bátorságukat és fölényes harci készségüket megmutassák. Minden jel arra mutat, hogy a fejét és célját vesztett cseh hadsereg nem gondol ellenállásra. Ha megtennék, honvédeink majd megadják nekik is a méltó választ. Minden jogunk megvan azonban arra a reménységre, hogy nagyobb véráldozat nélkül fogjuk ismét birtokunkba venni az ezeréves ország egyik legszebb és szívünkhöz közelálló darabját.

Honvédeink teljesítménye így is nagyszerű lesz. Sikvidéki ember, aki sohasem járt azon a tájékon, nem is sejtí, hogy télen, vagy ami még ennél is rosszabb, tavaszi olvadáskor milyen szörnyű akadályokat támasztanak azok az Isten háta mögött fekvő völgyek, meredek hegyoldalak, kanyargós hegygerincek a katonai csapatok, a gépkocsik, ágyuk, tankok mozgása előtt. Hófuvás, mellig érő hó, sikos, jeges hegyi utak veszedelme emberi ellenállás nélkül is óriási földadatot rónak katonáinkra. A magyar katonák azonban — amint az eddig elért gyors eredmények is mutatják — hazafias szent hevíletükben nem ismernek akadályt és valósgos versenyfutásban törekednek az óriási hegy-ségek hágói felé, hogy megérkezzenek az ősi határra, az ezeréves magyar haza szent hegyeinek, a Kárpátoknak az ormaira és minden ponton kezet nyujthassanak régi barátainknak: a

lengyeleknek a közös magyar-lengyel határ megvalósulásának örömeire.

Trianon, amikor Csonka-Magyarországot megalkotta, végesvéig elrabolta tőlünk régi határainkat. Végesvéig elrabolta tőlünk a világ egyik legjobb és legerősebb természetes határát, a Kárpátokat. Most két ponton és a két pont között huzott pár kilométeres darabon mégis ott állunk a Kárpátokon. Ez a kicsiny vonal rövid néhány nap alatt nyugat és kelet felé több száz kilométer hosszúságban megnyulí. A keleti Beszkidék és a Máramarosi havasok visszatérnek.

Nagyszerű, szívet emelő eredmény ez! Köszönet érte vitéz honvédeinknek, akik megérdemlik a Kormányzó hadparancsának meleg dicséreteit. Az államfővel együtt mi is bizonyosak vagyunk benne, hogy e nagy fáradsággal és esetleg újabb nehéz harcokkal járó feladatot éppen olyan tökéletesen meg fogják oldani, mint ahogyan a cseh támadások ellen megvédték az azóta összeomlott határokat és vissza fogják vezetni ruszin testvéreinket Szent István birodalmába, ahol ezer éven át együtt élünk, örültünk és véreztünk.

Különös meghatódottsággal kell tudomásul venni, hogy az a hely, ahol a magyar katona lába először érte a Kárpátok határát, éppen a vereckei szoros volt. Az a hágó, amelyen keresztül a honfoglaló ősök Magyarország területére ömlöttek. A menetelő honvédek egy ellenséges kézzel rombadöntött turul-szobor helyéről indultak: Munkács várából. A vereckei szorosban egy másik ledöntött turulmadár helyéhez érkeztek. A honfoglalás dicsőségét hirdető turulmadár ismét fölszállt a Kárpátok hegyére. Most azonban már nemcsak a honfoglalás dicsőségére, hanem a honfoglalás kötelességére emlékezteti a nemzetet.

A Kormányzó hadparancsa

A Magyar Távirati Iroda jelenti: Vitéz nagybányai Horthy Miklós, Magyarország kormányzója, csütörtökön a következő hadparancsot adta ki:

Honvédek!

Ismét történelmi napokra virradtunk!

A cseh zsoldosok országuk életének utolsó perceit is arra használták fel, hogy megrohanva határainkat, magyar véreinket és azok javait pusztítsák.

E támadások azonban a ti acélfalaitokon összetörték, a támadók véres fejjel menekültek megtorló karjaitok elől.

Megelégedéssel állapítom meg, hogy ezekben a súlyos harcokban derekasan — a honvédség dicső multjához méltóan — álltátok meg a helyeteket.

Most, amikor utba indítalak Benneteket Kárpátalja husz éven át sanyargatott népének, derék ruszin és magyar testvéreink felszabadítására, biztos vagyok benne, hogy e nagy fáradtsággal és esetleg újabb nehéz harcokkal járó feladatot ép oly tökéletesen fogjátok megoldani, mint ahogyan a cseh támadások ellen megvédtétek határainkat és vissza fogjátok vezetni ruszin testvéreinket Szent István birodalmába, ahol ezer éven át jóban, rosszban egyaránt velük együtt éltünk, örültünk és véreztünk.

Honvédek! Isten és a haza nevében, kísérve népünk szeretetétől, előre az ezeréves határunkig, a Kárpátok bérceig, hogy ott kezdet nyujthassatok lengyel bajtársaitoknak!

Legyetek tudatában annak, hogy az egész világ szeme rajtatok van.

A Magyarok Istene segítsen Benneteket!

Kelt Budapesten, 1939. évi március hó 16. napján.

Horthy s. k.

vitéz Bartha s. k.

A magyar csapatok elérték a lengyel határt

Lawoczne, márc. 16. (Lengyel Távirati Iroda.) Az első magyar járőrök a beszkidí vasútállomásnál csütörtökön 13 óra 25 perckor elérték a lengyel határt. A magyarokat a lengyel határőrs csapatok szívélyesen üdvözölték.

Varsó, márc. 16. (Magyar Távirati Iroda.) Varsóba érkezett jelentés szerint a magyar csapatok előőrsei megérkeztek a lengyel határra és az Uzsoki-szorosnál találkoztak a lengyel határőrséggel.

Hivatalos magyar jelentés

A Magyar Távirati Iroda jelenti:

A magyar királyi honvédség Szolvyáról előrenyomuló csapatainak egyik gyorsan mozgó csoportja ma délután 15 óra 20 perckor a Vereckei-szorosban fekvő Petrusovica községnél elérte a lengyel határt. A szolvyai csoport egy másik oszlopa ugyanezen időpontban a munkácsi—lawocznei vasútvonal mentén fekvő Volóc községet érte el és jelenleg utban van az onnan körülbelül tíz kilométerre fekvő lengyel határ felé.

A magyar királyi honvédségvezérkar főnöke március 16-án 20 órakor az alábbi hivatalos jelentést adta ki:

A Ruténföldön előrenyomuló csapataink ma 19 órakor a következő helyzetet érték el:

A Tisza-völgyében előrenyomuló csoport megszállotta Husztot, felderítő részei a Tisza-völgyében tovább nyomulnak előre.

A Borsova-völgyében csapataink Bilkén át Dolha irányában haladnak tovább.

A munkácsi csoport egyik oszlopa Volócon át 18 órakor, egy gyorsan mozgó oszlopa pedig Vereckén át 14 óra 15 perckor elérte a lengyel határt.

Az ungvári csoport harc árán Perecsenyig jutott.

Csapataink ezeket az eredményeket zord időjárási viszonyok között, helyenként hófúvásban érték el, azon az alig járható hegyi terepen, amelynek nehézségei még a világháborúból jól ismertek.

Csütörtökön este 23 óra 15 perckor a Husztról előrenyomuló honvédszlop bevonult Técsőre.

Helyszíni rádióközvetítés a magyar és lengyel csapatok történelmi jelentőségű találkozásáról

Varsó, márc. 16. A lengyel rádió, amely az utóbbi napokban élénk figyelemmel kísérte az események alakulását és állandóan rendkívül meleg és barátságos hangon emlékezett meg Magyarországról, a mai napra a magyar csapatokkal együtt teljes felkészültséggel várta a határon azt a pillanatot, amikor az első csapatok Magyarország történelmi határára érkeznek.

Délután 4 órakor a rádió bementője örömmel jelentette be, hogy az első magyar járőrök 15 óra 40 perckor elérték a lengyel csapatok előőrseit s a magyar és lengyel csapatok között megtörtént az első testvéri kézfogás.

A lengyel rádió 17 óra 45 perckor helyszíni közvetítést adott a végre megvalósult lengyel-magyar határról. Először fölcsendült a lengyel és a magyar himnusz, majd a bemondó felkérte a lengyel csapatok vezénylő tábornokát, hogy szóljon néhány szót a rádió hallgatóságához.

— Kérjük a tábornok urát — mondotta a bemondó —, hogy ezen a számunkra oly örömteljes napon, amelyet a magyarokkal együtt az egész lengyel nemzet is szívszorongva vár, intézzon néhány szót a rádió hallgatóságához.

A lengyel tábornok hangsúlyozta, hogy a lengyel hadsereget és a lengyel népet határtalan örömmel tölti el ez a mostani esemény. A magyar nemzet — mon-

dotta — legkitünőbb fiait, a magyar katonákat küldötte ide Szivemből örülni, hogy itt ma kezdet szoríthatok a magyar katonákkal.

Vozáry Aladár országgyűlési képviselő a következőket mondotta:

— Öfömlétságnak, a Kormányzó Urnak hódolatosan alázatos tisztelettel jelentem, mint egyszerű polgára Magyarországnak, hogy ma délután három órakor a magyar honvédek vitéz Bély Alajos ezredesdandárparancsnok vezetésével alatt példát adó kötelességteljesítéssel, rettenetes hóviharban, kimondhatatlan fáradtság után elérték a lengyel-magyar határt.

Ezután vitéz Bély Lajos ezredes üdvözölte a magyar katonaság nevében Lengyelországot.

— Nehéz elmondani — mondotta —, milyen érzelmek töltik el lelkünket és szívünket, amikor itt állunk a történelmi magyar határon és együtt lehetünk a lengyel hadsereg katonáival. Nemcsak a történelmi lengyel-magyar határ, de azok a boldog és kacagó arcok, amelyek itt, a lengyel határon a magyar katonák felé fordulnak, biztositésként annak, hogy ez a közös lengyel-magyar határ soha többé meg nem szűnik.

— Minden magyar szíve megdobban arra a látványra, hogy fogadtatásunkra lengyel díszsereg jelent meg a határon. A lengyel parancsnok kézzsoritással és ősi lengyel szokás szerint oszokkal üdvözölt. Mondhatatlanul jól esett ez a fogadtatás, mert az nemcsak ne-

künk szolt, hanem szolt az egész honvédségnek és az egész magyar nemzetnek.

Bély ezredes ezután újra köszönetet mondott a lengyel népnek és a lengyel hadseregnek azért a fogadtatásért, amelyben a magyar honvédek a határon részesítették. Beszédét „Éljen Lengyelország!” kiáltással fejezte be.

A lengyel bemondó ugyancsak magyarul megismételte: „Éljen Magyarország!”

Ezután Vozáry Aladár országgyűlési képviselő, aki az előrenyomuló magyar csapatokkal együtt érkezett a határra, a rádióan át magyar beszéddel üdvözölte Lengyelországot és Magyarországot népet.

— Lengyel testvéreim! — mondotta. — Boldog vagyok, hogy itt az ezeréves magyar határon állva üdvözölhetlek benneteket. Amikor e határon álltok, szívvel jövő imával adok hálát az Uristennek és tiszta szívvel kiáltom: Éljen a nagy, szabad Lengyelország!

— Magyarországi testvéreim — folytatta Vozáry képviselő —, boldogok és büszkék vagyunk, hogy elcsönk állhatunk meg az ezeréves határ mentén azon az uton, amelyen annakidején a honfoglaló vezér hadai az országba jöttek. Imádkozunk és dolgozunk azért, hogy soha többé ne váljék el tőlünk a magyar terület egyetlen része sem.

Vozáry képviselő beszéde után a lengyel bemondó röviden összefoglalta az ünnepélyes fogadtatás részleteit, majd az ünnepség a Rákóczi-induló és a Pilsudski-induló hangjaival véget ért.

A Vereckei hágó hősei

Vereckei hágó, márc. 16. (Magyar Távirati Iroda.) Szerdán délelőtt indultak el a vitéz Bély Alajos ezredes parancsnoksága alatt álló lovas dandár csapatok a Latorca völgyén felfelé és csütörtökön délután már magyar lobogó lengett a híres Vereckei hágón, ahol lengyel díszsereg várta a magyar testvéreket. A honvédség elővédjének élén Fráter Tamás főhadnagy érkezett a hegytetőre és kitűzte a magyar zászlót, bár már megelőzőleg az önkéntes felderítést végző Kémeri Nagy Imre, a m. kir. térkép felmérésítő központhoz beosztott felügyelő és három társa odaérkezett. Így ők voltak tulajdonképpen az első magyarok, akik az új közös határt elérték. Összesereglett a környék lengyel lakossága is az első magyar katonák érkezésére. Vitéz Bély Alajos vezérkari ezredes, az első lovasdandár parancsnoka, vitéz Egrý Nándor ezredes lovasdandártüzérezredparancsnokkal, Lieszkovszky Pál parancsörtszettel és törzskarának több tisztjével érkezett fel a hegygerincre. Velük együtt jött R. Vozáry Aladár országgyűlési képviselő és a Magyar a magyarért mozgalom vezetője, Diószeghy Erzsébet báróné, valamint Engelbrecht István, Munkács város polgármesterhelyettese.

A magyar csapatok utját Munkácsról fel a határig őszinte és meleg lelkesedéssel kísérte a ruszin lakosság. Szinte megfeszítetten, hogy fent a határ mellett is, a legelűgöttabb vasúti őrházakban és erdészlakokban egyszerre előkerültek a magyar lobogók. Minden egyes falun keresztül az áthaladás újabb és újabb bizonyíték volt amellett, hogy a ruszinok egyhangúan kívánták a Magyarországhoz való csatlakozást és mindenütt hangoztatták, hogy alig várták azt a percet, amikor megint magyarul beszélhetnek. A diadalukon mindenütt tiszta magyar felírás volt.

Verecke az első volt, ahol a magyarság elérte ezeréves történelmi határait és az a nap, amelyen a magyar és lengyel testvérm nemzet vágyálma beteljesül, a magyar történelemnek talán egyik legboldogabb márciusi napja.

A csapatokat különös megindultsággal Vezérszállás lakossága fogadta; mindenki tudja itt, hogy ebben a faluban töltötte Rákóczi Ferenc 1711-ben az utolsó éjszakát Magyarországon. A ruszinok templomi zászlók alatt, keresztelőkkel, magyar lobogókkal jöttek a csapat elé.

A hóvihar hóorkánná változott. Mindazonáltal lankadatlan erővel kuszott fel a csapat a kigyózó uton a határgerincre. Így érkeztek meg délután az 1041 méteres hegy tetejére a vereckei szoroshoz.

A Messagero érdekes cikke Ruszinszko visszacsatolásáról

Róma, márc. 16. A Messagero Munkácsra kiküldött tudósítója a következőket írja:

Magyarország sohasem mondott le Ruszinszko visszacsatolásáról és ma a magyar gyalogság előrenyomulóban van a Vereckei-szoros felé, amelyen ezer év előtt Árpád vezér és az első magyarok bevonultak Magyarországra. Mindenekelőtt azonban le kell szögezni egy igen fontos tényt. A március 15-i események magyar részről már akkor érlelődtek, amikor a német részről bekövetkezett eseményeket még nem lehetett várni. A magyar-ruszin határon bekövetkezett incidensek lassan olyan súlyosakká váltak és a magyarok üldözése olyan türethetlenné lett, hogy már napok óta tudni lehetett, hogy Horthy kormányzó feltétlenül fel fog lépni a magyar nemzet tisztesség megvédése érdekében. Látni tehát, hogy csak véletlen összeesésről és mindenestre szerencsés összeesésről van szó.

Az olasz tudósító rámutat arra, hogy Prchala tábornok egy nemlétező hadsereg tábornoka, akit egy megszünt főváros megszünt kormánya nevezett ki. Ruszinszko sorsa immár meg van pecsételve.

Fontos körülménynek tartja a tudósító Románia magatartását és hangoztatja, hogy Románia Budapesten tett lépését a szívélyesség jellemezte.

Volosint Máramaroszigeten megtámadta egy ukrán altiszt

Bukarest, márc. 16. A kárpátoros kormány tagjai Volosin miniszterelnök vezetésével Máramaroszigeten román területre léptek. Amikor Volosin a máramaroszigeti ruszin érsekség épülete felé tartott, a volt ukrán hadsereg egyik altisztje támadást kísérelt meg ellene. A támadást megakadályozták és a támadót letartóztatták.

Horthy Miklós kormányzó üdvözlő távirata Moscicki Ignác lengyel köztársasági elnökhöz

A Magyar Távirati Iroda jelenti:

Magyarország főméltósága kormányzója a magyar királyi honvédség csapatainak a lengyel határra történt megérkezése alkalmából a következő táviratot intézte Moscicki Ignác köztársasági elnökhöz:

— E történelmi pillanatban, midőn a magyar-lengyel határon a magyar katonai lengyel bajtársnak testvéri kezét nyújtja, legmélegebb üdvözléteimet küldöm Nagyméltóságodnak és a lengyel nemzetnek, úgy a magam, mint a magyar nép nevében. Hőn óhajtom, hogy ez az erős kapocs ősi hagyományaink szellemében alapjává váljék békés együttműködésünknek és boldog jövőt biztosítson országainknak.

Az angol kormány nem avatkozik be a ruszinszkói kérdésbe

London, márc. 16. (Magyar Távirati Iroda.)

Az alsóházban Stourton a következő kérdést tette fel: Tekintettel arra, hogy Szlovákia független államnak nyilvánította magát, támogatja-e az angol kormány Ruszinszkó amaz elhatározását, hogy saját jövőjéről az önrendelkezési jog elvének alkalmazásával döntsön a müncheni egyezmény szellemében.

Chamberlain miniszterelnök: Mint a képviselő ur mai nyilatkozatomból bizonyára értesülhetett, Ruszinszkó jogállását, úgy látszik, a ruszin hatóságok és a magyar kormány döntik el egymás között. Nem hiszem, hogy bármilyen célja volna a beavatkozásnak az angol kormány részéről.

A lengyel szenátus elnökének bejelentése

Varsó, márc. 16. (Lengyel Távirati Iroda.) Amikor megérkezett a híre, hogy a magyar csapatok elérték a lengyel határt, a szenátus ülésén Miedzinski elnök a vitát félbeszakítva, bejelentette, hogy a magyar csapatok elővédjei elérték a lengyel határt.

— Annak a meggyőződésnek adok kifejezést — folytatta —, hogy a holnapi nap folyamán a két testvérmennyiség egész Ruszinszkó hosszában közös határa lesz.

Amikor a szenátus elnökének szavai elhangzottak, a szenátus tagjai felemelkedtek helyükről és viharosan éltették Magyarországot.

Voloc és környéke zsidóságának lemeszárlását akadályozták meg a magyar csapatok gyors előnyomulásukkal

Voloc, márc. 16. A bevonuló honvédszolgálatok a lakosság leirhatatlan lelkesedése közepette menetelnek át a községen. A község háza előtt a voloci izraelita hitközség vezetősége fogadta a csapatok parancsnokát. A küldöttség szónoka köszöntet fejezte ki a magyar csapatok előtt, mert bevonulásukkal, amely váratlan gyorsasággal történt, megakadályozták a Szics-gárdisták által tervbe vett pogromot. Az ukrán gárdisták laktanyájában, ahol a terroristák pánikszertű menekülése miatt ugyszólván minden irat visszamaradt, megtalálták nemcsak a község zsidó lakosainak névjegyzékét, hanem több környéki falu zsidóságának listáját is. A listákon szinte menetrend-szerűen volt feltüntetve Voloc és a környező községek zsidóságának kirablása és lemeszárlása.

Szics-gárdisták ellenállást igyekeznek szítani

Ungvár, márc. 16. A most már hazátlanná vált Szics-gárdisták, akiknek legnagyobb része soha nem volt ruszinföldi lakos, hanem az ukrán uralom óta szivárgott be Lengyelországból és Romániából, próbálják a helyzetet menteni és több helyen akciót kezdeményeztek a bevonuló magyar honvédek ellen. Az egyik erdőből golyószóróval löttek a bevonuló magyar csapatokra, de rövid idő múlva elmenekültek, minthogy a magyar csapatok géppuskával megtisztították az egész erdőt. A Szics-gárdisták cseh egyenruhában a Perecseny felé vezető útvonalon álló egyik régi várta több ágyút csempészték, hogy megnehezítsék a magyar honvédség előnyomulását, az ágyukat kezelő legénység azonban az éjszaka folyamán megszökött.

Az Alsóveceke előtti utelágazásnál honvédszolgálatunk zömükkel a főútvonalon maradván nyomultak előre és az észak felé kanyarodó mellékútra csak kisebb biztosító erőket küldtek ki. A mintegy másfél szakasznyi biztosító csapat alig másfél kilométeres előrehaladás után védelemre berendezkedett Szics-gárdisták ellenállásával találkozott. A Szics-gárdisták egy fél szakasz gyalogsági ágyúból álló tüzérség is támogatta. A honvédszolgálat parancsnoka géppuskával színeli támadást intézett az elszórt gárdisták

ellen, mialatt egy-egy golyószórós raj átkarolta az ellenséges állásokat és háttámadta az ellenséget. A meglepetésszerűen végrehajtott átkarolás következtében az ukrán banda fejvesztetten menekült sok halott és sebesült hátrahagyásával. A löveg-szakasz, továbbá három géppuska, nagyobb mennyiségű lőszer és az ellenség valamennyi málhásállata zsákmányul esett. A lövegek kezelői, valamint 46 Szics-gárdista fog-ságba estek.

A katonaság által Ungvár környékén megszállt községek megtisztítását a térképhelyesbítő osztag emberei, valamint az ungvári önkéntes nemzetőrség tagjai megkezdték. Munkájuk során számos Szics-gárdistát találtak, akiknek a katonaság előrenyomulása során sikerült a gyűrűből megszökniük és a sűrű erdőségekben elrejtőzniük. Most kezdenek visszaszivárogni a falvakba, ahol ellenállást igyekeznek szítani. Ezek a kőbor Szics-gárdisták éjszakánként bejönnek a községekbe és az átvonuló honvédekre, valamint a nemzetőrségre rálovöldöznek. Üldözésük és a falvak megtisztítása teljes eréllyel folyamatban van.

A varsói Kurjer Poranny úgy értesül, hogy Szolyva környékén szerdán délután a magyar osztagok és a 36. cseh gyalogezred két zászlóalja között szabályszerű ütközetre került sor. A harc során tizen-négy cseh katonai életét vesztette, negyvenen megsebesültek. Nemcsak cseh csapatok szálltak szembe a magyar csapatokkal, hanem ukrán Szics-osztagok is.

Tiso Hitler védelme alá helyezte Szlovákiát

Prága, márc. 16. Tiso szlovák miniszterelnök az alábbi táviratot intézte Hitler vezérhez:

— A Nagynémet Birodalom vezére és birodalmi kancellárja iránti bizalomtól eltekintve, a Szlovák állam az Ön védelme alá helyezi magát. A Szlovák állam kéri Önt a védelem vállalására.

Hitler vezér és kancellár Tiso táviratára a következőkben válaszolt:

— Elismerem tegnapi távirata vételét és ezennel átveszem a szlovák állam fölötti védelmet.

Német csapattestek Eperjesen

Pozsony, márc. 16. Mach Sanyó propagandafőnök délután Dürsánszky külügyminiszter megbízásából fogadta a külföldi újságírókat és elmondotta nekik, hogy délután 4 órakor Tiso miniszterelnök tegnapi táviratára Hitler birodalmi kancellártól válasz érkezett. A válasz a következőképpen hangzik:

— Átveszem a szlovák állam védelmét.

Mach propagandafőnök hangoztatta, hogy ez a távirat a szlovák állam biztonságát garantálja és a védelem nem azonos a protektorátussal. Mindaz, ami az országban történik, a szlovák kormány tudtával és beleegyezésével megy végbe.

Egyes német csapattestek a keleti határ biztosítására előrenyomultak és bevonultak Eperjesre. A keleti határ biztosítása a következő okok miatt vált szükségessé:

1. 1921 óta a határkérdés nincs tisztázva Szlovákia és Ruszinszkó között.
2. Jelentős magyar csapatmozdulatok folynak Ruszinszkóban.
3. Jelentős cseh csapattestek állnak egész Ruszinszkó területén.
4. Ellentétek mutatkoznak a Szics-gárda és a cseh katonaság között.

Mach propagandafőnök tudomása szerint a német csapatok Pozsonyba nem vonulnak be.

A német csapatok akkor, amikor a határokat biztosítják, egyúttal biztosítják az egész országban a békét és a nyugalmat. A német parancsnokok és a szlovák hivatalok vezetői között felmerült kérdések megoldása egyetértésben folyik.

A morvaországi szlovákok kérdésében még nem folytatók tárgyalások a német tényezőkkel. A morvaországi szlovákok mozgalmát indították, hogy Szlovákiához csatlakozzanak őket. Ezt a mozgalmat a szlovák kormány nem támogatta, ez teljesen önkéntes volt és október 6-ika óta mindjobban erősödött. Mach propagandafőnök reméli, hogy ez a kérdés Szlovákia szempontjából kedvező értelemben nyer megoldást.

Csak tisztiküldöttség

Pozsony, márc. 16. Eperjesről érkezett magán-értesülések szerint német csapatok nem vonultak be Eperjesre, mindössze arról van szó, hogy német tisztiküldöttség érkezett oda.

Hitler Pozsonyba megy?

Prága, márc. 16. (Inf.) A cseh fővárosban elterjedt hírek szerint Hitler kancellár a pénteki nap folyamán látogatást tesz Pozsony városában. A kancellár Prágából való távozása után először Böhmisch-Leipázba ment, onnan pedig az esti órákban Brünnbe utazott. Morvaország fővárosában, Brünnben, péntek reggelre várják Hitler Adolf ünnepélyes bevonulását. Brünnből a kancellár állítólag Pozsonyba megy.

Az új szlovák állam

Pozsony, márc. 16. (Inf.) Európa legfiatalabb állama, az önálló Szlovákia 45.000 négyzetkilométernyi

Husvétitársasutazások

OLASZORSZÁGBA:

Április 2—11.

1. BELLAGIO, részvételi díj 255.— pengőtől
2. TREMEZZO, " " 258.— "
3. SAN REMO, " " 276.— "

Április 2—17.

4. MILANO-FIRENZE-NÁPOLY-ROMA-VENEZIA
- Részvételi díj 358.— pengőtől

DALMÁT TENGERPARTJA:

Április 2—16.

- ZAGRAB-SPLIT-DUBROVNIK-LOPUD szigetére
- Részvételi díj 253.— pengőtől

Jelentkezési határidő márc. 25.

Részletes felvilágosítás és jelentkezés

HUNGARIAN TOURS Pesti Hírlap Utazási Irodájában, Budapest, V. Vilmos császár-ut 78 Magyar Nemzeti Bank 1171. számú engedélye alapján.

kiterjedést, tehát valamivel nagyobb, mint Svájc vagy Dánia, lakosainak száma pedig kerekén hárommillió. Az 1938 december 31-én tartott népszámlálás adatai szerint ebből 2.2 millió a szlovák, míg a többi népcsoportok a következő adatokkal szerepelnek: 128.000 német, 87.000 zsidó, 79.000 kárpátoros, 67.000 magyar, 42.000 morvaszlovák és 27.000 cigány. Ez a népszámlálás azonban még a cseh uralom alatt ment végbe s ekkor a német, mint a magyar népcsoport vezetői tiltakoztak, tehát ezeket az adatokat nem lehet hiteleseknek elfogadni. A népszámlálás különben még 52.000 csehet is feltüntet Szlovákia területén, akik azonban azóta nagyrészt elhagyták az országot.

Szlovák körökben a világon élő összes szlovákok számát különben negyemillióra becsülik, úgy hogy a szlovákságnak csupán fele él az önálló Szlovákiában. A külföldön élő szlovákok közül legtöbben vannak az Egyesült Államokban és az ott lakó szlovákok döntő szerepet játszottak európai őshazájuk sorsának alakításában is. Ők mondták ki annakidején a csehekkel való egyesülést és kötötték meg a pittsburgi szerződést az autonómia alapján és ők sürgették most is az európai szlovákság követeléseinek teljesítését, miután a Benes-féle rendszer a szlovákságot rutul kijátszotta.

Az amerikai államokon kívül Magyarországon és Jugoszláviában élnek még nagyobb számban szlovákok.

Este 9 óra után nem lehet az utcán tartózkodni

Prága, márc. 16. A német hatóságok több erélyes intézkedést léptettek életbe. Este 9 óra után senki sem tartózkodhat az utcán. A főváros cseh lakossága cseh nemzeti kokárdát hord gomblyukában. A kokárdából természetesen már hiányzik a Szlovákiát jelentő kék szín. Az ügyvédi kamara felszólította a nem árja tagokat, hogy záros határidőn belül adják át irodájukat a kamara árja tagjainak. A lapok több esetet jelentenek, amikről tegnap idősebb csehek a rádióhallgatás közben szélütés érte.

A cseh kormányt 10:1 alapon váltják be márkára. A cseh kormány tagjai, a Londonban elterjedt hírekkel szemben, még valamennyien Prágában vannak. Beran miniszterelnök csütörtök délelőtt a miniszterek élén felkereste Ribbentrop német külügyminisztert és hosszabb megbeszélést folytatott vele. Syrový tábornok, nemzetvédelmi miniszter magánál Hitler Adolfnál is kihallgatáson volt.

Rengeteg hadianyag

Varsó, márc. 16. (Inf.) A csütörtök esti varsói lapok rámutatnak arra, hogy Németország a cseh-morva tartomány bekebelezésével hatalmas anyagi eszközök birtokába jutott. Egyedül a német légi haderő háromezer modern cseh katonai repülőgéphez jutott s egyéb téren is olyan nagymennyiségű hadianyag került a németek kezére, hogy a német hadsereg technikai felszerelése most már meghaladja az angol és francia hadsereg együttes felszerelését.

Hitler cseh-morva protektorátust létesített

Prága, márc. 16. (NTI) Hitler kancellár 1939 március 16-iki keltezéssel a Csehszlovákia és Morvaországra vonatkozó fennhatóságról a következő kiáltványt tette közzé:

— Cseh- és Morvaország egy évezreden keresztül a német nép életterébe tartozott, de erőszak és ésszerűtlenség önkényesen elszakította történelmi környezetéből. A Cseh-Szlovákiának nevezett mesterkélt államba való bekebelezéssel az állandó nyugtalanság tüzfészket teremtett meg. Évről-évre nagybodott a veszély, hogy ebből az országból — mint az a múltban egyszer már megtörtént — Európa békéjét új veszély fenyegeti. A csehszlovák államnak és vezető személyeinek az államban önkényesen egyesített népcsoportok együttélését ésszerűen megszervezni és ezzel az érdekelteknek az állam fenntartására irányuló érdekközösséget fölkelteni és megtartani nem sikerült. A csehszlovák állam bebizonyította életképtelenségét és ezért szét is bomlott. A német birodalom — nyugalma és biztonsága érdekében — nem tűrhetette ezeket, az általános béke szempontjából oly fontos területeken az állandó nyugtalanságokat és előbb-utóbb le kellett vonnia a következtetéseket. A német önfenntartási elvnek tett tehát eleget a harmadik birodalom, amikor elhatározta, hogy a középeurópai rend ésszerű alapjainak lefektetése érdekében sikrással és megteszi az ebből szükségszerűen adódó intézkedéseket, mert ezeréves történelme folyamán már bebizonyította, hogy nagysága és a német nép tulajdonságai következtében hivatott ezeknek a feladatoknak a megoldására.

„Cseh és morva protektorátus“

— Attól a komoly kívánságtól áthatva, hogy az ebben az életterben lakó népeknek szolgáljak s a német és cseh nép nemzeti életét biztosítsam s mindenki békéjének és szociális boldogulásának hasznájak, a német birodalom nevében az ezen a területen élő lakosok jövőbeni együttélésének alapjául a következőket rendelem el:

1. Az egykori csehszlovák köztársaságnak a német csapatok által márciusban megszállt országrészei mártól kezdve a Nagynémet Birodalomhoz tartoznak és „cseh- és morva protektorátus“-ként annak a védelme alá tartoznak. (Amennyiben a birodalom védelme megkívánja, a vezér ezeknek a területeknek egyes részeire vonatkozóan ettől eltérő intézkedéseket fogantat.)

2. A protektorátus német népiségi lakói német államhoz tartozókká és az 1935. szeptember 15-iki birodalmi törvény értelmében birodalmi állampolgárokká válnak. Reájuk a német vér és becsület védelmére vonatkozó határozatok érvényesek s a német igazságszolgáltatás hatálya alatt állanak. (Csehszlovák és Morvaország egyéb lakói a cseh-morva protektorátus állampolgárai lesznek.)

3. A cseh-morva protektorátus autonóm és saját magát igazgatja. A protektorátus az öt e keretben megjelölt felségjogokat a birodalom politikai, katonai és gazdasági szükségleteivel összhangban fejti ki. Ezek a felségjogok saját szervek és saját hatóságok útján gyakoroltatnak.

4. A cseh-morva protektorátus autonóm közigazgatásának feje államfőt megillető védelemben és tiszteletadásban részesül. A protektorátus feje hivatása teljesítésében a vezér és birodalmi kancellár bizalmát bírja.

Birodalmi védnök

5. A vezér a birodalom érdekeinek képviselője Cseh- és Morvaországban Prága székhellyel birodalmi védnököt (reichsprotektor) nevez ki. A birodalmi védnök mint a vezér képviselője és a birodalmi kormány megbízottja, köteles a vezér politikai vonalvezetésének betartásáról gondoskodni. A protektorátus kormánya tagjainak kinevezését a birodalmi védnök hagyja jóvá. A jóváhagyás visszavonható. A birodalmi védnök jogosult tájékozódni a protektorátus kormánya minden intézkedéséről és jogában áll tanácsokat adni. Jogában áll olyan intézkedések ellen, amelyek a „birodalom megkárosítására alkalmasak“ tiltakozni és veszély esetén a köz szempontjából szükséges intézkedéseket megtenni. (Ha a birodalmi védnök tiltakozását jelenti be, törvények, rendelkezések és egyéb jogszabályok kihirdetése, közigazgatási intézkedések végrehajtása, valamint jogerős bírói ítéletek kihirdetése hatályon kívül helyezendő.)

6. A protektorátus külügyeit — különösen állampolgárainak külföldi védelmét — a birodalom látja el. A birodalom a külügyek vezetésénél a közös érdekeket tartja szem előtt. A protektorátus a birodalmi kormánynál követi minőségben képviselőt kap.

Rendőri szervezet

7. A birodalom a protektorátusnak katonai védelmet nyújt. (E védelem gyakorlása érdekében a birodalom a protektorátus területén helyőrségeket és katonai intézményeket tart fenn.) A belső rend fenntartására a protektorátus saját kötelekeket tarthat fenn, amelyek szervezetét, erejét, létszámát és felfegyverzését a birodalmi kormány állapítja meg.

8. A birodalom közvetlen felügyeletet gyakorol a forgalom, valamint a posta és táviró tekintetében.

9. A protektorátus a Német Birodalom vámterületéhez tartozik és a birodalom vámfennhatósága alatt áll.

10. A birodalmi márka mellett további intézkedésig a csehkorona is hivatalos fizetési eszköz. (A két valuta egymáshoz való viszonyát a birodalmi kormány állapítja meg.)

11. A birodalomnak jogában áll — ha ezt a közös érdek követeli, — a protektorátusra vonatkozó hatályos jogszabályokat életbe léptetni. (Amennyiben közös érdek követelné, a birodalom jogosult egyes közigazgatási ága-

zatokat a saját közigazgatásába átvinni és az ehhez szükséges birodalmi hatóságokat felállítani.) A birodalmi kormány a biztonság és rend fenntartása érdekében jogosult a szükséges intézkedések megtételére.

12. A Cseh- és Morvaországban ezidőszert érvényben lévő jog érvényben marad, amennyiben nem ellentétes a védelemnek a német birodalom által való átvétele értelmével.

13. A birodalmi belügyminiszter az illetékes birodalmi miniszterekkel egyetértőleg jogszabályokat és közigazgatási előírásokat bocsát ki, amelyek e kiáltvány kiegészítésére és kiegészítésére vonatkoznak.

A kiáltványt a vezér, a birodalmi bel- és külügyminiszter, valamint a birodalmi kancellária főnöke írta alá.

A cseh- és morvaországi protektorátusra vonatkozó vezéri kiáltványt Ribbentrop birodalmi külügyminiszter a prágai rádióban ismertette.

Hitler hadparancsa

Prága, márc. 16. Hitler kancellár, mint a német haderő legfőbb parancsnoka, a következő hadparancsot küldte Brauchitsch vezérezredes hadseregparancsnoknak:

— A hadsereg 1939 március 15-én Cseh- és Morvaország legfontosabb városainak gyors elfoglalásával ősi birodalmi területet helyezett Nagy-Németország fennhatósága alá. A hadsereg alakulatai és a légihaderő beosztott egységei a viharos téli napok kellemetlenségei és a nehéz közlekedési viszonyok ellenére is néhány órával a parancs kiadása után átlépték a határt és elérték a kitűzött menetcélokat. A csapatok, amelyekkel utban Prága felé találkoztam, a vállalkra nehezedő súlyos faramak ellenére is kitűnő benyomást keltettek. Külön elismeréssel fejezem ki a tiszteknek és legénységnek teljesítményükért és magatartásukért.

Erdmannsdorff budapesti német követ írásbeli közlése a cseh eseményekről

A Magyar Távirati Iroda jelenti:

Ma délelőtt felkereste a külügyminisztériumban gróf Csáky István külügyminisztert von Erdmannsdorff budapesti német követ s az alábbi írásbeli közlést tette:

Budapest, 1939 március 15.

Miniszter Ur!

Kormányom nevében van szerencsém Nagyméltósággal a következőket közölni:

A vezér és birodalmi kancellár ma Ribbentrop birodalmi külügyminiszter jelenlétében Berlinben kívánságukra fogadta dr. Hácha cseh-szlovák államelnököt és dr. Chwalkowsky cseh-szlovák külügyminisztert. Az összejövetelen teljes nyíltsággal vizsgált alá vették az elmúlt hetek eseményei következtében az eddigi cseh-szlovák állam területen támadt komoly helyzetet. Mindkét részről egybehangzóan azt a meggyőződést juttatták kifejezésre, hogy valamennyi fáradozásnak célja az kell, hogy legyen, hogy Európa e részében biztosítsák a nyugalmat, rendet és békét.

A cseh-szlovák államelnök kijelentette, hogy e cél szolgálatában és a végleges megnyugvás elérése érdekében a cseh nép és ország sorsát bizalomteljesen a német birodalmi vezér kezébe helyezi.

A vezér tudomásul vette ezt a nyilatkozatot és kifejezést adott annak az elhatározásának, hogy a cseh népet a német birodalom védelme alá veszi és biztosítja neki népi életének a maga sajátosságának megfelelő autonóm fejlődését.

A fenti, Hitler Adolf német birodalmi kancellár,

Csáky István gróf: A honvédség hatalmába veszi az egész rutén földet

A követ látogatásával kapcsolatban gróf Csáky külügyminiszter még az alábbi nyilatkozatot tette:

A rutén nép tömegei és vezetői tegnap és ma azzal a kéréssel fordultak a magyar kormányhoz, hogy az élet- és vagyonbiztonság gyors helyreállítása céljából katonailag haladéktalanul szállja meg a rutének lakta földet.

A magyar kormány a felkérésnek eleget tesz.

A honvédség a rutén területen eddig megszállt pozícióit elhagyja és a kapott parancs értelmében tovább haladva, hatalmába veszi az egész rutén földet.

Katonaságunk oly erővel lép fel, hogy e már eleve teljes meghiusulásra ítélt minden elképzelhető ellenállást vagy támadást. Így hadseregünk abban a helyzetben van, hogy a legrövidebb időn belül, remélhetőleg vérontás nélkül, megszállhatja a rutén földet és ott a normális rendet helyreállíthatja.

A magyar honvédség előnyomulásával természetesen a legkisebb mérvben sem fogja az egykori Ruzsinszkóval szomszédos országok területét vagy határmenti érdekeit veszélyeztetni, sőt utasítása van arra, hogy ilyen akciónak még a látszatát is kerülje.

Emberismeret indítja el a siker útján

A kézírás az emberi jellem tükröke. Egész életében minden előtanulmány nélkül, minden írásból jellemrajzot készíthet (grafologizálhat) a

grafológus automatával

(szab. bej.) — Felülmúlhatatlanul szórakoztató. Bevezetési propaganda-ára: P 20.— Egyes külföldi országokra a szabadalom eladói. Kapható jobb papír, juttaték. és látványtervezetekben, áruházaiban. Ideiglenes főlelakat: KENDI lakásberendező ipar, IV. kerület, Semmelweis-utca 7. szám. Telefon: 189—231.

Hitler elutazott Prágából

Hitler kancellár csütörtök délelőtt a különböző küldöttségek üdvözléseire adott válaszában azt hangoztatta, hogy Prága városa, valamint a cseh-morva tartomány számára most a békés kulturális fejlődés hosszú korszaka következik.

Délután félhárom órakor a cseh köztársaság utolsó elnöke, dr. Hácha Emil, jelent meg kihallgatáson Hitler kancellárnál. Ezt megelőzően Ribbentrop német külügyminiszter tett látogatást Hácha elnöknel és átnyújtotta neki a vezérkancellár proklamációját a cseh- és morvaországi birodalmi protektorátus felállításáról.

Hitler kancellár délután négy órakor elhagyta Prágát. Távozása előtt a prágai vár udvarán üdvözölte a prágai német főiskolák diákjait. A terjedelmes térségen több ezer prágai német néptárs tolongott, s a szavalókórusok újból és újból azt kiáltották, hogy „láttni akarjuk vezérünket!“ Amikor Hitler az ablakban megjelent, szünni nem akaró örömriválás kezdődött. Mind több és több ember özlött a térségre és a hófuvas ellenére is kitartottak, amíg Hitler jött. Ezután Hitler lassan ellépett az arevonál előtt és itt-ott barátságos szavakat intézett a fiatal diákokhoz, majd a prágai németek örömriválása közepette kocsiján elhagyta Prágát.

lár, Ribbentrop birodalmi külügyminiszter, dr. Hácha cseh-szlovák államelnök és dr. Chwalkowsky cseh-szlovák külügyminiszter által a ma reggeli órákban aláírt egyezménynek megfelelően a német csapatok ma délelőtt 6 órakor átlépték a cseh határt és gondoskodni fognak a cseh térben a nyugalom helyreállításáról.

Dr. Hácha és dr. Chwalkowsky hozzájárult minden szükséges intézkedéshez, amely alkalmas arra, hogy bármilyen ellenállást megakadályozzanak és vérontást elkerüljenek. Megfelelő utasítások mentek az illetékes cseh katonai és polgári hatóságokhoz.

Fogadja Nagyméltóságod kiváló tisztelettem kifejezését.

O. v. Erdmannsdorff s. k.

Szerencsekívánatok Hitler vezérnek és kancellárnak

Gróf Csáky tudomásul vette a német követ levelét.

Azután mindenekelőtt közölte von Erdmannsdorffal, hogy fel van hatalmazva a Kormányzó Ur Ó Főméltósága részéről arra, hogy felkérje, hogy tolmácsolja Hitler vezérnek és kancellárnak a Kormányzó Ur legmelegebb szívből fakadó szerencsekívánatait az elért sikerhez.

A magyar kormány nevében is tolmácsolta a német birodalmi kormánynak és a baráti német nemzetnek a kormány jókívánatait a nagy német nemzet e történelmi pillanataiban.

Amint beavatott helyről értesülünk, a külügyminiszter ezt a nyilatkozatot egyidejűleg tudomására hozta az olasz kormánynak.

Tájékoztatta továbbá a lengyel kormányt.

Megtette a közlést Románia budapesti követe részére és értesítette róla a Magyarországgal jószomszédi viszonyban élő Jugoszláviát is.

A pozsonyi kormányhoz ottani konzulátusunk útján juttatta el nyilatkozatát.

Visszahívták a prágai követet

A Magyar Távirati Iroda jelenti:

A prágai magyar királyi követ missziója befejezést nyert, a magyar királyi kormány öt tegnap este visszahívta. A prágai magyar királyi követség átalakul főkonzulátussá.

A német követ átvette a budapesti cseh követséget

Hitler vezér és kancellár proklamációja alapján, amely szerint a Német Birodalom átvette a protektorátus alatt álló Csehszlovák és Morvaország külföldi képviselőit, Erdmannsdorff budapesti német követ ma átvette a budapesti cseh követséget.

Prága első német hétköznapija

Lesújtva, de fegyelmezetten viselik sorsukat az autonóm Bohemia polgárai

— A Pesti Hírlap kiküldött munkatársának telefonjelentése —

Prága, márc. 16. A Prágában tegnap még dühöngő itéletidő mára elmúlt, csütörtök reggel kék égbolt ragyogott a város felett és kisütött a nap. Ahogy az időjárás így rövid idő alatt megváltozott és elszállt a tegnapi kísérteties est köde, párja, hófuvása, ez szinte jellemző és jelképes a lelkek hangulatának alakulására. Tegnap dél óta, mint valami sötét nehéz lidércnyomás alatt lihegett a csapzott város, még ezek az oly higgadt és óvatosan megfontolt emberek is elvesztették átmenetileg nyugalmaikat és úgy álltak, mint akire váratlanul rém csapott le. A zivataros hófúvásban kísérteties tömegekkel ormótlanul dőögtek a tankok, dühöngtek a páncélkocsik, fényoszlopok villództak, elmosódott árnyékok tüntek elő a ködből, a hóból és párából. A félelemnek, az ismeretlennek, a titokzatosságnak éjszakája volt ez, amikor senki nem tartott már semmit sem lehetetlennek, amikor elbódultak immár senki sem csodálkozott semmin.

A városban csak a késő éjszakai órákban terjedt el a hír, hogy a német birodalom vezére és kancellárja Prágába érkezett és megszállt a Hradsinban. Már ez az újdonság sem tudta felkavarni a kedélyeket, amelyek a rájuk zúduló pár végzetes óra alatt teljesen elfásultak. Már szinte nem is tartották meglepőnek, hogy a mitikus legendákkal övezett német Führer egy fedél alatt töltötte az éjszakát a kispolgári Hachával, aki véletlenül került az államfői méltóság birtokába és aki gyermekes csínytevésével, ha tehette, azután is lezökött a Hradsinból és elment a ligetbe gyönyörködni a ringlispilek forgásában. Most egymás mellett töltötték éjszakájukat a vár két szárnyában. Vajon aludtak-e ezen az éjjelen?

Prágában visszatér az élet

Ma reggel a vidám kék ég alatt már a valóság tárult a gyorsan kijózanodó prágai nép elé. A harci-kocsik és ágyuk már nem voltak alakatlan, testetlen szörnyek, hanem ott állnak az utakon, a sarkokon, a szállodák előtt, ponyvával letakarva, vagy indulásra készen. A német katonák már lemosták magukról a port és piszkot, ott sétálnak a Vencel-téren. Fiatal fiúk egytől egytől remekül öltözve, kitűnően felszerelve, türelemmel fegyelmeztetve, tisztességtudással. Kilenegéseknél nyoma sincs, nagyon ügyelnek, hogy a leg-távolabbi sértést a benszülöttek.

Közben egyre özönlenek-áramlanak az újabb csapatok. A hidakat végig kiskaliberű lövegek és gépfegyverek őrzik, a szállodák előtt teherautókról rakják le a poggyászokat. Minden megy, mint a karika-csapás. Sehol semmi zökkenő. Talán az egyetlen zavart a közlekedés okozta az első órákban, hiszen a németek jobboldalon hajtanak, Prágában pedig még a régi baloldali forgalom van érvényben. Szerdán este még akadnak torlódások, akkor azután a bevonulók is áttértek a baloldali hajításra — egészen péntek reggelig. Attól kezdve véglegesen átvészlik a német rendszert a most megszállt területek is.

Az iskolákat bezárták, hevenyészett laktanyákká alakították át valamennyit. Ami tegnap éjjel még fokozta a zűrzavart és fejtelenséget, az ugyancsak véget ért: ismét lehet taxit kapni. Az élet lassan visszazökken a rendes kerékvágásba.

A prágaiak önfegyelme és polgári rendszeretete csodálatos: a németek is tiszteltetlenné állnak meg előtte. A cseh vezetők kiadták a jelszót: hallgatni, engedelmeskedni, de nyomban és szívósan tovább dolgozni! Az utcák nyitnak és zárnak, mintha misem történt volna. Az irodák megtelnek tisztviselőkkel és még az állami alkalmazottak is gépszertű pontossággal jelennek meg íróasztaluk előtt a kispolgár-hivatalnok csökönyös rendszeretével. Az utcák forgalma igen nagy, de inkább csak a fiatalság bámulja a bevonulókat. A komolyabb prágai elem nem vesz róluk tudomást. Nem tüntet ellenük, de nem is tódul látásukra.

A némán gyászoló város

A délelőtti órákban fent voltam a várhegyen, a Hradsin falai között, ahol Hitler vezér és kancellár lakik. A vár valóságos megszállás alatt van. Az udvarain katonaság, gépfegyverek. A kapukon horogkeresztes autók, páncélkocsik, motorkerékpárok száguldanak be és ki. Itt feltűnően kevés a bámszokó. Főleg prágai németek szoronganak az udvarias cseh rendőr- és német katonakordon mögött, horogkeresztes zászlókat lengetnek és kórusban kiáltják:

— A vezérünket akarjuk látni! Eljen a mi vezérünk!

A vár ormán még két zászló leng egymás mellett. Már kitűzték a horogkeresztes lobogót, de nem vonták be a rudról a cseh nemzeti színeket sem. Viszont a város meglepő gyorsan, minden összebeszélés nélkül, lobogódiszba öltözött. A néhány német épület kitűzte a horogkeresztes zászlót, viszont Prága ma a cseh nemzeti színek jegyében fogadja az új napot.

Mintha ünnepet ülné az ország, valami öntudatos és mégis szerény, egyedüli ellentűntetés formájában végig a házakon hatalmas cseh nemzeti zászlókat leng a szél. A csehek gomblyukaiba is odakerültek a nemzeti színű szalagok. A hősök emlékműve előtt meggyújtották a kandelábereket, ott szorong az állandóan percekint megújuló tömeg, szótlanul, némán, levett kalappal, egy zokszót sem ejtve. Nincsenek hangos szavak, könnyecsek sincsenek, csak állnak és hallgatnak. Egy német ismerősöm mondja odamutatva:

— Ez az ő egyetlen erejük, de nem csekély erő!

Roham a boltok és bankok ellen

Az izgalom láza azért mégis megmutatkozik a hétköznapi élet egyes vonatkozásaiban. Tegnap óta megröghanták az üzleteket. Hosszu sorok állnak a bejáratok előtt, zsirtól szövetig mindent összevásárolnak, ami csak kapható. Hasonló a nyüzsgés a bankok épületei előtt is, annak ellenére, hogy zárlat van a betétekre és hetenkint csak ötszáz cseh koronát lehet kivenni, rendkívüli indokolt esetben többet is, de legfeljebb az összegét öt százalékát. Ez inkább csak a kisembereket érinti. A gazdagabbak, tehetősebbek már elhagyták az országot, élükön Batával, a cipőkirállyal.

Történelmi magyar-lengyel találkozó a Kárpátok gerincén

A ruszin nép türelmetlenül várja a felszabadítást — Az első magyar járőr az ősi határon

— A Pesti Hírlap varsói tudósítójának telefonjelentése a közös magyar-lengyel határról —

Lawoczne, márc. 16. Csupa várakozás és lelkesedés minden itt Lawoczneban, ahol már huszonegy órája várják a magyar csapatok érkezését. Az állomás vágányain egymás mellett kirándulóvonatok állnak, a környékbeli városok, Lemberg, Stryj lakói tömegesen jöttek átázza, átfázva és úgy várják, hogy tanúi lehessenek annak a percnél, amikor a magyar csapatok ismét elfoglalják őrhelyüket a Beszkidék ormán.

Már szerda óta tömegesen menekülnek át a magyar-lengyel történelmi határon a Szics-gárdisták és a cseh katonák. A nemzetközi szabályok értelmében valamennyiüket lefegyverezik és az ország belsejébe szállítják. Szerdán este ötven cseh csendőrlépett át lengyel területre, később újabb csoportok érkeztek, amelyek között cseh sorkatonák is voltak. Éjjel több motorvonat és néhány autobus futott át a határon cseh menekültekkel. Az egyik autobus, amikor a Beszkidék hágóján át akart jutni, felborult és maga alá temette utasait. A gépkocsiszerecsétségnek kilenc halottja van. A holttesteket a cseh menekültek szállító különvonatra tették és Stryj irányába elszállították. A lawocznei pályaudvar zászlódiszt öltött és a zászlórudakon a lengyel zászlók közt magyar lobogók is lengenek. Sok újságíró is összegyűlt itt a határon, külföldiek és lengyelek együttesen és várják a magyar előnyomulástól érkező híreket.

Behavazott hágókon át menekül az ukrán gárda

A havazás erős, a hóréteg magassága egyre nő a kárpáti hegyekben. A Beszkidék hágóutjait megközelíteni alig lehet. A várt hírek helyett pedig csütörtök délelőtt csak lelakatolt vagonok jönnek a közel 2000 méter magas Beszkidék felől. Ezekben szállítják el azokat a cseh menekülőket, akik elhagyták Kárpátja területét és ezekben a kocsikban vannak a Szics-szervezet tagjai is, akik Lengyelország területére menekültek a magyar csapatok lendületes előnyomulása elől és most az ország belsejébe szállítják őket. Csak ott fognak határozni további sorsukról.

A délelőtti órákban a hegycsúcsra olyan hírek érkeztek, hogy a Szics-gárda ellenáll, többfelé véres harcok és ütközetek folynak. Jelentették azt is, hogy az ukránok több helyen felszedték a vasúti sineket, hogy így akadályozzák meg a magyar csapatok előrejutását. Igen nagy izgalom keletkezett és külön mozdonyon felmentünk a Beszkidék hágójára. Ott csak kisebb forgalmi kitérő van, vele szemben pedig az alagut. A hegycsúcs alatt vezető alagut közepét szelte át egykor a magyar-lengyel határ. A tulsó oldalról már megnyugtatóbb híreket hallottunk. A Szics-gárda alakulatai szétszórtak, egy részük megadta magát a lengyel csapatoknak, másrészt Szlovákiába menekült. Az alagut tulsó oldaláról és a hegyeken át csak lassan, elvéve szívárognak a hírek és senki sem tudja még, hogy merre járnak a magyar csapatok.

Magyar honvédek a vereckei szorosban

Visszamegyünk Lawocznebe. Egyre nagyobb számban érkeznek a kirándulóvonatok, az állomás, amelyet gyönyörűen feldíszítettek, tele van érdeklődőkkel. Délután a lengyel hadsereg főparancsnokság hivatalosan közli, hogy az első magyar csapatok elérték a vereckei szorost. Ugyanazon a helyen, ahol egykor az ősmagyarok bevonultak a Kárpátok medencéjébe, 15 óra 32 perckor történt meg az első érintkezés Magyarországgal és az új Lengyelország között a történelmi határon. Husz tagból álló magyar járőr érkezett oda egy al-

Uj ország — új politika

Feszült figyelemmel várta Prága jövőd sorsának kihirdetését, ami ma délen történt meg a Hradsinból Ribbentrop által. Bármily furcsán hangzik, mégis úgy látszik, mintha a csehek kellemesen volnának meglepve. Még a megadott önkormányzatnál is kevesebbre számítottak a tegnapi est hírek nyomán. Így legalább — mondják — megtarthatják a jövőben is a közigazgatást és nem érinti őket közvetlenül a harmadik birodalom állampolgársági törvénye. Ezzel szemben arra is számítanak, hogy a gyakorlatban sok minden más-kép következhetik majd be, aminek első jelei már be is köszöntöttek. A prágai ügyvédi kamara már felszólította zsidó tagjait, hogy azonnal jelentsék be kilépésüket.

Komoly jelentőségű Gajdának a cseh néphez intézett felhívása. Gajda a múlt év emlékeztető október hónapjait a csehszlovák fasiszta pártnak volt vezére. Utána ő is belépett Beran nemzeti egységet hirdető pártjába. Most kiáltványában hangoztatja, hogy az új események következtében a cseh nép egyetemes-ségének egységes vezetése alá kell helyezkednie, amiért is mindenkit felszólít, hogy jelentkezzen a „fasiszta nemzeti tábor” főhadiszállásán. Miután Gajda mozgalmára számára a jövőben lehetőség nyílik — pontosabban csak neki lesznek lehetőségei —, kétségtelen, hogy e felszólításnak eredménye lesz.

A cseh nép most kiadta önmagának a parancsot: rend, nyugalom, fegyelm, egység, összetartás és mindenekelőtt harcias vagy provokáló ellenállás helyett szívós, fokozott, minden erőt megfeszítő munka.

Neller Máttyás.

ezredes vezetésével, ugyanakkor tizenöt vámtisztviselő és más magyar polgári tisztviselő és elfoglalták állomáshelyüket. Az első magyar járőr és az első magyar csoport üdvözlésére Bórta Spiekowicz tábornok, az ott állomásozó csapatok főparancsnoka személyesen jelent meg. A kölcsönös szívélyes üdvözlés után a magyar parancsnok az őrség hátrahagyásával csapatához távozott és a tábornok is visszatért állomáshelyére.

Várakozással telt az idő este félhatig. Akkor érkezett meg a hír, hogy a magyar csapatok elérték Volócot. Ez a Munkács-Lavoczne vasutvonal utolsóelőtti állomása az egykori magyar határ előtt. Leikendelve adták hírül, hogy magyar tankok érkeztek Volócra. Nem sokkal később híre járt, hogy tul az alaguton, a Beszkidék másik oldalán a lelkes ruszin lakosság türelmetlenül várja a magyar csapatokat. A házakat feldíszítették, mindenfelé magyar zászlók lengenek, a lakosság apró zászlócskákkal, örömmujongva várja azt a pillanatot, amikor ez a hegyvidék ismét Szent István koronájának hatalma alá kerül.

Este hét órakor a lemberg vajdaság főnöke és több magasrangú katonatiszt is felment a Beszkidékre.

Magyarok és lengyelek történelmi találkozója

Este hét órakor a lavocznei állomáson megszólalt a telefon és Volócra jelentkezett a magyar hadsereg megszálló századának parancsnoka. Az állomáson tartózkodók közül csak én tudtam magyarul, én mentem tehát a telefonhoz és vettem fel az összeköttetést az előretolt magyar csapatok parancsnokával, aki a következőket mondotta:

— Mindannyian szívesre várjuk a pillanatot, amikor a történelmi magyar-lengyel határt elérjük. Tudunk arról a szeretetről és lelkesedéstől, amellyel odaát várnak bennünket, ez is arra késztet, hogy mielőbb eljussunk a Beszkidékre és érintkezést találjunk lengyel testvéreinkkel.

Azonnal eljuttattam a lengyel tisztikarhoz a magyar parancsnok üzenetét. Közben a helyszínre érkezett Fabriczy tábornok és a lengyel katonai főhatóságok több képviselője. A lengyel katonai és polgári előkelőségek a legnagyobb örömmel fogadták a magyar üdvözlést.

Késő este az államvasutak telefonján sikerült újra összeköttetésbe lépnem Volóccal. Megtudtam, hogy Munkácsról már több különvonat futott be a volóc állomásra. A magyar csapatok még éjszaka folytatták az előnyomulást és az előnyomuló hadsereg egyik járőre elérte a Beszkidék orrát. Az ünnepélyes fogadtatásra nagy előkészületek folynak. Lawoczne pályaudvarát megszállták a környékbeliek és még éjszaka sem távoznak. Itt vannak a szomszédos uradalmak kiküldöttei, a magyar Groedel báró uradalmának egész intézősége, élén Roboz Géza vezérigazgatóval, aki huszártiszt volt. Az uradalmakból érkeztek rengeteg ennivalót és frissítőt hoztak magukkal, hogy a fáradt magyar katonákat megvendégyeljk.

Földes Béla.

Az aostai herceg Mussolininál

Róma, márc. 16. Mussolini több ízben fogadta az aostai herceget, Abesszinia alkirályát, hogy — mint hivatalosan jelentik — a birodalom kelet-afrikai védelmi és gazdasági kérdéseit megtárgyalja. Mussolini részletesen kifejtette a teendőket és őszinte köszönetet mondott az alkirálynak eredményes munkásságáért. Az alkirály legközelebb visszatér Adis-Abeába.

Cogito, ergo sum

„Gondolkozz, fiam, gondolkozz” — valamikor így biztatta a megakadt diákot a matematika-professzorom. Jömagamnak is sokszor szólott ez a biztatás, de hát már ilyenkor én csak arra gondoltam, hogy az újabb szekundaszaporulat nem veszélyezteti-e a derék elégségre tartó kilátásaimat. Utána pedig azon elmélkedtem, hogy minek kínozzák az embert a tudimenzionált matematikával? Azóta pedig még az integráldifferenciál számítást is rákoloncolták a középiskolára. Azt mondják: igen elmeélesítő. Nagyon kétkem, mert az elvont matematikához ép úgy különös hajlam kell, mint a versíráshoz.

Maturálás után harmincöt esztendővel is minden második hónapban végigálmodom a matematikai írásbelimet, összes rémségével. Az a csodálatos, hogy élettemnek meglehetősen kálváriás tartalmából semmimem vetődik vissza álmaimba. Nyolc esztendő alatt hat matematika-professzor előtt voltam halavány szenvedő s néha álomban mind a hat kérdez egyszerre.

Ezekből nyilván következik, hogy a tudományok mezején a matematika-tanárokat tartom szakjuk értékesebbnek a legfogultabbaknak.

Van egy matézis-tanár barátom, aki még a böjti prédikációra is rámondja, hogy „távolabbi lényegében ez is matematika”. „A jogtudomány is számok és képletek nélküli matematika.” Igaz, hogy a házassági és az örökösödési jogba egy és más matematika belevegyül, de én úgy vélem, hogy nagyrabecsült barátom meghatározása rokon a Platóéval, mely szerint „az ember két lábu, tollatlan madár”. Ezek után azt is mondhatjuk, hogy az alanyi költő töké nélküli kapitalista.

Azt pedig megint nem értem, hogyha avatott vagyok a matematikában, nagyobb tartalmu körét tudom megvonni a „cogito, ergo sum” tételének. Ezt is professzor barátom állította.

„Gondolkozzom, tehát vagyok” — mondotta Descartes. Barna Péter, öreg hortobágyi juhász, nem konstruált ezzel ellenkező bölcséletet, de tétel-állítás nélkül is lecáfolt a nagy francia filozófust.

Öreg Barna Péteren álló napig csodálkoztam valamikor, a Hortobágyon. Annnyira nem szerette a beszédet, hogy a pulját is fejmozdítással, meg bottal való mutatással dirigálta.

Művész barátom, akivel együtt pusztáztam, le is rajzolta az öregot. A pompásan sikerült szénrajzot oda nyomta elébe.

— Hát akárci legyen is, kegyetlen jól eltaláltatott — szolt rá szemlélkedés után, öreg Barna Péter.

— Kigyelmed voln' az Péter bácsi. Hát nem ismer magára? — mondta barátom.

— Nem pislogtam én tükörbe. legalább negyven esztendeje.

— Hát hogy sodorja tükör nélkül ilyen szép világra a bajuszát?

— Hát hogy?... Fogásra és megérzésre. De tükörbe nem leselkedek. Fő — kirom —, hogy esmérjen a birkajószág, a meg anélkül is megtörténik.

Délután fiemei olasz társaság érkezett a pusztára. Péter bácsi egy árva fűzfa előtt, kifordított bundában, kampós botjára támaszkodva, szoborra válva nézett nagy egyenesbe.

A csárdában összekertültünk a fiemeikkel. Delmartello ur, az olasz reáliskola tanára, álló óráig csak öreg Barna Péter felé tekintgetett.

Egész rendesen beszélt magyarul s az a gondolata támadt, hogy szoba áll az öreggel s megtudja, hogy min gondolkodik. Mert, ahogy mozdulatlanágba van merevedve, bizony az elméjét foglalkoztatja valami.

Odamentünk öreg Barna Péterhez.

— Min gondolkodik, kedves bácsi? — kérdezte a kíváncsi olasz.

Már a megszólítás sem tetszhetett öreg Barna Péternek, mert szinte megvetéssel mért végig bennünket.

— Nem akarok én palotát venni s olyan marha sem vagyok, mint az utak, hogy gondolkozzak.

Igy mondta. Öreg Barna Péter, kurtán és szóról szóra. A tizenöt-husz lépésre sziesztázó csacsi is nagyot bólintott erre az érvényes, őszinte kijelentésre.

— Szép ez a fehér csacsi — tereltem másfelé a beszédet.

— Hát az. A maga színében egyedül a Hortobágyon.

— Mennyiért adná el, Péter bácsi?

— Na, ezt meg kellene gondolni.

— Ugye, hogy kend is gondolkodik — csaptam most már az ögre.

— Hát nem úgy van, instálom. A nagyobb kérdést én váltással kisorjázom. Akkor gondolkodik az ember, ha emészt az elméjét. Ezt pedig nem cselekedem.

A pusztán így disztíngválnak.

Igy vette öreg Kádár András is, aki szőlőcsész volt a falumban, lehanyatló napjág.

Bizony, utolsó időben nem látott tovább a botja tetejénél, úgyhogy orra előtt foszthatták a szőlőtőkét.

Dehát a falu tartotta, becsületes kegyelettel, mert 48-as honvédkürtös volt öreg Kádár András.

Boldogult urfikoromban nagy sétákat tettem a szőlő környékén s egyszer megszólítottam az öregot, ahogy a szőlőgarádnál melázott:

— Min gondolkodik, Kádár bácsi? — szoltam hozzá.

— Nem gondolkodom én, instálom, csak szemlélkedek.

Több ez a bamba bámulásnál, de ezzel még nem emészt az ember az elméjét.

Sokszor rá gondolkodom a Barna Péterek és a Kádár Andrások lelki csendjére, a pusztára, a szőlőgarádra, ahol ép olyan nagy a világ s ahol mégis összeszűkül. Milyen boldogok, akik csak élnek és meghalnak, akik nem visznek magukkal ki nem szikrázott gondolatokat. Előttek betűk loholnak, könyvek, pikturák, bronzok, márványok, transzparenszek mindig egyet hajtanak az agyvelőmbé. Tételt, filozófiát, kényszerűséget... „Cogito, ergo sum...”

Egyszer égi ut, másszor keserű predestináció!

Keéky István.

Angol-francia értekezletet terveznek Londonban

Chamberlaint ismét kérdésekkel ostromolták a cseh-szlovák ügyben

Rendkívüli ülésre hívták össze a francia államtanácsot

London, márc. 16. (Magyar Távirati Iroda.) Az alsóházban Attlee őrnagy, a munkáspárti ellenzék vezére, további tájékoztatást kért Chamberlain miniszterelnöktől a délkelet-európai helyzetről.

Chamberlain miniszterelnök: Ugy látszik, Cseh és Morvaország megszállása német csapatok által rendszeresen folyik. Ami Szlovákiát illeti, nem kaptam hivatalos megerősítést azoknak a híreszteléseknek, amelyek szerint Szlovákia egyes részeit német csapatok szállták volna meg. Ruzinszkót illetően úgy értesülök, hogy Ruzinszkó miniszterelnöke március 14-iki rádiónyilatkozatában kijelentette, hogy intézkedések történtek a tartomány függetlenítése érdekében és hogy tartományi kormány alakult és a ruszin tartománygyűlés március 17-én összeül. Azonban a budapesti angol követ szerdán jelentette, hogy a magyar kormány újabb ultimátumot intézett a ruszin kormányhoz, amely szerdán este nyolc órakor járt le és amelyben követelte a magyar kormány, hogy a ruszin kormány vérontás elkerülése céljából adja át hatalmát a ruszinszkói magyar csapatok parancsnokának.

A berlini angol nagykövet felkereste az államtitkárt (nyilván Ribbentrop külügyminisztert), de nem kaptunk semmiféle hivatalos közlést a német kormánytól.

Sinclair: Tiltakozott-e az angol kormány a német kormánytól Szlovákia inváziója miatt?

Chamberlain: Nem.

Sinclair: Szándékozik-e tiltakozni?

Chamberlain: Erre a kérdésre előzetes bejelentés nélkül nem felelhetek. (Ellentmondások az ellenzéknek.)

Mander képviselő kérdésére kijelentette Chamberlain, hogy nem kapta hivatalos megerősítést annak a híresztelésnek, amely szerint Cseh-Szlovákiát a Német Birodalomba kebeleztek be.

Attlee őrnagy: Elkövet-e a kormány minden lehetőséget, hogy támogassa a csehszlovákiai menekülteket, akik a cseh nép polgári vagy katonai vezetői voltak és súlyos veszélyben forognak ama események következtében, amelyekért oly sokan felelősek Angliában.

Chamberlain: Nem fogadhatom el az utóbbi kijelentést. Az angol kormány természetesen készséggel megtesz minden tőle telhetőt, de úgy hallok, jelenleg senki sem hagyhatja el Csehszlovákiát.

Williams T.: Igaz-e, hogy a birodalmi légiforgalmi vállalat repülőgépeit nem engedik Prágából elrepülni?

Chamberlain: Tudtommal a vállalatnak nincsenek repülőgépei Prágában.

Noel Baker: Közölni fogja-e a miniszterelnök a német kormányral, hogy a cseh nép vezetőinek élete és szabadsága ellen irányuló minden támadási kísérlet súlyosbítaná a német támadás felett Angliában érzett felháborodást.

Chamberlain: Nem hiszem, hogy jogunk volna feltenni, hogy a német kormánynak ilyen szándékai vannak.

Noel Baker: Nem hallotta-e a miniszterelnök, hogy a cseh külügyi hivatal egyik magasrangú tisztviselőjét letartóztatták?

A berlini angol nagykövet utasítást kapott, hogy tegyen diplomáciai lépést a német kormánytól

London, márc. 16. (Inf.) Az angol lapok értesülése szerint Sir Neville Henderson berlini angol nagykövet a csütörtökre virradó éjszaka utasítást kapott kormányától, hogy tegyen diplomáciai lépést Berlinben. Közvetlenül azután, hogy a minisztertanács megvitatták az új helyzetet, a nagykövetet telefonon utasították, hogy járjon el a német külügyi hivatalban. A nagykövet, hír szerint, „határozott formában” rámutat majd arra a visszahatásra, amelyet a közép-európai események Angliában felidéztek. Az angol

Chamberlain nem felelt.

MacLean: Miután a miniszterelnök oly kevés felvilágosítást kap a berlini nagykövettől, nem szándékozik-e a kormány berlini képviselőjét visszahívni?

Chamberlain: Most áll megfontolás alatt az a kérdés, hogy ne kérjük-e a nagykövetet visszatérésre jelentéstétel céljából. A miniszterelnök ezután a cseh menekültek érdekében hozza intézett kérdések öszönét azzal hátrította el magát, hogy csak előzetes bejelentés után felelhet.

A francia államtanács a közép-európai helyzetet tárgyalta

Páris, márc. 16. (Inf.) Pénteken délelőttre rendkívüli ülésre hívták össze az államtanácsot. Az ülést Lebrun elnök jelenlétében tartják meg az Elyséepalotában s napirendjén egyetlen tárgypont szerepel: a közép-európai helyzet.

Az államtanács a miniszterelnök és a külügyminiszter jelentésének meghallgatása után megállapítja azokat az irányelveket, amelyeket a kormány a képviselőházban tartandó külpolitikai vita során kifejezésre juttat. Daladier miniszterelnök és Bonnet külügyminiszter csütörtök délelőtt a helyzet beható megvitatása után úgy döntöttek, hogy eredeti tervüktől eltérően mégis hozzájárulnak az általános külpolitikai vitához s a kamara elnöksége délután már össze is állította a külpolitikai vita napirendjét. A vita pénteken délután kezdődik a kamarában s szombaton egész nap folytatódik. Szombaton a kamara már kora délelőtt összeül s rövid ebédszünet után délután is ülést tart, hogy estére végezzen az öt külpolitikai interpelláció megvitatásával.

A párisi estilapok csütörtökön már jóval élesebb hangnemből foglalkoznak a csehországi német akcióval, mint előző nap tették. A Quai d'Orsay szócsöve, a Temps azt írja, hogy a tekintélyállamok, valahányszor politikai okokból célszerűnek találják, egyszerűen félremagyarázzák a szerződések szellemét és betűjét. A Temps egyébként szintén olyan híreket kapott — ugyanugy, mint délelőtt a Paris Midi —, hogy most már hamarosan Danzig és a Memelvidék visszacsatolása következik.

A Paris-soir gunyosan kérdezi, vajjon Franciaország és Anglia közép- és kelet-európai diplomáciai végigaludták-e az elmúlt napokat? Csodálatos és érthetetlen, hogy Franciaország és Anglia semmiféle előzetes tudomást nem szereztek Németország szándékairól.

A szélsőbaloldali Ce Soir megállapítja, hogy a müncheni politikai egyetemen az egész müncheni filozófia is huszonnégy óra alatt összeomlott. A továbbiakban a lap óva inti a francia közvéleményt attól, hogy német-olasz ellentétekre spekuláljon. Nem igaz, hogy a németek prágai puccsa kellemetlenül érintette az olaszokat. Ne vezessék félre rendszeresen a lapok a francia közvéleményt, hanem lássák be végre, hogy Berlin és Róma között rendkívül ügyes diplomáciai játék folyik.

nagykövet kormánya nevében újból hangoztatja majd, hogy az angol kormány részt akar venni a béke biztosításában. A lapok valószínűnek tartják, hogy a közép-európai politikai változások gyors ütemére való tekintettel a minisztertanács csütörtökön is összeül. Beavatott körökben arról beszélnek, hogy a még megoldásra váró problémák tekintetében az angol kormány jövőbeni politikáját messzemenően le akarja szögezni.

Az angol kormány angol-francia értekezletet akar összehívni

Páris, márc. 16. (Stefani.) Az a hír terjedt el Párisban, hogy az angol kormány Londonban angol-francia értekezletet szándékozik összehívni. Az értekezlet feladata az lenne, hogy megvizsgálja az utóbbi események következtében előállott új európai helyzetet és döntson a két kormány magatartásáról. Így nemesak Daladier, hanem Gamelin, a vezérkar főnöke és Darlan tengernagy, a francia tengerészet vezére is elkísérné londoni útjára Lebrun köztársasági elnököt.

A francia parlamenti körök a kormány bukására számítanak

Páris, márc. 16. (Stefani.) Parlamenti körökben lehetségesnek tartják, hogy a Daladier-Bonnet-kormányt a legközelebbi napokban megbuktatják a kamarában. Amennyiben a Daladier-kormány bukása bekövetkezik, valószínűleg nemzeti koncentrációs kormány alakul, amelynek összetételére vonatkozólag azonban a legteljesebb tanácsatlanság uralkodik.

Eden belekapcsolódik az angol külpolitikába

Eden volt külügyminiszter, úgy látszik, belekapcsolódik a kormány külpolitikájába. A volt külügyminiszter csütörtökön közvetlenül azután, hogy lord Halifax visszatért a Chamberlain miniszterelnökkel folytatott megbeszélésről, megjelent a Foreign Officeban és tanácskozássra ült össze a külügyminiszterrel. Lord Halifax, a kiszivárgott hírek szerint, részletesen tájékoztatta Edent a helyzetről.

Eden állítólag azt javasolta lord Halifax külügy-

miniszternek, hogy állítsanak fel az összes pártok képviselőiből alakítandó államtanácsot, amelynek az lenne a feladata, hogy segítségére legyen a kormánynak a külpolitikai kérdésekben. Eden tervei szerint a külpolitikai államtanács elsősorban azokból a képviselők közül és felsőházi tagokból állna, akik egyúttal a titkos államtanácsnak is tagjai. Ilyenek Churchill, Duff-Cooper, lord Baldwin, Lloyd George, Attlee, Sir Archibald Sinclair, lord Samuel és maga Eden is.

Pétain tábornagy elutazott Spanyolországba

Hendaye, márc. 16. (Havas.) Pétain tábornagy burgosi nagykövet, kíséretével együtt ma délelőtt Párisból jövet, megérkezett Hendayebe. A tábornagyot több francia és spanyol előkelőség üdvözölte. Pétain tábornagy diszgyenruhás spanyol tiszték sorsfala között vonult be Irunba. Rövid tartózkodás után a tábornagy gépkocsiba szállt és folytatta útját San Sebastian felé.

Mit ért a nemzetközi jog protektorátus és mit ért védetség alatt?

Hitler kancellárnak most közzétett kiáltványa szerint a német csapatok által birtokba vett cseh-morva terület ezután, mint cseh-morva protektorátus, Németországhoz tartozik és annak védelme alatt áll. Ennek a protektorátusnak mibenlétét a kiáltvány részletesen szabályozza. Ugyancsak most jön a híre annak, hogy Szlovákia Hitler védelme alá helyezte magát.

Protektorátus alatt a nemzetközi jogban általában függőségi, alárendeltségi viszonyt értenek, amelybe valamely terület vagy nép kerül egy hatalmas állammal szemben, feladván szuverenitásának teljességét. Ez az alárendeltségi viszony lehet lazább vagy szorosabb, külsőleg mutathat mást, jóval kedvezőbbet, mint amilyen a — valóságban. Nem jogi, hanem hatalmi kérdés ennek a viszonynak miként való tényleges alakulása. A protektorátus alatt álló területnek vagy népnek különösen külügyi és hadügyi szempontból nincs szuverenitása, szabad önrendelkezési joga. Ujabban gazdasági vonatkozásban (vám, külkereskedelem, közlekedés, pénzügyi rendszer tekintetében) is a szuverenitás teljességét gyakorló hatalmas állam magának tartja fenn a rendelkezési jogot. A kisebb-nagyobb mértékű alárendeltségi viszony ellenértéke az a védelem és biztonság, amelyet a hatalmas állam nyújtani tud minden ellenséges támadással szemben. A protektorátusra különösen a gyarmati világban találunk számos példát (a Tunisz, Marokkó, Madagaszkár fölött gyakorolt francia, a multban Egyiptom felett gyakorolt angol protektorátus, valamint a népszövetségi megbízás alapján nyugvó gyarmati protektorátusok).

Ettől különbözik a védetség, illetve védelem alá helyezés, amelyet szintén protektorátus névvel szoktak megjelölni. Ez esetben egy hatalmas állam pusztán védelmet biztosít egy kis és gyöngye állam részére a létét fenyegető esetleges támadásokkal szemben, de anélkül, hogy a védelembe vett kis államnak szuverenitását csorbitaná. Így a kis San Marino köztársaság Olaszország, Andorra pedig Franciaország védelme alatt van.

A honvédség fogadása a visszacsatolt Vága községben

Galánta, márc. 16. A pozsonymegyei Vága község népe nagy lelkesedéssel fogadta a bevonuló magyar honvédeket. A környező falvak lakói együtt ünnepeltek a felszabadultakkal. Sandula Lajos, a község bírája és Kneif Tibor igazgatótanító köszöntötte szívből jövő szavakkal a magyar csapatokat. Nagy hatást keltett Forró Jánosnének, az egyik gazda feleségének magaszerkesztette üdvözlő beszéde és Kamenár Ferencnek a munkások nevében kifejezett köszöntése. A bensőséges üdvözlésért vitőz Tokaji László örnagy mondott köszönetet. Az ünnepség alatt az egybegyűlt hatalmas tömeg szinte szakadatlanul éljenezte a kormányzót és a magyar hadsereget.

„A tűzharcos gondolat mindenekfelett áll“

Az Országos Frontharcos Szövetség budapesti V. kerületi főcsoportja csütörtökön este márciusi ünnepséget rendezett, amelyen Bontha Jenő, a felfüggesztett V. ker. frontharcos főcsoport társelnöke üdvözlő szavai után dr. Usetty Béla orsz. képviselő ünnepi beszédében a többi között kijelentette, hogy akik életükkel és vérükkel aldoztak a függetlenség és szabadság eszméiért — mint a frontharcosok — hősök maradnak akkor is, ha meg nem ért emberek le akarják tépni fejükről a babért és borostyánt. Divatos jelszavakkal elkábitott és önbizalmuktól megfosztott emberek soha nem lehetnek a függetlenség és szabadság eszméinek katonái.

Gratz Gusztáv hangoztatta, hogy a képviselőház úgy illette meg ezt a napot, hogy olyan javaslatot szavazott meg, amely minden szakaszával ellentmond az 1848-as március 15-ének. Czirják Antal független kisgazdapárti orsz. képviselő mondott ezután feltűnést keltő beszédet.

— A tűzharcos gondolat mindenek felett áll — mondotta. — Ezt a nagy erőt fel kell használni és értéketlen az a nagy álomosság, amely a tűzharcosok táborában észlelhető. (Nagy taps.) Mondhatnám ez az álomosság egyenesen szegénytelen. Ébredjenek fel. Minden honvédelmi miniszter kijelentette előttünk, hogy mint a fronton nem volt különbség, a számla kiegyenlítésénél sem lehet különbség a frontharcosok között.

Wagner Károly, a VI. ker. frontharcos főcsoport elnöke szintén tiltakozott az ellen, hogy a frontharcosok között jogok tekintetében különbséget tegyenek.

Határincidens a magyar-szlovák határon

Ungvár, márc. 16. Ideérkező megbízható értesülések szerint szerdára virradó éjszaka a Cserevnyicán és Cikerében a magyar-szlovák határon a cseh csendőrség határincidensét követett el. A csehek megtámadták a magyar határőrséget. Puska- és géppuskatűz fejlődött ki, amelynek során a cseh csendőrök súlyos veszteséget szenvedtek. Egyes hírek szerint a cseh csendőröket a Hlinka-gárda tagjai háttá támadták és szintén lövöldöztek rájuk.

A magyar-szlovák határon történő hasonló esetek elkerülése végett vegyes szlovák-magyar katonai bizottság jött össze megbeszélésre.

Horthy Miklósné felhívása

Adjunk meleg ruhát a Kárpátalját megszálló katonáink részére!

A Magyar Távirati Iroda jelenti:

Magyarország kormányzójának hitvese ma este a rádió útján a következő felhívást intézte az ország népéhez:

— Az ujjaébredt márciusi tél emberföltött feladatokat ró a Kárpátalját megszálló és a határ felé menetelő, sőt a lengyel határt már elért honvédcsoportainkra. Katonáságunk ellátása minden tekintetben a legkifogástalanabb, a hirtelen beállott kárpátaljai hófúvás és a nagy hideg azonban mégis szükségessé teszi, hogy minden egyes magyar katonát néhány darab melegebb ruhával is ellássunk. Ezekről a holmiktól nem áll tulnag készlet rendelkezésre. Ezért a Főmeltósági Asz-

szony szeretettel felhívja az ország közönségét, hogy tanúsítson minden magyar a mostani történelmi időkben hős katonáink érdekében áldozatkésztséget s küldjön minél sürgősebben és minél nagyobb számban meleg sál, hártyát és szveter a kormányzósági palotába, ahonnan a Főmeltósági Asszony ezeket a holmikat haladéktalanul továbbítani fogja a főtartóztathatatlannal előrenyomuló magyar katonáinknak.

Ha az említett meleg holmik nem állanak azonnal rendelkezésre, akkor leghelyesebb pénzbeli megváltásokat beküldeni, még pedig Horthy Miklósné téli segélyakciójának 19-es csekszámlájára.

A zsidójavaslat újabb bizottsági tárgyalásra utalt módosításai

Kedden kezd meg a Ház a részletes vitát

Parlamentári tudósításunkban beszámoltunk arról, hogy a képviselőház a zsidójavaslatához benyújtandó előadói módosításokat, azok nagy számára való tekintettel, visszaküldte az egyesített bizottsághoz. A bizottságot pénteken délelőtt 10 órára már össze is hívták, hogy tárgyalja a bizottsághoz visszautasított módosításokat. A hivatalosan előterjesztendő módosításokat az alábbiakban ismertetjük.

Ki tekintendő zsidónak?

Az első paragrafus határozza meg, hogy ki tekintendő zsidónak. A véglegesen megszövegezett módosítás tartalma a következő:

A törvény szempontjából zsidónak kell tekinteni azt, aki, vagy akinek legalább egyik szülője, vagy nagyszülője közül legalább kettő a jelen törvény hatálybalépésekor az izraelita hitfelekezet tagja, vagy tagja volt. Ezek közül nem lehet zsidónak tekinteni azt, aki az 1939. évi január hó 1. napja előtt kötött házasságból származik, ha szülői közül csak az egyik és nagyszülői közül is legfeljebb kettő volt az izraelita hitfelekezet tagja és ha

1. mindkét szülője már a házasságkötéskor valamely keresztény hitfelekezet tagja volt és azontul is keresztény hitfelekezet tagja maradt, vagy

2. szülőinek házasságuk megkötése előtt a törvényben meghatározott módon kötött megegyezése értelmében a keresztény szülő vallását követi és a házasság megkötésekor izraelita vallású szülő az 1939. évi január hó 1. napja előtt valamely keresztény hitfelekezetre tért át és azontul is keresztény hitfelekezet tagja maradt, vagy

3. születésétől kezdve keresztény hitfelekezet tagja volt, vagy élete hetedik évének betöltése, de még 1939. január 1. előtt keresztény hitfelekezet tagjává lett, izraelita vallású szülője is a gyermek élete hetedik évének betöltése előtt, de mindenesetre az 1939. évi január hó 1. napját megelőzően valamely keresztény hitfelekezet tagjává vált és mind ő maga, mind a szülője ezontul is keresztény hitfelekezet tagja maradt.

Nem lehet zsidónak tekinteni azt sem, aki zsidónak nem tekintendő személlyel az 1939. évi január hó 1. napja előtt kötött házasságot, ha már a házasságkötés előtt az izraelita hitfelekezetből valamely keresztény hitfelekezetre tért át és azontul is keresztény hitfelekezet tagja maradt, vagy ha nem lehet a házasságból származó gyermekeket zsidónak tekinteni.

A rendelkezéseket a házasságon kívül született gyermekekre is megfelelően alkalmazni kell. A továbbiak szerint nem tekinthető zsidónak a keresztény hitfelekezet tényleges, vagy nyugdíjas lelképésztere, továbbá az, aki olimpiai versenyen egyéni bajnokságot szerzett.

Választójog, zsidó tanárok, bírák nyugdíjazásai

Módosították a zsidók választójogára vonatkozó intézkedést annyiban, hogy a törvény kihirdetésének napját követő négy hónap alatt tartott választás esetén annál a zsidónál, aki igazolja, hogy maga és szülői — amennyiben szülői 1867 december 31 után születtek, ezek szülői is — Magyarországon születtek, a választói jogosultság szempontjából vélelmezni kell, hogy szülői, vagy ezek felmenői 1867 december 31 óta állandóan Magyarországon laktak.

Egyik további módosítás szerint a közép- és szakiskolákban működő zsidó tanárokat, tanítókat és községi jegyzőket 1943 január 1-ig, a zsidó ítélőtáblai bírákat és királyi ügyészeket pedig 1940. január 1-ig nyugdíjazni kell, illetve végkielégítéssel el kell bocsátani. Ez a rendelkezés nem terjed ki arra, akit az említett időpont eltelte előtt a közszolgálat más ágában alkalmaztak.

Másik módosítás szerint a kamarai tagul felvételre jelentkező zsidó tűzharcos a többi zsidó jelentkezővel szemben előnyben kell részesíteni. Ugyanennél a résznél az a szigorítás van, hogy a törvény rendelkezését kiterjesztik a helyettes ügyvédekre, ügyvédjelöltekre és a mérnökhelyettesekre.

Egyedárusítás, gyógyszerügyi jog

Újabb módosítás rendelkezik arról, hogy állami egyedárusítási cikkeket zsidó nem árusíthat és nem kaphat olyan hasznóhajtó jogosítványt, amelynek engedélyezése a hatóság mérlegelésétől függ. Az ilyen engedélyeket a törvény hatályba lépésétől számított öt év alatt, italmérési és trafikengedélyeket két év alatt, a gyógyszerügyi jogot pedig a hatálybalépéstől számított három év alatt be kell vonni. Mellőzni lehet a megvonást, ha az engedély (vagy jogosítvány)

alapján folytatott üzem megszűnése az adott időpontban a termelést, közfogyasztást, vagy a munkaviszonyokat jelentős mértékben károsan befolyásolná. A gyógyszerügyi jog új engedélyese köteles a korábbi engedélyes (örökös) kívánságára a gyógyszerár bevezetését és anyagkészletét becsértéken átvenni és a gyógyszerári jogosítvány ellenértékét is megfizetni. Részleges gyógyszerári jogot zsidó élők közti jogügylet alapján egyáltalán nem, végintézkedés, vagy örökösödés jogcímén pedig csak akkor szerezhet, ha az örökösnek egyenesági rokona, vagy házastársa. Újabb módosítás szerint nem lehet közszállításban részesíteni azt, akit a bíróság a zsidótörvényben meghatározott vétség miatt jogerősen elítélt.

A zsidók mezőgazdasági ingatlanai

A mezőgazdasági ingatlanra vonatkozó rendelkezéseket arra az ingatlanra is alkalmazni kell, amelyet zsidó az 1937. év december 31-e után és a zsidótörvény hatálybalépése előtt bárkire átruházott; nem zsidóra átruházott ingatlan tekintetében az átruházástól számított három év alatt van helye az átengedésre kötelezésnek. Ha zsidó átruházza mezőgazdasági ingatlanát, az átruházáshoz hatósági hozzájárulás szükséges, az állami elővásárlási jogot pedig tekintet nélkül az ingatlan területére és a szerző fél személyére, gyakorolni lehet s a tudomásulvételt elővásárlási jog gyakorlása nélkül is meg lehet tagadni.

Módosító javaslat rendelkezik arról, hogy a törvény alkalmazása szempontjából utazókat (ügyműködőket) a többi alkalmazottól elkülönítve kell figyelembe venni. A kereskedelmi miniszter a pragmatikus alkalmazása alól kivételt tehet.

Uj szakasz beiktatását javasolja az előadó olyan értelemben, hogy ha valamely vállalat közfogyasztás céljára szolgáló árut bizományos szervezet útján hoz forgalomba, a szervezetben a zsidók száma és jövedelmük az összes résztvevőkének 12, illetve 15 százalékát meg ne haladja.

A zsidójavaslat további tárgyalási rendje úgy alakul, hogy keddre akarják kitűzni a Házban a javaslat folytatásának tárgyalását. Addig a bizottság elvégzi feladatát, letárgyalja a módosításokat. A bizottsági tárgyalással kapcsolatban az a terv merült fel, hogy szűkebb albizottságot bizzanak meg a törvényjavaslat egész lényegét érintő nagyszámú módosítások részleteinek megvitatásával, úgy, mint legutóbb a honvédelmi törvényjavaslat bizottsági tárgyalásánál történt.

A Times tudósítót küld Moszkvában

London, márc. 16. (Inf.) A Times rövidesen küld tudósítót küld Moszkvába. A vezető angol lap e lépése jellemző Anglia egyre barátságosabb magatartására, amellyel a szovjet iránt viseltetik. A Times elhatározása különben csak válasz arra a felhívásra, amelyet még a múlt év decemberében kapott Moszkvából, hogy küldjön saját tudósítót a szovjet fővárosba. A szovjet a többi nagyobb angol laphoz is hasonló felhívást küldött és ezek ki is küldték már tudósítójukat, a Times azonban mind-éideig nem tett eleget a moszkvai meghívásnak és tíz év óta nem küldött tudósítót Moszkvába. Tíz évvel ezelőtt a Times akkori tudósítóját kiutasították Szovjet-Oroszország területéről és azóta a „diplomáciai kapcsolatok” a szovjet és az előkelő angol lap között megszakadtak. A kapcsolatok újrafelvétele mindenesetre az angol vezető politikai körök megváltozott magatartását tanúsítja, mint Chamberlain és Halifax látogatása is a londoni szovjetkövetésén.

A Memelvidék ügye

Berlin, márc. 16. A külföldi sajtóban mostanában olyan híreket terjesztenek, hogy a német birodalmiaknak az a szándéka, hogy a közeljövőben a Memel-vidéket magához csatolja. Itteni politikai körökben semminemű olyan közlés vagy célzás nem történt, amelyből erre a szándékre lehetne következtetni. Ilyen tervről Berlinben mit sem tudnak.

Gróf Teleki Pál miniszterelnök bejelentette a képviselőházban a Ruténföld megszállását

Visszkapcsoljuk a Ruténföldet az anyaországhoz, — jelentette be a miniszterelnök — önkormányzatot adva az ősi kötelékeken belül is a testvér rutén népnek — A Ház nagy lelkesedéssel ünnepelte a kormányzót és a honvédséget

Nagyjelentőségű ülést tartott csütörtökön délelőtt a képviselőház. Az a történelmi jelentőségű esemény, amelynek hatása alatt ült össze a Ház, a kétnapos szünet alatt következett be. A zsidótörvényjavaslat tárgyalása szerepelt a napirenden, de az ülést történelmi jelentőségűvé a miniszterelnök bejelentése avatta, amelyben tájékoztatta a törvényhozást arról, hogy honvédségünk hatalmába veszi az egész Ruténföldet.

A nagy eseményhez méltó külsőségek képét mutatta a Ház már a korareggeli órákban. Jóval az ülés megkezdése előtt megtelek a folyosók és a képviselők csoportokban tárgyalták a nagy külpolitikai események jelentőségét.

A miniszterelnök bejelentése a pártértekezleten

Fél tizenegy órakor pártértekezletre ült össze a kormánypárt. Az értekezleten gróf Teleki Pál miniszterelnökkel az élen a kormány valamennyi tagja is részt vett. Báró Vay László az értekezlet megnyitása után üdvözölte a miniszterelnököt és a kormánytagjait, abból az alkalomból, hogy honvédségünk reggel óta előrenyomulnak a ruszin földön. (Éljen a honvédelmi miniszter, éljen a külügyminiszter! — kiáltották a képviselők.)

Gróf Teleki Pál miniszterelnök bejelentette ezután, hogy a képviselőházat tájékoztatja az utolsó három nap eseményeiről. Az események — ugymond — percről percre változnak, megnyugtathatja azonban a pártértekezletet, hogy úgy külföldi, mint katonai vonatkozásban minden szabályszerűen jól és kedvezően fejlődik. (Lelesz éljén.) Azokban a községekben, amelyekben eddig honvédségünk keresztülvonult, a legnagyobb lelkesedéssel fogadta őket a ruszin lakosság és az előrehaladás, amennyire a kedvezőtlen időjárás engedi, tervszerűen, sőt az eredeti célkitűzéseknél valamivel gyorsabban folyik.

Megkezdődik az ülés

Közben megszólaltak az ülés kezdetét jelző csengők és a folyosókról, ahol rendkívül eleven élet volt, betódultak a képviselők az ülésterembe. Percek alatt megtelek a padok, a képviselők nagyrésze fekete ünnepi ruhába öltözött. Maga Darányi Kálmán házelnök is zsinóros, fekete magyar ruhában foglalta el helyét az elnöki emelvényen.

Nyomban az ülés megnyitása után közölte Darányi elnök, hogy a miniszterelnök kíván szólni.

Teleki miniszterelnök bejelentése

Az egész Ház feszült figyelmével követte az ülés kezdetén gróf Teleki Pál miniszterelnök szavát, kezében papírlappal a következő nyilatkozatot tette:

— Tisztelt Ház! Hosszu hetek óta tartó, a közelmúltban megismétlődő kihívások folytán, amelyek a Ruszinszko felőli határainkon — illetve helyesebben a demarkációs vonal mentén és részben Munkács és Ungvár külvárosainak házai között is történtek —, másrészt a cseh-szlovák államnak részére bomlása és az ennek nyomán keletkezett anarchikus állapotok folytán egyik napról a másikra

szükségessé váltak politikai, katonai elhatározások avégből, hogy a tőlünk lelkében soha el nem vált ruszin népnek és a magyarságnak érdekeit egyaránt megvédjük.

(Hosszantartó éljénzés, helyeslés és taps az egész Házban.)

— A rutén nép tömegei és vezetői ma azzal a kérral fordultak a magyar kormányhoz, hogy az élet- és vagyonbiztonság gyors helyreállítása céljából katonailag haladéktalanul szállja meg a rutén lakta földet. A magyar kormány a felkérésnek eleget tett és

a honvédség hatalmába veszi az egész Ruténföldet.

A miniszterelnöknek erre a bejelentésére hatalmas taps robbant ki az egész Házban. Valamennyi képviselő felállt a helyéről és sokáig tartó lelkes tapsal és éljénzéssel ünnepelte az egész Ház a honvédséget.

— Éljen a kormányzó! — hangzott ezután a kiáltás s a Ház tagjai újra felemelkedtek helyükről és percek át lelkesedéssel ünnepelték a kormányzót.

A zsidójavaslatot általánosságban elfogadta a Ház

Tizenkét órakor nyitotta meg újra az ülést Darányi elnök. Bejelentette, hogy gróf Károlyi Viktor katonai szolgálata miatt bizonytalan időre szabadságot kért, majd folytatták a zsidójavaslat tárgyalását. Az általános vita legutóbb véget ért s most az igazságügy-miniszter és az előadó nem óhajtván élni a szólás jogával, Rupert Rezső, mint a kisebbségi vélemény előadóját illette meg a szó.

Rupert Rezső (Kossuth-párt): Az után a nagyszerű történelmi pillanat után — kezdte felszólalását —,

Kijelentette a miniszterelnök, hogy nem lát semmi indokot a Ház munkájának megzavarására, a parlamentnek nyugodtan folytatnia kell tárgyalásait. Remélhető, hogy a pártok vezetői is belátják, hogy ez a helyes álláspont.

Pártszervezési kérdésekkel foglalkozott még az értekezlet. Elhatározták, hogy a szervezés munkájával kapcsolatban vidékenként propagandacsoportokat alakítsanak, ezenkívül központi propaganda bizottságot is, amelynek vezetésével vitéz Kolosváry Borcsa Mihályt bízták meg. A megalakított ipari csoport elnökéül Müller Antal választották.

Tasnádi Nagy András igazságügyminiszter a zsidójavaslat részletes vitájával kapcsolatban néhány kérdésre hívta fel a párt figyelmét, azután Ulain Ferenc szavátette, hogy a magyar sajtó — kivéve a kormányhoz közelálló sajtót — ugyszólván kivétel nélkül a tengelyhatalmak ellen kelt hangulatot. Hivatkozva a párt felelősségére, intézkedések szükségét sürgette.

Ellenzéki vezetőférfiak Telekinél

Az értekezlet után gróf Teleki Pál miniszterelnök parlamenti dolgozószobájában fogadta az ellenzék több vezető férfit, Kornis Gyulát, gróf Sigray Antalt, Sztranyavszky Sándort, Rassay Károlyt, Kenéz Bélát, Bornemisza Gézát, Mikecz Ödönt, Makray Lajost, Töblér Jánost, báró Berg Miksát és még másokat, akik annak a véleményüknek adtak kifejezést, hogy helyesebbnek tartanák, ha a képviselőház ezekben a napokban nem folytatná tanácskozásait. Az ellenzéki politikusok legnagyobb része kijelentette, hogy a zsidójavaslatot általánosságban megszavazza, de kíváncsian tartja, hogy a részletes tárgyalás későbbre halasztódjék. Teleki Pál miniszterelnök megismételte a pártértekezleten tett kijelentéseit, s hangsúlyozta, hogy az ország nyugalma szempontjából az a helyes, ha a képviselőház zavartalanul folytatja munkáját.

— Honvédségünk fellépése — folytatta a miniszterelnök — már eleve meggyőzt minden elképzelhető ellenállást, vagy támadást. Hadseregünk abban a helyzetben van, hogy a legrövidebb időn belül és remélhetőleg vérontás nélkül megszállhatja a rutén földet és ott a normális rendet helyreállíthatja.

— Éljen a honvédség! — kiáltották a képviselők minden oldalról. Ismét sokáig zugott a taps, a Ház bensőséges lelkesedéssel ünnepelte a magyar honvédséget.

A miniszterelnök ezután így folytatta:

— A magyar honvédség előnyomulásával természetesen a legkisebb mérvben sem fogja az egykori Ruszinszkoval szomszédos országok területét vagy határmentén érdekeit veszélyeztetni, sőt utasítása van arra, hogy ilyen akciónak a látszatát is kerülje. Ezzel azt a földet, amelyhez Nagy-Magyarország életbevágó érdekei fűződnek s amely ezer éven át Magyarországhoz tartozott, az anyaországhoz vissza kapcsoljuk, önkormányzatot adva az ősi kötelékeken belül is a rutén népnek.

Hatalmas éljénzés fogadta minden oldalról a miniszterelnök kijelentését. Még tartott az ováció, amikor megható jelenet következett. Földesi Gyula felvidéki képviselő, a ruszinok egyik képviselője, felállt a helyéről, a miniszterelnökhöz, azután a honvédelmi miniszterhez ment és szeretetteljes melegséggel szorította meg kezüket.

— Ugy hiszem — fejezte be szavát a miniszterelnök —, hogy elhatározásunk, amelynek a részleteit a közel napokban szándékozunk a külügyminiszter ural a külügyi bizottságban ismertetni, az országgyűlés minden tagjának és az egész nemzetnek együttérzésével találkozik. (Ugy van, ugy van! — kiáltották a Ház minden oldalán.)

Ebben a pillanatban, amikor dicső honvédségünk a Kárpátok bércei felé menetel, szálljon az egész nemzet testvéri üdvözlése a felszabaduló „gens fidelissima” felé.

A miniszterelnök ezzel befejezte történelmi jelentőségű bejelentését. A beszéd után újra sokáig zugott a taps és az éljénzés és a képviselők lelkesen ünnepelték a ruszinföld visszacsatolását. Az elnök azután az ülést felfüggesztette.

amelynek az imént boldog tanúi voltunk, az öröm és lehangoltság érzéseinek hullámai között szólal fel. Mint a sokmillió magyar, ő is a szeretet lelkesedésével kíséri derék honvédségünket, amikor a régi ország ősi birtokállományából megint visszaszerznek egy szép darabot, ugyanakkor lehangoltan látja, hogy a törvényhozás viszont azzal foglalkozik, hogyan csökkentse az ősi alkotmány birtokállományát.

Arról beszélt azután, hogy akik az őseiket nem tisztelik, nem járnak jó uton és különösen Magyar-

országon nem járnak magyar uton. Szerinte az igazságügyminiszter csinált közvéleményre hivatkozott. Utalt Deák Ferencnek a közvéleményről tett megállapításaira, majd arról beszélt, hogy az a Simonyi Iván, akire az igazságügyminiszter hivatkozott, annakidején a „Westungarische Grenzboten” szerkesztője volt s Mikszáth egyik karcolatában azt írja róla, hogy zsidó a nagyanyja.

Gróf Apponyi György (polg. szab.): Hát minden antiszemita zsidó a nagyanyja?

Rupert: Megírta Mikszáth, hogy a képviselőházban száz forint fogadást ajánlottak, ha Simonyi behozza a keresztlevelét. Ezután soha többé nem tette be a lábát a Házba. Széchenyi-, Kossuth-idézeteket ismertett ezután.

Rajniš Ferenc (MÉP): Örüljenek ennek a törvénynek.

Payr Hugó (pártunkivüli): Gauleiter akar lenni, hogy ennyire örül?

Rupert: Lehet még önből is kistsztviselő.

„Szavazzunk!”

Közben, miután közeledett a szavazás ideje, nagy számban jöttek be a kormánypárti képviselők a folyosókról. A teremben pedig a jobboldalról türelmetlen kiáltások hangzottak Rupert felé:

— Hagyja már abba! Szavazzunk!

Rupert folytatta beszédét, de most már állandóan a zaj a kormánypárti padokban és ismét és ismét kiáltják Rupert felé:

— Üljön már le! Szavazzunk!

A lármá tovább tart. Közben lejárt a felszólaló egyórás beszédideje is s amikor Rupert párperces meghosszabbítást kért, kórusban zugott felé a kormánypárt:

— Leülni, elég volt, szavazzunk!

A többség nem is járult hozzá a beszédidő meghosszabbításához és Rupert nagy zajban be is fejezte beszédét.

Nagy érdeklődés mellett került sor azután a szavazásra.

— Kérem azokat, akik a javaslatot a bizottság szövegezésében általánosságban elfogadják, szíveskedjenek felállni — mondta Darányi elnök.

Huszonhárom szavazat a javaslat ellen

Az elnök felszólítására felállott és a törvényjavaslat mellett szavazott: a kormánypárt, a kereszténypárt, a kormánypártból kilépettek csoportja. A javaslat ellen szavaztak Tahy László, Mándy Sándor, Fellner Pál, a Kisgazdapárt jelenlévő tagjai: Sulyok Dezső, Andaházi Kasnya Béla, Horváth Zoltán, Dulán Jenő, Sándor István, továbbá gróf Sigray Antal, Payr Hugó, Rassay Károly, Gratz Gusztáv, gróf Apponyi György, Fábán Béla, Bródy Ernő és a szocialista párt jelenlévő hét tagja, összesen huszonhároman, szemben körülbelül száz tíz képviselővel, akik a javaslatot megszavazták.

Eppen folyt a szavazás, amikor Imrédy Béla a terembe lépett. Az utolsó sorban csatlakozott az állva levő, igennel szavazó képviselőkhez.

Két, Shvoy Kálmán által benyújtott határozati javaslatról szavazott ezután a Ház. Az egyik a zsidó olimpiai bajnokok, a másik a hadifoglyok, hadlázvegyek, hadiárnyak mentesítésére vonatkozik. Az igazságügyminiszter felszólalása után, amelyben kijelentette, hogy mindkét kérdésben előadói módosítást nyújtanak be, a határozati javaslatokat elutasították.

A bizottsághoz utasítják a módosításokat

A részletes vita következett ezután. A törvényjavaslat címét Payr Hugó, Rupert Rezső és Vázsonyi János kifogásolta, de a Ház az eredeti címet fogadta el.

Zsitvay Tibor szólalt fel ezután és a házszabályok alapján azt javasolta, hogy a terjedelmes előadói indítványokat utasítsák tárgyalásra a bizottsághoz és amíg a bizottság a munkáját el nem végzi, a Ház ne folytassa a tárgyalásokat.

A Ház elfogadta Zsitvay javaslatát. Eszerint a módosításokat a rájuk vonatkozó szakaszokkal együtt együttes bizottsághoz utasították.

Hubay Kálmán (nyilaspárt) az ülés végén személyes megtámadtatás címén felháborodással utasította vissza a tegnapi operaházi tüntetést s a hatóságoktól a legkíméletlenebb vizsgálat lefolytatását kérte. Ezt az alkalmat felhasználja arra, hogy hűségüket, hódolatukat, csodálatukat fejezzék ki a legnagyobb magyar, a kormányzó személye iránt.

A legközelebbi ülés hétón lesz. A bizottságokban megünnepelt tagsági helyeket töltik be.

Fényes ünnepségekkel fogadja Anglia Lebrun francia köztársasági elnököt és feleségét

London, márc. 16. Az angol uralkodópár és a kormány fényes ünnepségeket tervez Lebrun francia köztársasági elnök és neje londoni látogatása alkalmából. Az elnöki pár március 21-én, délután 3 órakor érkezik a londoni Victoria-pályaudvarra, amelynek ünnepélyesen díszített csarnokában VI. György király, és Erzsébet királyné, Neville Chamberlain miniszterelnök és a kormány tagjai fogadják az elnöki párt. A felségek és a vendégek udvari diszhintókon, lovas testőrség diszkisérétevel vonulnak a Buckingham-palotába. Délután az elnöki pár meglátogatja Mary övegy anyakirálynét. Este az uralkodópár diszlakomát ad a vendégek tiszteletére.

Szerdán este az elnök és neje a francia nagykövetségen diszlakomát ad VI. György király és Erzsébet királyné tiszteletére.

Csütörtökön, március 23-án délelőtt a parlament mindkét Háza fogadást rendez az elnöki pár tiszteletére. Utána az elnöki pár Windsorbba hajtat. Este Halifax a külügyi hivatal Locarno termében diszlakomát ad.

TEGNAP ÉS MA

Egy ur Csikágóban

Tengerentúli távirat jelenti, hogy az éjszakán, mikor Cseh- és Morvaország beolvadt a Német Birodalomba, csikágói szállásán nyugtalanul járkált fel és alá Benes, Csehszlovákia volt elnöke, s az újságíróknak sápadtan felelt: „Nincs mit nyilatkoznom. Tegnap még államférfiu voltam, ma csak egyszerű magánember vagyok már.”

Az újságírók beérték a válasszal, s magára hagyták a nyugtalan, sápadt embert. De beéri a válasszal a történelem is? ... Mit érezhetett ez éjszakán Benes Eduárd, a világháború egyik legfürgőbb ügynöke, a versaillesi és trianoni béke egyik legmohóbb sugalmazója? Ezekben a napokban, mikor a történelem perzselő, lehellete égeti lelkünket, lehetetlen nem gondolni rá. Nekünk a csehekkel történelmi perünk volt, s a magyar történelem egyik legfájdalmasabb tragédiájának gyakorlati rendezője éppen a cseh Benes volt. Most, mikor a cseh nép a Nagynémet Birodalom protektorátusa alá kerül, mikor egy nép, melyet husz éven át mesterséges nagyhatalmi álmokban ringattak, ráébred a fagyos-józan valóságra, nincs itt a kárörvendő számonkérés pillanata — mert egy nemzet végzetes sorsfordulata előtt állik fegyelmezett és néma magatartással megállani —, de nincs itt az ideje a fölösleges szentimentalizmusnak sem. Ne felejtsük el, hogy a csehek, nem is olyan régen, egy napon Miskolcon is jártak... És ismernek valakit, aki az elmúlt husz esztendőben felnőtt, de örökké megmaradt a traumája, sérülése, mert gyermekkorában egy kassai ház ablakából látta, amint szemei előtt leszurtak a bevonuló cseh katonák egy Stock nevű ártatlan szücsöt, öreg kassait, aki nem tudott a fesztelenül lövöldöző legionáriusok elől elég gyorsan eltűnni az utcáról... Tudom, a történelem nagyvonalu, mindez nem számít sokat a mérlegen, ahol népek életét és halálát mérik. A cseh nép vezetői vétkeztek és most a cseh nép viseli vezetőinek tetteiért a következményeket. Millió

és millió cseh és morva mély megrendüléssel éli át e napokat, a kiszámíthatatlan változás napjait. De a vezetők, akik felelősek a nemzet sorsáért, mind elmenekültek, az egyik Csikágóban járkál, „sápadtan és nyugtalanul”, a másik, a harmadik Londonban elmélkedik. Nem akarok gyanusítani, de valószínű, hogy az elmenekült államférfiak egyike sem teljesen elálatlan. A nép, a névtelen millió és millió ember, helyén marad és farkasszemet néz sorsával. De Benes elment és szerényen nyilatkozik, ahogy „egyszerű magánemberhez” illik.

Az úr, Csikágóban, valószínűleg rosszul alszik e napokban. Alszik, álmai gyötrőek, emlékezik. Talán eszébe jut a dölyfös-magabiztos kijelentés, mellyel, nem is olyan régen, másfél-esztendő előtt, elutasított minden tervet, mely a dunai népek igazságos és békés együttélésére vonatkozott. „Inkább az Anchluss!” — szokta volt kiáltani, valahányszor ilyen, főként revíziós terveket tártak eléje. Hát ezt megérte, az Anchluss... Mit érez az ember, kinek becsúgya és elvakultsága, személyes nyereségvágya, hatalmi tébolya, csődbejutott tervei nagyrészt bűnösök abban, hogy a dunai tér népei az elmúlt husz esztendőben nem tudták megtalálni a békés, méltányos és igazságos együttélés feltételeit? ... A „magánember” vagyónát többszáz millióra becsülik. Napjai, Csikágóban, talán nyugtalanok lesznek, de semmi esetre sem fanyalodik majd a nincstelen száműzöttek keserű kenyerére, mint sokan, csehek, akik az általa hirdetett nagyhatalmi politika megszédült kikiáltói voltak... Igen, e napokban rá is kell gondolni. Mivel tölti majd napjait a magánember? ... A milliók és a távolság, a biztonság és az ellátottság megadják-e azt a nyugalmat, mely egy „nagy élet” megérdemelt jutalma? ... És miről ad majd elő az egyetemen, Csikágóban? ... Államalkotástarról? Vagy az államférfiui felelősségről? Vagy arról, hogy a veszély pillanatában a vezetőnek kötelessége helyén maradni, s vállalni a sorsot a néppel, melyet vezetett és melyhez tartozik? ... Kérdések, melyeket egy szorongatott nép forgat most szívében, egy nép, amely hallgat, de a néma kérdés a lélek rejtélyes hullámhosszán mégis eljut a magányos urhoz, Csikágóba.

Márai Sándor.

Találkozás

Irtó Főth János

A férfi becsengetett a kapun, a nő kezét nyujtott:

— Hát akkor pá, drágám, jó éjszakát.

A férfi lehajolt a kesztyűs kéz fölé, de aztán sem engedte el. Valami csöndes és reménykedő kis kérdés volt a szemében:

— Holnap?

— Holnap? Várj csak... Nem, holnap bridzsen vagyok Erzsínél... Holnapután hívj fel...

A kapu alól már hallatszott a házmaster csoszogása, a férfi szótlanul kezét csókolt megegyeszer, kissé megemelte a kalapját és elment. Mire visszanézett, a nő mögött már becsukódott a kapu.

Zsebébe sülyesztett kezekkel, összehúzódva a télikabátjában, lehajtott fejjel ment a szemérgő ködben, amely könnyesre csípte a szemét. Mindig így ment el a kaputól, amely mögött eltűnt Liló és vele együtt az élet minden tartalma, értelme... ő pedig megy, megy, valami sötét és hideg ürességben, maga sem tudja, hová, miért. Talán haza, lefeküdni, elaludni és holnap, holnap felébredni azzal a boldog tudattal, hogy megint megnyílik előtte a zárt kapu és az élet pár órára megint megtelik tartalommal, értelemmel. De másképp is van igen gyakran, így ahogy ma, amikor a sötét és hideg ürességben tul, a közeli holnap messzeségében nem világít ez a csöndes kis fény; úgy, ahogy ma, amikor... holnapután hívj fel... minden oly távoli és reménytelen, oly kétséges és értelmetlen... eh, ígyunk valamit valahol... nem lehet ilyenkor hazamenni... Holnap bridzsen vagyok Erzsínél... hát persze, Erzsí fontosabb, a bridzs is fontosabb... de ha már így van, elvégre én is elmehetnék Erzsíhez, ha nem is kártyázom. Legalább ott lehetnék, ahol ő van... a levegő, a levegő is más, ahol ő van, könnyebb, sugarasabb, édesebb... nem hívott, mért nem hívott? ...

Megáll. Pontosan tudja, mi jön most. Mindig ez jön, minden idevezet.

... Fel fogom hívni telefonon, igenis felhívom, igazán ott van-e. Ha igazán oda menne, eszébe jutna, hogy én is odamehetek, nem fontos, hogy nem kártyázom. Igenis felhívom Erzsínél...

Közben azt is pontosan tudja: nem hívja fel. Megy, lehajtott fejjel, vakon és majdnem összeütközik valakivel, aki bundában, hosszú estélyi ruháját óvatosan felcsippentve közeledik a járdán, hirtelen megáll és a nevét mondja:

— Sándor!

A férfi felnéz, hunyorog, aztán egy halvány mosoly, egy meglepett hang:

— Mária!

Allnak, nézik egymást meglepetten.

— Maga mit keres erre felé, Sándor?

— Valakit hazakisértem. És maga honnan ilyen későn?

— Operában voltam. Tristan... Hiszen tudja... Tristan és én...

— Igen... Tristan és maga... Szép volt?

— Isteni... Nézze az arcomat... sirtam...

Mindig végigbögöm az egészet...

Nézi az arcát. Szeme körül, ahol kissé leolvadt a puder, halványkék ényhe árnyék, de talán ettől csillognak ezek a szemek olyan mély és távoli fényben... Liló nem sir soha... Liló, igaz, nem is jár Operába, csak a mozi szereti, a vidám filmeket, a jazzmuzsikát... ha egyszer, csak egyetlenegyszer hajlandó volna Operába jönni... nem is a Tristanba, elég volna — mondjuk — a Pílangókissasszony... de hát ez lehetetlen, Liló más, egészen más... és ez a távoli, mély csillogás soha sincs a szemében...

— Mire gondol, Sándor?

A férfi megrezzen.

— Ó, bocsánat. Arra gondoltam... tudja, mire gondoltam? Hogy milyen régen nem láttuk már egymást...

— Négy éve... Igen... Ápropo: Liló hogy van? Hallottam, így hívják. Vagy... tapintatlan voltam, Sándor?

— Dehogy volt, Mária. Liló, köszönöm jól van. Épp öt kisértem haza...

... aztán gyorsan...

— ... hazakisérhetem magát is?

— Hát persze. Nem is engedném el. Miért kérdez ilyeneket?

— Tudja... azt hittem: a völgye... Hallottam én is... Vagy talán én vagyok most tapintatlan?

Mária gyorsan, talán kissé nagyon is gyorsan válaszol:

— Férj? ... Dehogy is volt tapintatlan, Sán-

OLCSÓ KOTTÁK

FICHTNERNÉL, BUDAPEST, IV., KECSKEMETI-UTCA 2., II. UDVAR, BALRA, FÖLDSZINT 1. (Cimre ügyélni), ahol minden kotta olcsón kapható újonnan és használtan. Vétel, — Eladás, — Csere, — Kottakölcsönzés, Közkedvelt albumaik: MEJLENTI „Film, operette és tánc 1939”. A legújabb slágeralbum, 17. szám (Rózsafa virít, Akar nyar van, A trombitás stb). Ára: ének (vagy hegedű) és zongorára csak P. 3.90. Vidékre portómentesen P. 4.— (Tartalomjegyzék ingyen). 101 MAGYAR DAL, 3 kötet. (303 dal). Kötetenként zongorára P. 6.—, hegedűre P. 5.—. SLÁGER, TANCALBUMOK kaphatók. — BÉCS DAL, (Wien, Wien nur Du allein) 24 bécsi dal, Zong. P. 5.—, heg. P. 2.90. STRAUSS ALBUM: 15 híres keringő, Zong. P. 4.—, heg. P. 2.40, 10 könnyű keringő zong. P. 3.20. LEHAR: MELODIÁK, Két kötetben, 1—1 kötet zong. P. 5.60, — KERINCOK zong. P. 5.60, heg. P. 2.80. — CHOPIN összes KERINCOK zong. P. 2.80. LISZT F. ALBUM, Zong. Könyvnyű letér P. 2.40, SZERELMI ALMOK 1—3 sz. zong. P. 1.40, II. Rapszódia, zong. P. 1.10, heg. —70 fill. — GOUNOD: FAUST „Ballet”, zong. P. 1.40, „KERINCOK” zong. —70 fill. — SCHUBERT ALBUM, Zong. (Könyvnyű letér) P. 2.90. LEGÚJABB tartalom és ÁRJEYZÉK INGYEN!

Kelemen Kornél a polgári szabadságról, a sajtószabadságról és az igazi reformokról

Kelemen Kornél országgyűlési képviselő, választókerületének székhelyén, Kunszentmiklóson, a gazdasági kör új épületének avatóünnepén beszédet mondott. A cseh példa tanulság arra — fejtegette —, hogy csak az egyének és népek alkotmányos szabadságán felépült rend tudja fenntartani a nemzetet. Különösen áll ez a magyarra, mert más levegőben felnevelkedett népekkel talán el lehet hitetni, hogy az egyén semmi, de nálunk a polgári szabadság tiszteletbentartása nélkül a kormányzat fenn nem tartható.

— A polgári szabadság tiszteletéhez — folytatta — hozzátartozik a sajtószabadság kérdése is. Rendkívüli időknek lehetnek átmeneti intézkedései, de tartósan megfélemlíteni a sajtót, bírói ítélet nélkül sokkal szigorúbban büntetni, mint ahogy a bíróság tehetné, nem tartozik a sajtószabadság fogalmi körébe. Helyes az a törekvés, hogy a sajtó nemzeti szempontból megbízható kezébe kerüljön, de a korlátozások csak átmenetiek lehetnek. Elérkezett az ideje annak, hogy a sajtószabadság nagy gondolatának újból tökéletesen érvényt szerezzünk. Az igazság szabadsága soha sem árthat egy országnak, de az igazság elpalástolása súlyos következményekkel járhat.

Arról beszélt még Kelemen Kornél, hogy az igazi reformokat tisztességes ember nem akarhatja elgáncsolni, de nem szabad reformokat mesterségesen kiélezni, csak azért, hogy reformkorszakot teremtsünk és a kornak reformerei lehessünk. Könnyelműség — ugymond — majmolásból vagy egyéb okokból, zavaros eszmékből, ki nem forrott gondolatokból reformkorszakot erőszakolni. Teleki Pál iránt bizalommal vannak, mindennek felett azért, mert benne magyar embert ismernek. Ő minden reformot fel fog karolni, amire szükség van, de semmi olyat nem enged, ami csak rombol és gyűlölködést teremt.

dor. De látja, Operába mindig egyedül megyek... és egy kis könnyed, talán kissé tulságosan is könnyed nevetéssel:

— ... Férj gyűlöli a komoly muzsikát... Moziba járunk együtt és táncolni... Maga még sokat jár hangversenyre?

— Kevesebbet, mint régen. Kevesebbet, mint szeretnék.

... és pár hallgatag lépés után:

— ... én is inkább moziba járok újabban... és táncolni... Maga is bridzsel, Mária?

A nő ránéz, kicsit meglepetten. Aztán mintha megértene valamit:

— Néha... újabban. Nem szeretek, nincs hozzá tehetségem. De muszáj. Tudja...

... elhallgat hirtelen, mint aki túl sokat mondott.

— Tudom... — mondja a férfi, ő is valamivel keserűbben, mint ahogy akarta...

Megint hallgatnak. De Mária tudja, mi lesz a férfi következő kérdése, ő maga is ezt akarja kérdezni:

— Boldog? ... — és a nő mégis megrezzen, amikor a kérdés elhangzik.

— Szeretem... — feleli Mária, nagyon egyszerűen és alig veszi észre, hogy nem a kérdésre válaszolt... — Hát maga, Sándor?

— Én is...

Mennek, a csend egyre súlyosabb közöttük. Ugyanarra gondolnak mindketten, arra a házibálra, négy év előtt, amikor átbeszélgették az egész éjszakát, a többiek táncoltak, ittak, bolondoztak, ők ketten észre sem vették. Mintha egy elhagyott szigeten véletlenül egymásra találtak volna. Aztán még találkoztak, elég gyakran. Hangversenyre jártak együtt, Operába... egyszer, a Pastore második tétele közben össze is kulcsolódott a kezük, de csak ebben a pillanatban érezték meg mindketten, hogy igazán és mélyen, semmi közük egymáshoz. A szerelem az más, egészen más... és most mindkettőjükön átfut gondolatban az a villamosáram, amit olyankor éreznek, amikor a moziban összekulcsolódik a kezük annak a másinak a kezével...

— Mire gondol, Mária?

— Arra gondolok, hogy... jó volna valahol egy teát inni...

— Örömmel...

És már ott is ülnek a csöndes kis kávéházban,

NAPI HIREK

— **A kormányzói pár ebéde.** Horthy Miklós kormányzó és felesége csütörtökön este nyolc órakor ebédeltek, amelyre hivatalos volt gróf Teleki Pál miniszterelnök és neje, gróf Széchenyi Bertalan, a felsőház elnöke és neje, dr. Darányi Kálmán, a képviselőház elnöke és neje, vitéz Keresztes-Fischer Ferenc belügyminiszter és neje, dr. Hóman Bálint vallás- és közoktatásügyi miniszter és neje, Reményi-Schneller Lajos pénzügyminiszter és neje, vitéz Bartha Károly tábornok, honvédelmi miniszter és neje, Kunder Antal kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter és neje, Tasnádi Nagy András igazságügyminiszter és neje, gróf Teleki Mihály földmívelésügyi miniszter és neje, Jaross Andor tárcanélküli miniszter és neje, gróf Csáky István külügyminiszter, továbbá dr. Vargha Imre, a legfőbb állami számvevőszék elnöke és neje, dr. Puky Endre, a közigazgatási bíróság elnöke és neje, dr. Török Géza, a m. kir. Kuria elnöke és neje, dr. Antal István igazságügyi államtitkár és neje, dr. Zsindely Ferenc miniszterelnökségi államtitkár és neje, Törley Bálint kereskedelemügyi államtitkár és neje, vitéz Lukács Bálint földmívelésügyi államtitkár és neje, dr. Szilassy Béla, a tárcanélküli miniszter melletti államtitkár és neje, vitéz dr. Bonczos Miklós belügyi államtitkár és neje, dr. Ravasz László református püspök és neje, dr. Raffay Sándor ág. h. ev. püspök és neje, Zubkovicz György görögkeleti püspök, dr. Méssáros János érseki helynök, várplébános, dr. Karafiát Jenő főpolgármester és neje, dr. Ellássy Sándor rendőrfőkapitány és neje, Szendy Károly polgármester és neje, végül dr. Uray István, a kabinetiroda főnöke és vitéz Gerlóczy Gábor alezredes, szolgálattelévő szárnységed.

— **A vitézek főkapitányának helyettese seregszemlét tartott a budapesti várományos ifjúság felett.** Vitéz tiszabébi Hellenbronth Antal tikos tanácsos, ny. tűzérési tábornok, a Vitézi Szék Főkapitányának helyettese seregszemlét tartott a várományos ifjúság felett, szeretettel üdvözölve a teljes számban megjelent várományosokat. Rámutatott a Rendnek arra a magas elvére, hogy a várományosok hősi apjuk telkét és vitézi nevét öröklék és ezáltal fenntartják és biztosítják a Rend örökkévalóságát mindaddig, amíg e földet Magyarországnak hívják. Felhívta a várományosokat, hogy legyenek méltóak hősi apáikhoz. Egyenként kezét szorított velük. Az ügyvezető vitézi törzskapitány, vitéz Igmándy-Hegyesy Géza, a Rend törvényes alapjait és céljait magyarázta. Az Országos Vitézi Szék társadalmi bizottságának elnöke arról az örökös gondoskodásról beszélt, amellyel előkészítik a várományos ifjúságot a Rendbe való belépésre és a közösségi életmódra. Végül a budapesti várományos ifjúság vezetője, vitéz Zsiráy József igazgató kifejtette, hogyan végzik a várományosok nevelését kicsi koruktól kezdve 24. életévük betöltéséig. A vitézek főkapitánya helyettesének vitéz Horváth Gyula ny. tábornok, Budapest Székesfőváros vitézi társadalmi bizottságának elnöke mondott köszönetet.

— **Angelo Rotta pápai nuncius a polgármesternél.** Angelo Rotta pápai nuncius kedden délelőtt udvariassági látogatást tett Szendy Károly polgármesternél, akit városházi hivatalos helyiségében keresett fel.

ahol ilyenkor már alig van valaki. Most, a világosságban, nézik egymást, furcsa kis mosollyal, a cigarettájuk füstje mögöl.

— **Maga ma szebb, mint négy éve, Mária...** nem tudom, hogy is mondjam... átszellemültebb, — szólal meg a férfi és azt gondolja magában: ilyen nőt kellene szeretnem. Ez méltó volna hozzám és... nem tudna hazudni... Miért, hogy mégis, mégis...

— **Maga pedig érdekesebb, Sándor, hogy visszadajam a bókját.** Sok szenvedés van az arcára írva... — mondja a nő és azt gondolja magában: milyen furcsa, hogy nem tudnám szeretni mégsem...

— **Sokat vannak együtt?** — kérdezi a férfi, minden átmélet nélkül, de a nő megérti:

— **En a legszivesebben mindig. Éjjel és nappal.** De látja, Féri ragaszkodik a szabadságához... vannak barátai, kollégái, akikkel szivesebben tölt el egy-egy estét. Ilyenkor elmegyek kibőgni magamat a Tristanba vagy valami koncertre.

— **Igen...** — bólint Sándor és a teáscsészéjébe bámul. Aztán, inkább csak magának mondja: ...ilyenkor üres a nap... semminek sincs értelme...

Mária a cigarettafüst után bámul.

De lassan-lassan megindul a szavuk és egyszerre azon veszik észre magukat, hogy átbeszélgették a fél éjszakát. Zene, könyvek, utazások, képek... mint négy év előtt azon a házibálon. Megint érzik, amit akkor éreztek: két magányos ember találkozott egy puszta szigeten. Két magányos ember, aki összetartozik.

Aztán megint künn vannak az utcán és a férfi becsönget a kapun, a nő kezét nyújt.

— **Hát akkor, jó éjszakát, Sándor.**

A férfi lehajol a késztyűs kéz fölé és csak annyit mond: jó éjszakát.

— **Ha a legközelebbi négy évben nem találkoznánk újra** — mondja halvány kis mosollyal a nő —, arra kérem: próbáljon okos lenni...

— **Maga is, Mária. Csókolom a kezét.**

A kapu alól az ismerős csoszogás. A férfi, zsebébe sülyesztett kézzel, összehúzódva a télikabátjában, lehajtott fejjel megy a szemérgő ködben. Visszagondd Mária-ra és sóhajt. Lilóra gondol és keserűen elmosolyodik.

Eszébe jut, talán, először életében: milyen jó lesz megöregedni.

— **Fogadás a londoni magyar követségen.** Londonból jelentik: Barcza György londoni magyar követ és felesége teadélután adtak a londoni magyar kolónia tagjainak tiszteletére. A fogadás alkalmából bemutatták a magyar csapatok felvidéki diadalutját ábrázoló filmet, amely nagy tetszést és lelkesedést keltett.

— **XII. Pius pápa és a magyarság.** Az Országos Pázmány Egyesület csütörtökön a fővárosi Vigadóban irodalmi ünnepet rendezett, amelyen a katolikus írók és hírlapírók fejezték ki hódolatukat XII. Pius pápának. Dr. Tóth László főszerkesztő tolmácsolta a magyar írói és újságírói rend hódolatát XII. Pius pápa előtt. Kérte a nuncius, juttassa el ezt a hódolatot XII. Pius pápának és tolmácsolja kérésüket: O, aki látott, aki megismert, megszeretett és megáldott bennünket: imádkozzék a nemes és szabad magyar nemzetért, imádkozzék Szent István Szent Koronájának ezeréves országáért. Angelo Rotta apostoli nuncius elismeréssel szólott a magyar nép őszinte érzelmeiről, amellyel XI. Pius pápát gyászolta és utódjának megválasztását ünnepelte. Meghatott és hálás lélekkel látta — mondotta — a kormányzó ur öfömlését és nemes szívű hitvesével, a magyar püspöki kárt, az összes állami és polgári hatóságokat versenyezni egymással abban, hogy ki vegye ki jobban részét az egyház bánatából és örömeiből. A magyar sajtó csodálatos egységben tolmácsolta és visszhangozta az egész nemzet érzelmeit, az egyház életében oly fontos események leírására ihletett és nemes lapokat szentelve. **A magyarok elmondhatják: XII. Pius pápa a miénk!** (Nagy taps.) Az a rokonszenv, amellyel az egész világ fogadta az új pápa megválasztását, azt jelenti, hogy az általános romlás és bomlás közepette mozdulatlan szilárdságban áll a pápaság, hangja sem gyengül, tanítása nem némul el, hanem fölemeli békét és egységet sürgető szavát, mely nem az ember és önos érdekeinek szava, hanem Istené. Ember Nándor, Gyurkovits Mária, Laurisín Miklós, Mécs László szerepeltek még az ünnepen.

— **Betörték egy szövetségi üzletbe.** A rendőrszem csütörtökön hajnalban észrevette, hogy a Horthy Miklós-ut 132. számú házban lévő Köztisztviselők Fogyasztási Szövetkezetének üzletéből egy férfi lopódzik ki csomagokkal megrakodva. Igazoltatta és ekkor kiderült, hogy a férfi, Harangozó János látszeresen, betört a szövetkezetbe. Kedden délután belopódzott a ház pincéjébe, kibontotta a pince egyik falát, de csak szerda délután jutott be a szövetkezet üzletébe. Eppen el akarta vinni a zsákmányt, amikor a rendőr tetten érte. Előállították a főkapitányságra és ott letartóztatták.

— **Fagyos március.** A szénkereskedők még mosolyogva dörzsölik kezüket; reggelente még jégvirág csillog ablakunkon és reménytelenül pillantunk a hőmérőre. Elővesszük a naptárt és csóváljuk a fejünket, vegyünk tudjuk elhinni, hogy már március derekán sahonyok. Más- rügek pattannak a fákon és illatoznak a friss ibolyák. Ma még hótól fehérek a hegyek, dermedten állnak a fák és az ibolyák egyelőre a virágkereskedésekben nyílnak. Mit tehetünk most, régi tavaszokba merül emlékezetünk és unokáinknak magyarázzuk, hogy milyen a tavasz? És mikor fűtött szobánkban elábrándozva meséljük a tavasz szépségét, báját, csillogását, feladjuk a kérdést unokáinknak:

— **Mondj nekem egy tavaszi virágot.**
Unokánk kitekint az ablakon. Hamar kész a válasza:

— **Jégvirág!**

LEGUJABB

Leles tüntetés a varsói magyar követség előtt

Varsó, márc. 16. (Magyar Távirati Iroda.) A lengyel fővárosi közönsége csütörtökön leles tüntetést rendezett a magyar követség előtt.

A lapok különkiadásai felszólítást intéztek Varsó lakosságához, hogy este 8 órakor gyülekezzenek a magyar követség előtt és ünnepelje ott a magyar-lengyel határt.

Már 7 órakor küldöttségek keresték fel a követségen Hory András követet. Megindító jelenet volt, amikor a lengyel világháborús rokkantak légijózanak küldöttsége megjelent a magyar követnél és egy utánus-lándzsára ráerősített magyar és lengyel lobogót nyújtott át neki.

Hory követ megindult szavakkal jelentette ki, hogy sokéves varsói munkája legszebb eredményének tekintett ezt a közös rudon lobogó lengyel és magyar zászlót.

A Báthory István lengyel-magyar egyesület 12 tagu küldöttsége kereste fel a magyar követet. A küldöttség nevében gróf Hutten-Czapski volt képviselő üdvözölte a magyar követet. Időközben közel 8000 ember gyűlt össze az utcán és lelkesen éljenzték Horthy Miklós kormányzót, a győzelmes magyar hadsereget, a lengyel-magyar határt.

Hory András követ többször megjelent a követség ablakában, majd rövid beszédet intézett a tömeghez, rámutatva a Magyarországot Lengyelországgal ezer év óta összefűző kapcsolatokra.

A tüntetés során, amely közel háromnegyed óra hosszágú tartott, a tömeg többször elénekelt a lengyel himnuszot és más hazafias lengyel dalokat.

Volosin a román királyhoz akart menni

Bukarest, márc. 16. A mai minisztertanáccsal kapcsolatban híre jár, hogy Volosin kérését, aki Bukarestbe akart jönni, a királytól kihallgatást kért és a kormánnyal tanácskozni akart, megtagadták. Ugyan- csak megtagadták Volosinnak azt a kérését, hogy vizs- zátérhessen Ruszinszkóba. Volosin és kormányának tagjai eszerint politikai menekültekként Máramaros- szigeten maradnak.

— **A bőr megbetegedéseinek kezelésében,** különösen horzadalmas ekzémáknál és furunkulózisnál, a régbevált természetes „Ferenc József” keserűviz — raggal felkélés- kor egy pohárral bevéve — a gyomorbélesatortát alapo- san kitisztítja és méregteleníti s az anyagcserét hatáto- san előmozdítja. Kérdesze meg orvosát.

Irka-firka

Angol és amerikai orvosok vitatkoznak egy régi kérdésen, ártalmas-e a dohányzás a szervezetre és általában milyen hatással van az emberi munkaképességre. A közfelfogás eddig azt tartotta, hogy egy cigarettát vagy szivar, ha jólesik, csak élénkíti a munkakövet, fokozza az ideg- és izomerőt s általában a dohányzás normális keretek között nincs káros hatással az emberi szervezetre. Egy amerikai orvos, dr. Harry L. Segal rochesteri egyetemi tanár ezzel szemben azt állítja, hogy a dohányzás fáradtá teszi az embereket, csökkenti ellenálló- és munkaképességüket. Kísérletei arról győzték meg, hogy a legcsekélyebb mennyiségű nikotin is, akár dohányzás, akár befecskendezés útján jut a szervezetbe, bágyaszt, elgyengít. A legnagyobb tekintélyű orvosi szaklap, a Lancet, határozottan kétségsbevonja ennek a felfogásnak tudományos megalapozottságát. A dohányzás, írja a Lancet, általános orvosi felfogás szerint, nem támadja meg a szervezetet, amíg nem viszik túlzásba és nem mutatható ki semmi- féle olyan hatása, mintha a munkaképességet csökkentené. Elképzelhető egy lelki visszahatás, egy ideges, sokatdohányzó embernél, akinek aggályai támadhat- nak, talán sokallja a pénzt, amit cigarettára költ... Az ilyen érzékeny lelkeknél a dohányzás, a minden- napi munkának ez az izes öröme tompítja azt a jó hatást, amit kellő keretek közt általában gyakorol. A „bűnösségtől való félelemnek” révedező, ingatag, merőben szubjektív érzése ez, mondja az angol orvosi ujság. Az amerikai tudós ezzel szemben ragaszkodik kísérletileg megalapozott álláspontjához. Pszichológia az angolok egész érvelése — mondja. — És elfogultak, úgy is, mint pszichológusok, úgy is, mint — szenvedé- lyes dohányosok.

Egy washingtoni újságíró különös fogadást nyert meg a minap. A fogadás tárgya az volt, hogy Amerikában minden komolytalan és lehetetlen terv számára lehet támogatókat találni. Bizottság állapította meg, hogy mi legyen ez a képtelen terv. És a merész újságíró néhány nap alatt többszáz aláírot talált egy kérvényhez, amely arra szólítja fel a kormányt, hogy utaljon ki nyugdíjat — az ismeretlen Katona özvegyének.

Gandhi abbahagyta az éhségstrájkot, amely az ő légiessen karcu vonalait mellett valóban könnyen végzetessé válhatott volna. Az angol lapok rosszaló hangon írják a hindu nacionalista vezér újabb tiltakozó tüntetéséről, amelyhez nem először nyult ez alkalommal. Kifejtik, hogy az éhségstrájk nem egyeztetendő össze a köz- és magánéletben egyaránt megkövetelt fair play elvével. A megfélemlítésnek olyan fajtája ez, amely a komoly morális erők hiányának belyegét viseli magán. Különös volna — kiált fel az egyik angol cikkíró —, ha mindenki öngyilkos lenne, aki nem éri el azt, amit akar. Igaz, hogy a világ megszabadulna így egy sereg elégedetlen és veszedelmes embertől, de ez nem módja annak, hogy kérdéseket megoldáshoz juttassanak és kedélyeket lecsillapítsanak. Egyébként az éhségstrájk nem is olyan veszedelmes fegyver, mint általában vélnék. Ki ne emlékezzen Succiara, a híres olasz koplalóművészre, akinek csodás teljesítményeiről legendákat regéltek annak idején. De ott van egy másik hívatásos koplaló, Tanner doktor, aki híres orvosprofesszorokat ejtett bámulatba azzal, hogy kellő módszerességgel mellett milyen végtelenül ellenállóképes az emberi szervezet. A Westminster Aquariumban, amikor az orvosok egész serege vizsgálta és ellenőrizte, negyven napig bírta a koplalást. Lefogyott ugyan néhány kilót, de egyébként semmi baja nem történt. A legjobb egészségben élt 1919-ig, amikor elhunyt — kilencvenéves korában.

(—mény)

— **Gyilkosság féltékenységgel.** Bekölce község határában Dorkóguliba József erdőőr pisztollyal féltékenységgel agyonlőtte Petrán Ferencné Papp Erzsébet ot- tani lakost. Az erdőőr a gyilkosság után elmenekült. A csendőrség nyomozza.

A Köszénbánya- s Téglagyár Társulat Pesten (Drasche) igazgatósága és tisztviselőtara mély fájdalommal tudatja, hogy vállalatunknak négy év- tizeden át hűséges, kiváló munkatársa,

Turán Béla

ny. cégvezető ur

1939 március 13-án, 58 éves korában, tragikus hirtelenséggel elhunyt.

Folyó hó 17-én d. n. 3/3 órakor kísérik utolsó útjára a rákoskeresztúri izr. temetőben.

Emlékét kegyelettel fogjuk megőrizni.

— Kihallgatások a pápánál. Rómából jelentik: XII. Pius pápa kihallgatáson fogadta Erzsébet belga királynét és Bal-dovin herceget. Azután Kaspar prágai bíborosérsek, Hinsley westminsteri bíboros, majd Salotti szertartásfőnök jelent meg a Szentatya előtt. Ugyancsak a délelőtti folyamán került sor a nizzai, lourdesi, monacói, toulousai püspökök, du Machenzian apostoll vikárius és Venezuela, Guatemala, San Salvador, Nicaragua rendkívüli küldöttségének a fogadására. Erzsébet belga királyné Maglione állam-titkárnal is látogatást tett.

— A Nobel-díjas Szent-Györgyi Albert a felsőház tagja. Szegedről jelentik: A szegedi egyetem tanári kara csütörtök délután értekezletén választotta meg az egyetem új felsőházi tagját dr. Szent-Györgyi Albert egyetemi tanár személyé-ben. Póttaggá Miskolczy Dezső orvostudományi anatómiai professzorát választotta meg.

— Ausztriában hatálytalanították a Habsburg-Lotharingiai ház vagyontárgyainak felszabadításáról szóló rendelkezéseket. Bécsből jelentik: Az ausztriai tartomány törvényhivatala törvényerejű rendeletet kö-zöl, amelynek értelmében hatálytalanították a Habsburg-Lotharingiai ház vagyontárgyainak felszabadításáról szóló régebbi rendelkezéseket.

— Súlyos gépkocsibaleset az ország-uton. Beregszászi tudósítónk jelenti: Csütörtökön este Nagyszőlősről gépkocsin Beregszász felé tartó Fekesházi Zoltán allspánt, Horváth Dezső vármegyei fő-jegyzőt és Steger aljegyzőt Bene község mellett baleset érte. A gépkocsi a havas és jeges betonuton megcsuszott és az ut-szél árokba futott. Fekesházi allspán könnyebb agyrázkódást, a jobbszemén és homlokán zúzódást szenvedett, Horváth főjegyző a jobbszemét megütötte és az arcán is megsérült, Steger aljegyző a fe-jén szenvedett súlyos sérülést. A sebesül-teket a beregszászi kórházba vitték, majd kezelés után elbocsátották.

— Komárom ünnep. Komárom nagy ünnepélyességgel tartotta meg felsza-badulása óta első március 15-iki sza-badságünnepe, amely alkalommal a város polgármestere átvette Révkomáromnak Kiskunhalas négyzetét, vala-mint Pápa levéltől által felajánlott Országzászló-lobogót. Fülöp Zsigmond polgármester, Káthonyi Tivadar és Fűssy Kálmán országgyűlési képviselő beszélt. Az Ereklés Or-szágzászló Nagybizottsága nevében dr. vitéz Horváth Béla székesfevárosi főjegyző adta át az Országzászlókat a városnak, majd a pápaiak nevében dr. Konkoly-Thege Sándor és dr. Hermann József főjegyzők beszélték. Az ün-nepség közönsége megkoszorúzta Jókai szobrát.

— A titokzatos Ruténföld. A rutén földön ma már magyar katonák menetelnek, az egész ország érdeklő-dése az Erdős-Kárpátok felé fordul. Érdekes és meg-lepő, hogy az ezeréves Magyarországnak ezt az észak-keleti darabját mennyire nem ismerték más vidékek lakói. A rutén föld ma is a titkok földje a legtöbb ma-gyar számára. Ezekről a titkokról, különleges földrajzi és néprajzi sajátosságokról beszél vasárnap délelőtti tizenegy órakor az Uránia Filmszínházban dr. Benda Jenő író. Ő maga is a ruténföld szülőltje, alapos ismer-je ennek a csodaszép hegyes vidéknek és a szűk völ-gyekben lakó különös népeknek. Rutének, káftános zsidók, kis hegyi faluk, rengeteg erdők mélyén elvesző lakunyhók világa elevenedik meg ebben az érdekes előadásban. Benda Jenő mondanivalóját iránt mindenki-nek érdeklődni kell, aki tisztán akarja látni a most megindult történelmi folyamatot, amely ismét közössé teszi a magyarság és rutén nép sorsát, hiszen a ma-gyar közvélemény annyira tájékozatlan a kérdésekben, hogy még a rutén és az ukrán között sem tud külön-b-séget tenni.

— A rigai sakkturné. Rigából jelentik: A szerdai sakk-turnán Flohr az előző menetben befejezetlen játszmáját folytatja és győzött Koblenck ellen. A Bogoljubov-Meln-gailis játszmát újból félbeszakították. A tizenegyedik me-netben Szabó győzött Ozols ellen, Feigins Asenienks el-len és Petrovs Bezrucho ellen. Félmaradt a Bogoljubov-Mikenas, valamint a Melngailis-Boeoelek játszmája. A torna állása a tizenegyedik forduló után: Flohr 8½, Stahl-berg 8, Szabó 8 (1), Feigins 7, Boeoelek 6 (1), Petrovs 6, Dreibergs 6, Bogoljubov 5 (2), Asenienks 4½, Melngailis 4 (2), Koblenck 4, Hazenfuss 3½, Solmanis 3½, Bezrucho 2, Ozols 1½ pont.

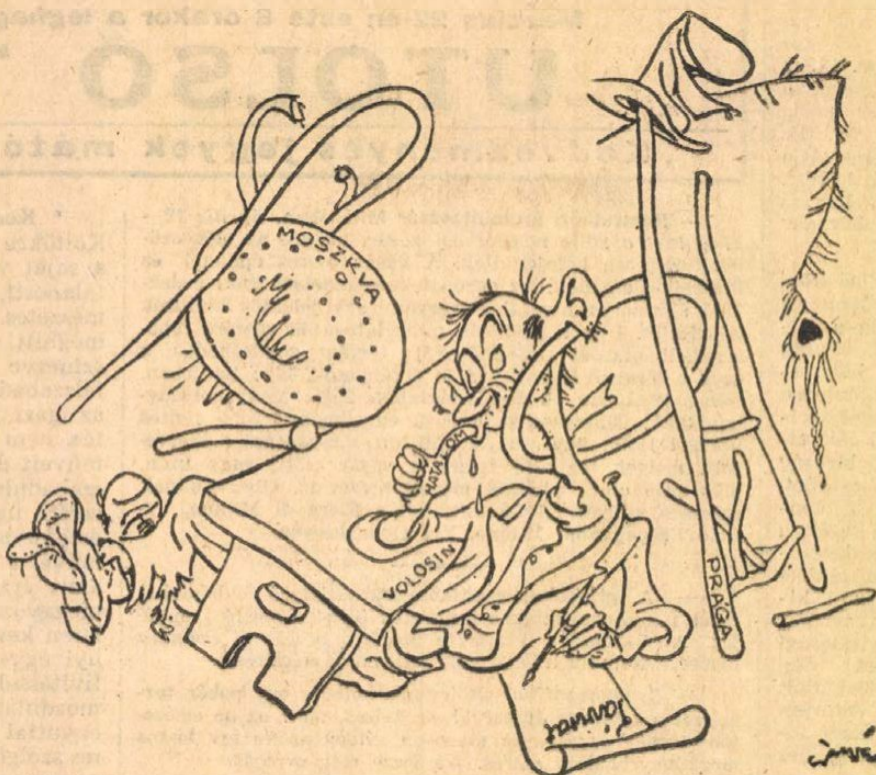
— A tavasz hírnökei a fészkekbe visszatérő fecskék. A szerencse hírnöke, Török osztályosor-sjegye, mely a leggyakoribb esetben szerencsét hoz boldog tulajdonosának. A most befejezett sorsjá-tékban is a 300.000 pengős legnagyobb főnyere-ményt ismét Török A. és Társa Bankház R. T. (Budapest, IV., Szervita-tér 3.) szerencsés vevői nyerték. Ajánlatos a sorsjegyeket Töröknekél mi-előbb megrendelni, mert az új sorsjáték huzása már április 4-én kezdődik. Sorsjegyárak: Egész 28.—, fél 14.—, negyed 7.—, nyolcad 3.50 pengő.

— Kettős halálösztettség az alagutban. Miskolci tudósítónk jelenti: Szerdán délután a Perces és Barossakna közti vasútvonal alagútjában az iparvasut halálragasztó Virág Pál és Egervári József pályafenntartási munkásokat, akik az alagutban dolgoztak. A pályamun-kásoknak a vonat közeledésekor egy beugróba kellett volna menekülniük, de egyikük rosszul lett. A társa ma-gával akarta vinni, de közben a vonat utólérte őket. A vizsgálat megindult.

— Gázal megmérgezte magát egy kereskedő özvegye. Adler Lipót kereskedő 66 éves özvegye csütörtökön a Paulay Ede-utca 39. számú házban lévő lakásán gázzal megmérgezte magát. Mire tettét észrevették, már meghalt.

— Mellbélte magát és meghalt egy tanonc. Tóth Gu-lyás Ferenc 16 éves szabótanone csütörtökön reggel a Dagály-utca 9-b számú ház udvarán forgópisztollyal mellbélte magát. A mentők már holtan találták.

TAVIRAT

negus benes negrin azana hacha
koedoes légvár
via balfenék

volosinuen en is azanal joevoek
volosin
(Ket szek koezt a pad alatt)

(Gáspár Antal rajza.)

Tél a tavaszban

Ez a mostani időjárás
Aligha nézte meg a naptárt:
Visszajött a tél, noha Pesten
Rendkívül hűvösen fogadták.

(sima)

Kék tojások

Kék tojásokat tojik egy tyúk,
Jelentik Amerikából ma,
Szerintem így husvét előtt
Piros tojás stilszerűbb volna.

(Hesz)

Lassu javulás...

A hideg északi légtömegek teljesen hatal-mukba kerítették Európát, havazás már csak el-szórta fordult elő, a hőmérséklet azonban rend-kívül alacsony. Csütörtökön Drezdában, Mün-chenben és Innsbruckban csak -1 fok volt a hő-mérsékleti csúcsérték. A nagy magasságokban is rendkívül hideg van. A középeurópai meteorológiai repülőgépek ötezer méter magasságban -38 fo-kot mértek.

Hazánkban a télies idő csütörtökön tovább folytatódott. Reggel mínusz 1-3 fok volt ország-szerte a hőmérséklet és nyugaton rendkívül vi-haros szél tombolt. A viharos szél Sopron, Szombathely és Zalaegerszeg vidékén hófúváso-kat okozott, de komolyabb forgalmi akadályok nem keletkeztek. Az élénk szél az esti órákban már az egész országra kiterjedt és a csipős hideg szél igen kellemetlenné vált. A hideg havas és szeles idő különösen sok kellemetlenséget okozott a Kárpátokon átkelő magyar honvédeknek. Nap-közben a hőmérséklet szempontjából már némi javulás mutatkozott, ugyanis mindenütt az olva-dáspont fölé emelkedett a hőmérséklet, sőt Bé-kecsabban +5 fok volt. Az esti órákban Baja, Kalocsa és Nagykőrös vidékén újra havazott. Hegyeinken a rendkívül jó hóviszonyok továbbra is megmaradtak.

Pénteken már határozott jeleket látjuk majd a javulásnak. Igen erős éjszakai fagy után a nap-pali hőmérséklet lassan emelkedésnek indul, az élénk szél pedig fokozatosan csökkenni fog.

Budapestben 16-án reggel -2 fok (normális +1 fok), délután 4 fok (normális 9 fok) volt. (Teg-nap -1, +1 fok volt.) (Z. A.)

*

A Meteorológiai Intézet jelenti: Várható időjárás a következő 24 órára: Élénk, időnként erős északi szél. Változó felhőzet. Több helyen záporoszerű havazás, ha-vas eső. Helyenként hófúvás. A hőmérséklet főleg ke-leten kissé csökken.

*

Vízjárás. Duna: Mohácsig apad, lejjebb árad, Esz-tergomig alacsony, lejjebb közepes vízjárás. Bécs 4. Pozsony 196, Komárom 332, Budapest 310, Paks 226, Baja 342, Mohács 366. Rába: Szentgotthárd -40. Drá-va: Barcs -134, Drávaszabolcs -21, Eszék 82. Sáva: Brod 247. Tisza: Vásárosnamény-Csongrád között apad, máshol árad. Alacsony vízjárás. Tiszaújváros -92, Vásárosnamény -81, Tokaj 50, Tiszafüred 60, Szolnok 70, Csongrád 18, Szeged 69. Szamos: Csenger 6. Körös: Körösszakáll -10, Gyoma 22. Maros: Makó 5. Balaton: Siófok 79. Velencei tó: Agárd 40.

— Tóth Tihamér, az új veszprémi pü-s-pök letette az esküt a kormányzó kezébe. A Kormányzó ur öfömlőssége kezébe csütörtökön délután tette le a hivatalos esküt dr. Tóth Tihamér, az új veszprémi püspök. Az eskütételnél közreműködtek báró Perényi Zsigmond belső titkos taná-csos, koronaőr mint zászlósurhelyettes, és dr. Hóman Bálint titkos tanácsos, val-lás- és közoktatásügyi miniszter. Az eskü-mintát dr. Stolpa József állás- és köz-oktatásügyi minisztériumi államtitkár ol-vasta fel. Az eskütétel után a Kormányzó ur öfömlőssége dr. Tóth Tihamér vesz-tanárt választották meg.

— Az egyiptomi király válasza a kor-mányzó üdvözlőtáviratára. A kormányzó ur öfömlőssége abból az alkalomból, hogy I. Faruk, Egyiptom királya öfel-sége nővére, Fawzia királyi hercegnő nőül ment az iráni trónörökösöz, üdvözlő-táviratot intézett I. Faruk király öfelsé-géhez. Erre az üdvözlőtáviratra az egyip-tomi uralkodó a következő választáviratot intézte Horthy Miklós kormányzóhoz: „Mélyen megatva szívvel üdvözléteitől és szerencsekívánataitól, amelyeket öf-méltóságod nővérem, Fawzia hercegnő házassága alkalmával hozzám intézni szí-ves volt, meleg köszönetemet és legszív-lyesebb jókívánataimat küldöm.”

— Leltározzák a népszövetségi palo-tába szállított spanyol műkincseket és műtárgyakat. Genfből jelentik: A Figue-rasban kötött egyezmény alapján a spa-nyol műkincsek védelmére alakult nem-zetközi bizottság megkezdte a genfi nép-szövetségi palotába szállított spanyol műkincsek és műtárgyak leltározását. Ed-dig mintegy száz ládát vizsgáltak át, amelyek festményeket és faliszőnyegeket tartalmaztak. A bizottság megállapította, hogy a csomagolás aprólékos gondtal tör-tént; a megvizsgált képek mindegyike — köztük Greco, Murillo, Ribera, Ve-lasquez, Goya, Tizian, Rafael és Tinto-retto leghíresebb művei —, valamint a közel hatszáz spanyol és flamand fali-szőnyeg mind kifogástalan állapotban ke-rült elő a ládákból.

— Emlékezzünk...

Március 17.

1241 Március 17-én a tatárok Sejbán vezérlete alatt megrohanták és feldúlták Vác városát.

1915 E napon a volt beszercebányai 16. honvédegya-logezred hőiesen kivédte az oroszoknak a Gor-lice-környéki stazskovkai védőállás ellen négyszer megismételt támadását.

— Művészek husvéti kirándulása Olaszországba. A „Fészek művészcsereintézmény” minden évben ren-dez csoportos utazást külföldre. A múlt évben Párisba utazott a Fészek-klub művészcsapata. Érdekes és kü-lönleges élmény együtt utazni az ilyen művészta-rsággal, közösen látogatni vele a muzeumokat, mert a művészta-rság szinte minden tagja hivatott ismerője és magyarázója a műtárgyaknak. Mint múlt évben a párisi utat, idén az olaszországi utat is a Pesti Hirlap utazási irodájának programja keretében valósítja meg a Fészek művészcsereintézmény. A Pesti Hirlap április 2-től 17-ig terjedő társasutazásába illesztette be a mű-vészkirándulást, amellyel ez a Milánót, Veneziát, Fi-renzét, Rómát, Nápolyt érintő 15 napos utazás különös érdekességet és jelentőséget kap.

— A Pesti Hirlap brizstanfolyama. Dr. Farkas Mi-hály, a Pesti Hirlap népszerű brizstanfolyamainak ve-zetője hazaérkezett külföldi utjáról. Ismét átvette a tan-folyam irányítását és péntektől, március 17-től kezdve megtartja rendszeres előadásait. A tanfolyam helye Erzsébet-kürt 48., II. emelet, az Unio Lawn Tennis Club helyiségében. Az előadások minden hétfőn és pénteken este fél 7 órakor kezdődnek. Vendégeket szívesen lát a tanfolyam vezetősége.

— A Kuria is elítélte a volt csömöri állomást előlárót. Rotschild Géza, a csömöri állomás előláróját két eszten-dővel elzárta kommunista érzelmek miatt internálták. Ugyanekkor büntető eljárás is indult ellene, mert több alkalommal lelkesedéssel beszélt a szovjetről és dicsérte annak berendezkedését. A büntetőtörvényeszk Rotschild Géza igazgatás és nemzetragalmazás vétségéért öt hónapi fogháza ítélt. A Táblának a büntetés mértékét két hó-napra mérsékelő ítélete után a Kuria Török-tanácsa a törvényeszk ítéletét most visszahelyezte hatályába.

— Halálozás. Gróf Esterházy Ferencet szombaton délután három órakor temetik Tatán, a plébániatemp-lomban.

Bartos Lajos ny. MÁV főfelügyelő, volt losonci for-galmi főnök, a koronás arany érdemkereszt, a bolgár pol-gári érdemrend koronás lovagkeresztje és tisztikeresztje tulajdonosa, özön meghalt. Csütörtökön temették el a miskolci temetőben.

Pál Ernő okleveles tanítóképző tanár, ny. állami polgárliskolai igazgató, református főgondnok 75 éves korában Gödöllőn meghalt.

Szenterzsébeti Forster László ny. huszárezredes, a 6-ik huszárezred volt parancsnoka, a Károly-csapatereszt és több katonai kitüntetés tulajdonosa, 72 éves korában Keszthelyen meghalt. Csütörtökön temették el nagy rész-vét mellett.

Jákóhalmi dr. Réffy Zoltán kir. főügyész helyettes címmel és jelleggel felruházott ny. kir. ügyész, a székel-udvarhelyi kir. ügyészség volt vezetője, emléklapos had-bíró őrnagy, a III. osztályú Vaskorona-rend, a Ferenc József-rend lovagkeresztje, a bronz és ezüst Signum Laudis tulajdonosa, 74 éves korában Budapesten meghalt. Pénteken délután négy órakor temetik a farkasréti te-metőben.

Dr. Andreánszky Istvánnak, a közigazgatási bíróság elhunyt ítélőbírájának temetése szombaton délután négy órakor lesz a Kerepesi-uti temetőben.

AKCIÓS VASÁRNAP DÉLUTÁN AZ OPERAHÁZBAN

A legszebb
három egyfelvonásos:

PESTI KARNEVÁL
POLOVECI TÁNCOK
MAGYAR ÁBRÁNDOK

A kísértés órája

Kamara — Atrium

Jellegzetesen amerikai film, mai társadalmi, erkölcsi problémáival, tengerentúli világszemlélettel. Egy előkelő és gazdag amerikai földbirtokoscsalád életét megzavarja az egyik fiu házassága. Tancosnót vesz feleségül. Az új asszonyt lassan megszeretik. Sógora — Davig —, ki addig boldogan élt feleségével, beleszeret a szép és érdekes sógornőjébe. Ugy látszik, a fiatalasszony is hajlik feléje. Mindkettőjük számára eljön a „kísértés órája”, mely majdnem romba dönti egy ház népének egész boldogságát. De végül mégis győz az, ami bennük jó és nemes: a lélek. Kiki visszatér a párjához, hogy a kísértés és megpróbáltatás után most már igazán szeresse.

A film javát a terjedelmes, aprólékos környezetrajz teszi. Ebben elsőrendűt ad. Kár, hogy a hosszadalmas miljöfésztés a mi közönségünk számára túlságosan „amerikai”. Csak a vége felé hoz igazi drámai hangulatot. Mindenesetre: az egész mű egészséges, emberi realizmusa, tiszta levegője megnyeri majd a magyar közönség tetszését. A négy főszereplő közül ezuttal nem Joan Crawfordot, hanem Margaret Sullivan-t kell kiemelnünk. Kitűnő színésznő! (Szó)

* **Uj Metro-sztárok.** A Metro-filmgyár állandóan gazdagítja sztárjainak gárdáját. Mint Hollywoodból jelentik, most újabban két világhírű művésznőt szerződtetett. Az egyik **Claudette Colbert**, a másik **Annabella**. A két francia származású művésznő már dolgozik is. Claudette Colbert első filmjét **W. S. van Dyke** rendezi és férfifőszereplője **James Stewart**. Annabella első filmjének felvételeit jövő héten kezdi el, címe **Maiden Voyage**.

* **Familjen Anderson.** Ily című filmmel ad életfelt magáról a svéd filmgyártás. A film egy menyecske-ről szól, akit megbolondít nőtestvérének szerencséje. Ő is nagyuri dáma akar lenni és nem halgat iparos férjére. Mindenféle bajba kerül, amelyekből végre is a derék férj menti meg. **Elissa Carlsson** és **Sigurd Wallen** a házastársak szerepében bizonyítják, hogy a svédok még értenek a színjátszáshoz. A film erőssége: a beleszótt népies elemek, táncok, énekek, ünnepélyek.

SPORT

A magyar labdarugó válogatott Párisban 2:2 arányban döntetlenül játszott

Vasárnap az Iroerszági Cserkban játszik
a magyar csapat

Páris, márc. 16. (A Pesti Hírlap tudósítójától.) A Parc des Princes-pályán csütörtökön nagy labdarugó-esemény színhelye volt. A francia válogatott ellen játszottak a magyar színek képviselői. A nagy várakozásnak megfelelően mintegy harmincezer futballbarát volt a szemtanúja az érdekes sporteseménynek, amely az előző napi esőzés után mély talajon, de dermesztő hidegben folyt le.

Az érdeklődés érzhetően igen nagy volt, hiszen a magyar csapat a tavalyi futballvilágbajnokság döntőjéig eljutott. Francia részről biztosra vették a győzelmet, bár csapatuk a világbajnokság alatt már a döntő előtt elvérzett. Ez a bizakodás főleg arra volt visszavezethető, hogy az utolsó két magyar-francia találkozóknál a franciák 3:0, illetve 2:0 arányban győztek.

Megerősítette a franciákat bizakodásukban, hogy válogatottjuk mérkőzésről-mérkőzésre jelentős javulást mutatott, viszont tudtak arról, hogy a magyar csapatban kényszerűségből félcsapatnyi újonc jutott szerephez.

A mutatott játék alapján a 2:2 arányú döntetlen eredmény, legalább is ezen a napon az erőviszonyoknak valóban megfelelt. Ha tárgyilagosa akarunk lenni, be kell vallanunk azt is, hogy az utolsó percekben elért francia kiegyenlítő gól esetleges elmaradásával a magyar győzelem kevésbé felelt volna meg a mérkőzés lefolyásának.

Ez a kiegyenlítő gól pedig igen könnyen elmaradhatott volna és jórészt a magyar védelem megbocsát-hatatlan könnyelműségére vezethető vissza. Egy kis szerencsével tehát magyar győzelemről számolhattunk volna be.

Az angol **Levington** által vezetett mérkőzésen a magyar csapat a már közölt összeállításban szerepelt, míg francia részről a kapuban **Da Rui** állt, balszélsőként pedig a volt magyar **Weisskopf** játszott.

Az első félidőben a franciák támadással negyedórai játék után eredményesek voltak; **Weisskopf** beadott labdáját **Szabó** kiöklözte, de a befutó néger **Ben Barek** jobbösszekötő váratlan lövéssel megszerezte a vezetést. Két perccel később **Szabó** sarokrugásából **Kiszely** kiegyenlített.

Szünet után egy ideig a magyar csapaté volt a támadó szerepe, tíz perc után **Szántó** beadásából újból **Kiszely** szerezte meg a vezetést, sőt hosszú ideig tovább is támadott. Az utolsó negyedórán újból felülkerekedtek a franciák és két perccel befejezés előtt a védelemről lepattan labdával kiugró **Heisserer** összekötő kiegyenlített. Nem sok hiányzott és a győztes gólt is a franciák rugták, de ez a veszély elmúlt.

Sporthírek

A magyar válogatott tekecsapat tagjainak kéthetes edzőmunkájának a versenyzők 100—100 átlagos eredményel a következők: 1. Vig (Weiss M.) 569.5—304.2 összesen 873.7, 2. Sárosi (Előre) 565.5—299.5—865, 3. Répási (Weiss M.) 547.5—306—853.7, 4. Dévaványai (HÉV) 556.7—280.5—837.2, 5. Tábori (BSZKRT) 555—281—836, 6. Radócz (HÉV) 554.4—280.7—835.2, 7. Nováki (MÁVAG) 551.5—282.5—834, 8. dr. Rácz (Köb. Kaszinó) 553.5—273.2—826.7. — „B” csapat: 1. Farkas (Előre) 561—277.5—838.5, 2. Szűcs (Ceglédi MOVE) 558.2—280.3—838.5, 3. Donkó (BSZKRT) 553.3—276.2—829.5, 4. Sárvári (Corvin) 563.7—259—822.7, 5. Kemerle I. (Előre) 555.5—267.2—822.7, 6. Gosztolay (BSZKRT) 541.2—281—822.2 p., 7. Vecsernyés (Kecsk. MÁV) 537.5—260—817.5, 8. Helyes (Előre) 543.2—274—817.2, 9. Ládonyi (MÁVAG) 550—260.7—810.7, 10. Csapodi (Köb. Kaszinó) 530.7—279.5—810.2 fa. — Az „A” csapat átlaga 556.7—288—845, a „B” csapaté 554.2—271.9—826.1 fa. Az edzőmunkázások során 5 játékos 900-as eredményt meghaladó teljesítményével tünt fel: ezek dr. Rácz és Sárosi 904, Sárvári 912, Vig 925 és Farkas 903 fával.

A Nemzeti Torna Egylet nagyszámu közönség jelenlétében legyőzte a Testnevelési Főiskola SC csapatát. A győzelem aránya 5:4. Eredmények; Hölgyek: műszabadgyakorlat: 1. NTE 47.1 p., 2. TFSC 45.5 pont. Egyénileg: 1. Pongráczné NTE 9.8 p. — Alacsony korlát: 1. NTE 47.4 p., 2. TFSC 46.2 p., egyénileg: 1. Kalocsay NTE 9.9 p., 2. Pongráczné NTE 9.8 p. — Buzogánygyakorlat: 1. NTE 45.2 p., 2. TFSC 45 p., egyénileg: 1. Kalocsay NTE 10 p., 2. Madary NTE 9.8 p. — Távolugrás: 1. NTE 412 cm-es átlag, 2. TFSC 409 cm., egyénileg: 1. Pálffy NTE 421 cm., 2. Lőrinczy NTE 417 cm. — 6-szor 40 m-es stafétafutás: 1. TFSC, 2. NTE. — Férfiak: Műszabadgyakorlat: 1. TFSC 43.8 p., 2. NTE 42.9 p., egyénileg: 1. Baross NTE 9.2 p., 2. Bóth TFSC és Vidos NTE 9.1 p. — Korlát: 1. TFSC 44.1 p., 2. NTE 43.6 p., egyénileg: 1. Kosta TFSC. — Gyűrű: 1. NTE 44.6 p., 2. TFSC 43.4 p., egyénileg: 1. Baranyay I. NTE 9.4 p., 2. Baross NTE 9.1 p. Lőugrás: 1. TFSC 47.3 p., 2. NTE 45.6 p., egyénileg: 1. Mácsay TFSC 9.8 p., 2. Baross NTE és Raffay TFSC 9.6 pont. Végeredményben: 1. NTE 5 győzelem, 2. TFSC 4 győzelem.

Svájc legnagyobb utazási cikk- és bőrúgyára keres
mielőbbi belépésre ügyes

patentzáras levéltárca és kerettestáska készítő.

Ajánlatok:

Vogt & Hotz bőrúgyár, Zürich-Oerlikon. Schweiz.

Előkelő édesipari vállalat keres jömegjelenetű

őskeresztény utatót.

Eddigi működést felőlelő, fényképpel ellátott kimerítő ajánlatok „Jó fellépés 6333” jelűre Blockner J. hirdetőjébe, Város-ház-utca 10. 1675

A P. H. OLCSÓ JEGYAKCIÓJA

Ma hét előadás — Szombaton hat

A jövő hétnek egyik nagy érdekessége az Utolsó tánc második akciós előadása melvhez.

Jegyakiós előadásaink rendjét a műsorbátblázatban vastag betűkkel emeljük ki.

A MOATsZ-ban nagy a felháborodás, hogy Barna Győzöt letiltása ellenére a Nemzetközi Asztali Tennisz Szövetség engedte indulni a kairói világbajnoki versenyen. A többszörös világbajnok az angol színekben induló, volt bécsi Bergmannal a férfipárosban indult és megnyerte a világbajnokságot. A magyar szövetség az esetet nem hagyja elaludni és felvilágosítást kér a nemzetközi szövetségtől.

A kerékpárosok már a legközelebbi időben megkezdik a nyilvános edzést a Millenáris-pályán. Remélhetőleg a szövetség gondoskodik aziránt, hogy az edzésekre mindenkor elegendő funkcionárius álljon rendelkezésre.

A kézilabda-szövetségek arról tárgyalnak, hogy négy város: **Borosszlo, Krakó, Budapest és Bécs** minden év tavaszán és őszén városok közötti mérkőzéseket tartsanak.

Cegléden rendezték meg Déli kerület birkózóbajnokságait, amelyeket Zsámboki C. MOVE, Nagy F. C. MOVE, Gál C. MOVE, Hunyadvári C. MOVE, Harmat KEAC, Vasvári C. Vas. SE és Száraz C. MOVE nyertek meg.

Buick hatuléses

Kitűnő állapotban lévő motorral, karosszériával és pneumatikokkal igen olcsón eladó. Fuvarozónak kiválóan alkalmas. Bovebbet: NYUGAT GARAGE, V., Váci-ut. 6.

Az Újpesti Torna Egylet vasárnapi Újpest város birkózóbajnoki viadalát a MBSZ válogató versenynek minősítette. A viadal a Tungsram Kulturházban kerül lebonyolításra és egész napon át tart. A döntők délután 5 óra körül kezdődnek.

Magyarország ökölvívó bajnokságainak középdöntő mérkőzéseit vasárnap rendezik meg. A döntőkre a jövő hét valamelyik napján kerül a sor. A párosítás vasárnapra a következő: Podányi-Zseni, Horváth-Varga. Belus-Lovas, Monferá-Csuth. Frigyes-Maráci, Mándi-Herbály, Kaltenecker-Kocsis, Horváth-Mitterer, Német-Bene, Koncz-Baros I. Csontos-Jákits, Györfly-Szigeti. Ambrus-Erdős, Nagy-Kovalcsik, Homolya-Sárközi.

A kézilabdázók a szerdai ünnepre a havazás miatt csak egy versenyt tudtak megtartani: az Elektromos és MAFC között, amelyben a villanyosok csapata 10:5 (7:3) arányban győzött.

Kis nyílttér Legkisebb hirdetés 10%, P 4.-, vasárnap P 5.50

BALLON- Nagyismeretű, társasághe-
és TIROLI **agilis nő keresek.**
Telefon: 135-784. 712

LÓDENKABÁTOK 4 és 5 szobás hallos
nagy választékban **luxuslakás**
SPORTRUHÁZATNÁL máj. aug.-ra kiadó. IV., Bécsi-
Vilmos császár-ut. 13. utcán 5. Telefon: 185-423.

Gépek Működést keresek minden korok
beraktározására legnagyobb közgazdasági felfe-
kb. 150 m² száraz lehetőség dezésének megvalósítására. Aján-
betonlapu raktárhelyiséget ke- latokat „Örök béke” jellegre
resünk. Ajánlatok „A. A.” jel- Bicknerhoz, Erzsébet-körút 14.
igéző Tenzar hirdetőjébe, IV.,
Szervita-tér 8. 710

KÖZGAZDASÁG

Az Angol Magyar Bank mérlege

Az Angol-Magyar Bank Rt. igazgatósága dr. Schöber Béla m. kir. titkos tanácsos elnöklete alatt megtartott ülésében megállapította az 1938. üzletév mérlegét, mely a múlt évi nyereségáthozattal együtt 1,516.788.14 P nyereségegyenleggel zárul (az előző évi 1,438.835.61 P-vel szemben).

A nyereség felosztására nézve az igazgatóság azt az indítványt fogja az április 15-re egybehívandó 48. évi rendes közgyűlés elé terjeszteni, hogy a rendelkezésre álló összegből 100.000 P a tartalékalap növelésére, 200.000 P az ingatlanok értékcsökkenésére és 400.000 P a régi nyugdíjasok nyug- és kegydíjalapjainak dotálására fordíttassék, míg a fennmaradó 816.788.14 P az 1939. üzletév számlájára vitessék át.

A nyereség módját adna az intézetnek osztalék fizetésére, azonban az általános politikai és gazdasági viszonyok a nagyrésztvényesekkel egyetértően arra indítják az igazgatóságot, hogy az osztalékfizetés újraindítását ezidén még ne javasolja.

A zárószámadások lényegesebb tételeinél, az előző év adataival egybevetve, a következők az eltérések:

A takarékbetétkönyvekre elhelyezett betétek állománya az előző évi 52.5 millió pengőről 45.3 millióra csökkent, míg a folyószámlabetétek 41.5 millióról 42.9 millióra emelkedtek. Az együttes betétállomány tehát 94 millióról 88.2 millióra apadt, ami ama betételvonások következménye, melyek a lefolyt észterendő külpolitikai eseményeivel kapcsolatban általánosan jelentkeztek.

Az egyéb hitelezők 21.5 millió pengős tételénél, mely majdnem teljes mértékben a bank angol és más külföldi üzletbarátai által az intézet ügyfelei részére a bank garanciájával korábban nyújtott hitelekkel áll, 2.2 millió P a csökkenés, ami visszafizetéseknek tulajdonítandó.

A mérleg vagyon-oldalán a pénztári készletek és bankári követelések 11.2 millió pengőnyi tétele az előző év színvonalán mozog.

Az idegen tőkék néhány százalékos apadása dacára a kihelyezéseknél a bank állandóan rendelkezésre állott a piacnak és ügyfeleinek minden jogos hitel igényét messzemenően kielégítette. A váltótárca 58.6 millió P (tavaly 63.8 millió), az adóskok 53.1 millió P (tavaly 56.9 millió), az értékpapírokra nyújtott előleg 1 millió pengő (tavaly 1.6 millió), az árukra adott előleg 2.6 millió pengő (tavaly 3.1 millió) tételei a viszonyoknak megfelelő csökkenést tüntetnek fel ugyan, azonban az adóskok részéről történt visszafizetések ezeknél nagyobb összegek és így a visszafizetett többletösszegeket újból a gazdasági élet szolgálatába lehetett állítani.

Az üzletállományokban a gazdasági helyzetnek megfelelően beállott változások ellenére az intézet mindig szem előtt tartott likviditását változatlanul fenntartotta.

Az értékpapírok és értékeltségek számlái az előző évi 12.3 millió pengőről 14 millióra emelkedtek, ami főként a Nemzeti Beruházási Kölcsön első 125 millió pengős részletében vállalt részesedés következménye. Az értékpapírtárca és az értékeltségek tételeinek értékelése a szokásos konzervatív elvek szerint történt.

A hosszulejáratu jelzálogkölcsönök 10 millió pengős állománya megfelel az előző évi színvonalnak.

A kezességek tétele, amely alatt a bank kizárólag az ügyfeleinek beföldön rendelkezésre bocsátott óvadékokat és kezességeket tartja nyilván, 12.9 millió pengőről 13.2 millióra emelkedett.

Az 1938. XX. t.-c. alapján az intézetre kivetett 6.4 millió P összegű beruházási hozzájárulásnak (mely 5 év alatt negyedévi részletekben fizetendő meg) első részleteként 322.279 P a törvény által nyújtott módon a tőketartalékból került levonásra, míg a fennmaradó összeg egyelőre a mérleg vagyon- és teheroldalán egyaránt nyilvántartási számlán szerepel.

A mérleg főösszege 175.3 millió pengőről 166.9 millió pengőre csökkent.

A bank érdekkörébe tartozó ipari és kereskedelmi vállalatok üzletmenetére különböző mértékben hatott a gazdasági dekonjunktúra. A Nagybatony-Ujlaki Egyesült Iparművek Rt. építőanyag-osztályának forgalma csökkent, ezzel szemben szénttermelése és eladása tovább emelkedett. A Hungária Műtrágya-, Kénsav- és Vegyipari Rt. forgalma meghaladta az előző évit és változatlan osztalékot fizet. A „Metallo-chemia” Kohászati, Vegyipari és Fémkereskedelmi Rt. forgalma és üzleteredménye csökkent. A Dr. Keleti és Murányi Vegyészeti Gyár Rt. forgalma emelkedett; nyeresége az előző évinél valamivel nagyobb lesz. A Győri Textilművek Rt. forgalma az előző év színvonalán mozgott; exportforgalma öröndetes fejlődést ért el. A Magyar Kender-, Len- és Jutaipar Rt. forgalma növekedett. A Szentendrei Papirgyár Rt. már első üzemi évében teljes kapacitással dolgozott és kitűnő minőségű gyártmányait könnyen helyezte el. A Nemzetközi Gépkereskedelmi Rt. forgalma tovább emelkedett; folyóüzleti tiszta nyeresége a múltévi színvonalon mozog.

A Salgótarjáni Köszénbánya mérlege

A Salgótarjáni Köszénbánya R. T. igazgatósága ma tartott ülésében megállapította az 1938. évi zárószámadásokat és elhatározta, hogy a folyó év március hó 27-re egybehívandó rendes évi közgyűlésnek részvényenként 1.75 pengő osztalék kifizetését fogja indítványozni.

Az igazgatóság továbbá a közgyűlés elé azt az indítványt fogja terjeszteni, hogy hagyja jóvá a társulat és a vele már évek hosszú sora óta műszaki és kereskedelmi téren szorosan együttműködő Unió Bányászati és Ipari R. T. között az ügyvitel egyszerűsítése érdekében létesült azt a megállapodást, miszerint ezen részvénytársaság 1939. évi január hó 1.-i hatállyal — beolvadás útján — a társulattal egyesül oly módon, hogy az Unió Bányászati és Ipari R. T. összesen 45.000 darab részvényéből a társulat tulajdonában és tárcájában lévő 41.522 darab részvénye megsemmisíttessék és a beolvadó társaság még forgalomban lévő 3478 darab részvénye 2:1 arányban társulati részvényre váltassék be, egyidejűleg megadva a felhatalmazást az ehhez szükséges 1739 darab társulati részvénynek a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank útján való megszerzéséhez.

Budapesten és nagy papi városokban lakó keresztény urak, hölgyek és autóval falura utazók plébániák és zárdák látogatására kerestelnek. „Azonnal pénz 1673” jellegű Erzsébet-köruti főkiadóba.

VEGYES

× Több mint tízezer repülőgép közlekedik Amerikában. Chicagóból jelentik: A Polgári Repülés Főhatósága (Civil Aeronautics Authority) legutóbb közzétett adatai szerint 1939 január elsején 22.983 vizsgázott pilóta működött az Egyesült Államokban. Ezek közül magánpilóta 10.676, női pilóta pedig 675. Ugyanebben az időben 11.150 repülőgép közlekedett az Egyesült Államok területén. A vitorlázó repülés sportja is élénk: a statisztika 221 vitorlázó gépről és 172 vizsgázott vitorlázó repülőről tud. A tervek szerint erősen hozzákezdnek a repülőszemélyzet szaporításához, mert ezt a fegyverkezés érdekei is megkívánják. Évente 20.000 új repülőt akarnak kiképezni.

× Az eszményi gázalarc. A gázalarcok népszerűsítéséért Angliában széleskörű propaganda indult meg. A szakemberek nem elégednek meg azzal, hogy a nagy városokban a lakosság többségét ellátták már velük; a napilapokban és folyóiratokban új rovatokat nyitottak meg, amelyekben magánemberek szólnak hozzá ehhez a rendkívül fontos kérdéshez. Minthogy pedig a beérkező vélemények nagyrészből kiderült, hogy a britek a mostanig forgalomba hozott gázalarcokat esetleneknek és nehézkeseknek tartják, nosza, nemes verseny indult meg a gyárak között, melyikük tud „elegánsabb”, tetszetősebb, sőt gyakorlatibb modellt létrehozni? A pálmát eddig az a gázalarc viszi el, amelyiknek gumianyaga annyira nyúlékony, hogy a legkülönbözőbb fejformákra ráül, ezenkívül az áll magasságából legelő levegő-szűrője sokkal könnyebb s így megkönnyíti a mozgást, ráadásul a halánték körül olyan széles, hogy lehetővé teszi a szemüveg hordását és végül — ami a vívmányok netovábbja — egy hozzákapcsolt hang-erősítő segítségével nem akadályozza meg a beszédet, sőt a telefonálást sem. „A gázalarc akkor lesz igazán tökéletes — írják a gyakorlati gondolkodású brit polgárok —, ha észre sem vesszük, hogy rajtunk van!” Szabatos meghatározás. De mi lenne, ha az emberiség, amely minden téren tökéletesítésre törekszik, azt is el tudná érni, hogy egyáltalán ne legyen szükség gázalarcra? Ugy látszik, ez az, ami megvalósíthatatlan.

A szerkesztésért felelős:
Dr. LÉCRÁDY OTTÓ főszerkesztő.

APRÓHIRDETÉSEK

I. SZELLEMI ES TESTI MUNKA

FÉRFIALLAS

1. Irodai alkalmazott

Mérlegképes, átló könyvelésben gyakorlott, önkéntes könyvele adja be sajátkezűleg írott ajánlatát életleírással, igény és referenciák megjelölésével. „Azonnali belépés 42900” jellegre a főkialdóba.

Átló könyvelésben jártas fiatal, keresztény tisztviselő azonnali belépésre felvétetik. Ajánlatok: „Hírv 43032” jellegre a főkialdóba küldendők.

Meglehetést biztosít bárhol közszükségleti háztartási cikkek gyártása. Gyorsan kitanítjuk. „Előképzés mellett 66622” jellegre főkialdóba.

Gyakorlott hirdetőirodai tisztviselőt keresek. „Keresztény 12238” jellegre főkialdóba.

Jó összeköttetésű, érettségizett fiatalember írjon. „Azonnali 33588” Erzsébet-körúti főkialdóba.

Öskeresztény, 30 éves irodai gyakorlattal bíró, szépiás, gyorsan számoló volt biztosítási tisztviselő, akit láthatatlan érzelmi fogatkozása ellenére kiváló munkaerőnek tartanak, bármilyen kis állást, munkakialkalmat keres. Meghívásokat „Munkaerő-dömping 19432” jellegre főkialdóba.

Öskeresztény nyug. rendőrtisztviselő szerény díjazás mellett bizalmi vagy irodai állást keres. „Megbízható 48-19485” jellegre főkialdóba.

Építészvezető rajzoló, komoly, önálló munkaerő, jó tervező, flott rajzoló, magas, mélyépitési külső-belső gyakorlati, szerény igényű, állást keres. Bármilyen állást, otthoni munkát, kisegítést vállal. Vidéken is. Záborszky, Nap-utca 29. Otthon. 19492

Keresztény, jószámozó, jórajzoló iparművész, olvattervező elhelyezkedne. Jellege: „Szorgalmas” Erzsébet-körúti Blocknerhez. 54459

2. Ugyonk (akvizitőr)

Akvizitőrök papírszakmából irodák látogatására, személyi adatokkal. „Tűzharcos 12240” jellegre főkialdóba.

Jó megjelölésű urak-hölgyek propagandára felvétetnek. Zsit-vay Leó-utca 16. II. 12207

3. Egyéb keresk. alkalm.

Ugyes eladó vagy eladó ke-restetik. Salczér, Király-utca 48. 66620

Férfiok kezelő 300 P felvétetik. Zsigmond-utca 8. 43034

Keresünk ügyes fiatal plakát-írókat. „Blok betűk” jellegre Rudolf Mossehoz, Erzsébet-körúti 23. 44439

Fiatal főfős-segéd elhelyezkedne. Dinya Mihály, IX., Gr. Hailer-utca 4., II. 43. Vidékre is.

20% jömegjelenésű text kereskedő-segéd, tizenkét éves gyakorlattal, vidékre állást keres. Jellege „20%” főkialdó-hivatalba.

4. Háztelügyelő

Háztelügyelőt szerezéshez ér-tőt, kinek tevésege takarítás-nál segítkezik. Május 1-re felvétetik. „500 P óvadék 33582” jellegre Erzsébet-körúti főkialdóba.

Segédháztelügyelőseget keres becsléses és szorgalmas vidéki házaspár nagyobb jövedelmű bérházba, óvadékot is ad. Ugyonkók kizárva. Cim: Klauzál-utca 26-28. Érdeklődni háztelügyelőnél. 33573

Háztelügyelőseget keres fiatal univerzális szerelő, megbízható. Szabó Géza, VI. Lehel-utca 13. 12228

Vicseget keres fiatal házaspár nagy bérházban, férje asztalos és szerelő, óvadék áll rendelkezésre. Ugyonkók kizárva. Roszner András Nagy-díó-utca 10. fszt. 12221

Közalkalmazott szerelő kisebb házba vagy villába házmes-terséget keres. Acs Imre, Váci-utca 88. 66635

5. Sofför

Gépkocsivezetőt keresztényt legalább öt éves gyakorlattal fólveszek. Röck Szilárd 6. III. 4. 36392

Sofför személy gépkocsi vezet-ést magányosnál, alkalmi turákat, fuvarozást vállal szer-ény díjazásért helyben és vidékre. „Kittűnő vezető 12213” jellegre.

Technológián végzett autósze-relő sofför fiatal, személyi- vagy tehervozásra állást ke-res. Cim Vak Bottyán-u. 4. háztelügyelő. 7294

6. Ipari munkás

Fogtechnikus segéd 24 éves, öskeresztény, nőtlen, szorgal-mas. Állást keres. Ertesítést „Szerény 36609” jellegre főkialdóba.

Irógép műszerész tanulónak jó házból való fu felvétetik. Gróf Zichy Jenő-utca 34. tra-ék. 66639

7. Egyéb alkalmazott

Dudai gyümölcskertészet két-ezerrel vezetőt keres. Molnár-utca 37. asztalosműhely. 54279

Pestkörnyéken inas, háztar-tásban jártas, főzni tudó fel-vétetik. Jellege „Kertészethez értők előnyben 43017”. Részle-tes ajánlatokat főkialdóba.

Németül beszélő fiatal fiút fel-veszek. Jelentkezés: Merano szálloda, IV., Bécsi-utca 2. 36602

Ertelemes és erélyes keresz-tény munkafelügyelőt keres-sünk legalább 4 középiskolai végzettséggel. Jelentkezés szombaton 8-9 között. Gróf Sándor vegyészeti gyár, Fóti-ut 3. 12210

Előkelő szállodába bértárs kerestetik négyezer óvadék-al vagy egy vendéglo bérle-tet átvenni. Bővebbet Baross-ter 3. 36605

Intelligens, négy középiskolát végzett, jó családból való vi-déki fiú kezdő szobainasnak ajánlkozik, kertészethez is ért. Fábán Béla, István-ut 26. fszt. 3. 76885

Urasági inas, nőtlen, hosszú bizonyítvánnyal elsejere el-helyezkedne. G. J., Gülbaba 27. 33581

24 éves, németül beszélő, nőtlen fiatalember bármilyen munkát vállal. Vidékre is le-het. Háztelügyelő, kifizető vagy kezdő szobainas, stb. Cimem: Wenzel Hermann, Budapest, XIII., Forgács-utca új városi házak IV. épület, II. em. 201. ajtó. 33581

Főző inas azonnali belépésre ajánlkozik. Cim Nefelejts-ut. 13. ajtó 4. 33574

Segédmotorral rendelkező ke-resztény fiatalember kifutónak ajánlkozik. Galbó, Kiskorona-utca 18. 54448

NŐIALLAS

8. Irodai alkalmazott

Keresztény tisztviselőnő, per-fekt számoló felvétetik Wald-mann Dező textilnagykereske-dőnél, Paulay Ede-utca 8. 34482

Keresztény gyors- és géprónő felvesz ügyvédi iroda. Gel-lerthe-utca 31. 54451

Perfekt magyar-német gyors-és géprónő keresk kisegítés-re. Ajánlatok „Szabadalmi iroda” Blocknerhez, Városház-utca 10. 54450

Öskeresztény, perfekt, magyar-német gyors-és géprónő ke-res Német-Magyar Kereske-delmi Kamara, Andrassy-ut 25. Jelentkezési pnteken reggel fél-tiz órákor. 66629

Keresek azonnali belépésre mérnöki irodai gyakorlattal bíró perkt gyors-és géprónő csak délelőtti elfoglaltság-al. Válaszokat curriculum vi-taeval „Tiszta magyar 12239” jellegre főkialdóba.

Irodai tanó 4 középiskolával, keresztény azonnali belépésre felvétetik: „Ajánlatok” „Szorgal-mas 12231” jellegre a főkialdó-ba keretnek.

Katolikus tisztviselőnő Egye-sülete díjmentesen közzeti irodai munkásokat. Budapest IV., Kossuth Lajos-u. 1. Tele-fon 185-336. 33453

Keresztény kezdő gyors- és géprónő elhelyezkedne. Vá-laszt „Szerény 36613” jellegre Erzsébet-körúti főkialdóba.

9. Keresk. alkalmazott

Keresztény leányt eladó gya-kornoknál fólveszek. Timár cipőzár, Rákóczi-ut 52. 66632

Kezdő-eladónő és tanulóány cipőüzletbe felvétetik. Diana clpő, Vármá-ház-körúti II. 66647

Keresztény, feltétlen megbíz-ható úri hölgyek és urak elő-kező akcióhoz jelentkezzenek. IV. Veres Pálné-utca 16. Ke-resztény Diákok Gazdasági Egyesülete. D. e. 9-2-ig. 19490

Öskeresztény érettségizett 22 éves tisztviselőnő 2 éves gya-korlattal állást keres. „Szor-galmas 66655” jellegre főkialdó-hivatalba.

10. Ipari munkásnő

Fiatal leány és ajórozónő azonnali felvétetik. Fürst, Sem-melweis-u. 5. 66645

Hollandi konfekciógár keres önálló munkásnőt és szabász-nőt, akiknek konfekcióban hosszú gyakorlatuk van. „Né-metül beszélő” jellegre Ten-zerhez, Servita-tér 54449

12. Háztelvezető, gazdaszony stb.

Felvétetnek házikisasszonyok, gazdaszonyok, kómorna, szobalányok. „Háztelvezető”, Rákóczi-ut ötvenhárom. 36601

Magányoshoz háztartás veze-tésre elmenne idősebb jobb nő. Zimmerné, Nefelejts-utca 31. II. 11. 33583

Fizetés nélkül sürgősen el-helyezkedne urinő magányos-nál háztelvezetőnőnek. Böhm, Újpest, Lőrinc-u. 48. 66619

Ahol otthon találnék házte-vezetőnőnek ajánlkozom. Ne-mesné, Szeged, Karmayer-ut 1. Negyven éves vidéki, jóllelt asszony ajánlkozik kisebb ház-tartásba. VIII., Kalvária-u. 27. Háztelügyelő. 12215

Magányoshoz ajánlkozik kö-zépkorú háztelvezetőnő helyen, vidékre. Szinyei Merse-u. 23. földsz. 12/a. 43024

Középkorú háztelvezetőnő hos-zsu bizonyítvánnyal állást keres vidékre. Jellege „Há-zias 12200” főkialdóba.

Nagyon rendes középkorú, jó megjelölésű háztelvezetőnő ajánlkozik, lehetőleg magá-nyoshoz. Aggteleki-u. 12. II. 21. 36602

Nyugdíjas jobb nő magányos-ur vagy hölgy háztartását di-jtalanul vezetné. „Középkorú 66659” Erzsébet-körúti főkialdóba.

Fiatal háztelvezetőnő, tökéletes háztartásbeli, kitűnő megjele-nésű, ajánlkozik úri házaspár-hoz vagy magányoshoz. Vidékre is. Bodnár, Klauzál-utca 31. II. 18. 54457

Középkorú nő ajánlkozik ma-gányoshoz vagy kis családdhoz. Balogh Györgyné, Lónyay-utca 42/B. földszint 11. 54480

Magányoshoz elmennek házte-vezetőnők. Fekete Julia, Ka-zinczy-u. 49., fsz. 8. 66643

Magányoshoz elmennek házte-vezetőnők. Határ Etel, Beth-len Gábor-u. 11., II. 24. 66642

Keresztény özvegy urlasszony háztelvezetőnőnek ajánlkozik. Jól főz, egyszerű, szerény, felté-tlen megbízható. Plébániára is elmenne. Leveleket „Elhagya-tott 83948” jellegre ker.

13. Szakácsnő, szobalány, gyermeklány

Mindenes szobalány jó bizo-nyítvánnyal felvétetik. XIV. Mindszent-utca 8. Hermina-kápolnánál. 33580

Szobalány jó bizonyítvánnyal, kál, 40 pengő fizetéssel felvé-tetik. Irányi-utca 21. II. 1. 33580

Becsületes perkt szakácsnő keresek havi 40 pengőért azon-nalra. Mária Terézia-tér 11., I. 2. 66653

Megbízható komoly szobaleány jó bizonyítvánnyal szakácsnő mellé felvétetik. Vilmos csá-szár-ut 78., II. 8. 19487

Urasági szakácsnő ajánlkozik szerény fizetésért, 15 éves le-ánykaja vele lehessen. Kuti Sándorné, Kaposvár, Szent-györgyi-ut 21. 90925

Finoman főző, dolgos, francia diétát értő szakácsnő ajánlko-zik. Szondy-utca 30., II. 21. 33574

A háztartás minden ágában jártas fiatal urlasszony, ki min-den szeretettel a gyermekneve-lésre áldozna, úri családdhoz ajánlkozik gyermek mellé. Megkeresések „Gyermekimádó 19483” jellegre főkialdóba.

Házaspár ajánlkozik, férj mint háztelügyelő, nő mint szakácsnő, teljes ellátás. Hollán-utca 9., I. 4. Bakné. 33572

14. Mindenes

Perfekt főzőmindenest gyer-mekszerezőt azonnalra ke-resk hosszú bizonyítvánnyal. Weitzenfeld, Ajtosi Dürer-sor 7. 66632

Megbízható, jól főző minde-nes szakácsnő ajánlkozik ki-tűnő bizonyítvánnyal azonn-alra, esetleg elsejere. Rohos-ka Mária, Budapest, Rákóczi-ut 80. II. 1. 12243

Fiatal, rendszerető, ügyes minde-nes szakácsnő jó bizonyít-vánnyal azonnali elhelyezke-dne. Thé Endre-utca 33. fsz. 7. 66632

Megbízható, jól főző minde-nes állást keres. Telepy-utca 27. III. 43. 66628

Főző mindenes, fiatal, ajánl-kozik. Kacska-u. 28. B. E. Har-madik üzemhelyiség. 43023

Vidéki fiatalasszony elhe-lyezkedne jobb családdhoz. Ka-zár-utca 9. Kurtács. 12227

Megbízható mindenes szoba-leány ajánlkozik úri házhöz. Köfaragó-utca 12. háztelügyelő. 66646

Jó főző ajánlkozik éves bizo-nyítvánnyal mindenesnek. Ga-ray-utca 33., II. 5. 66644

Jól főző mindenes éves bizo-nyítvánnyal ajánlkozik. Teréz-körúti 30., földsz. 12. 12206

Jó főző mindenes állást keres úri családnál. „Magányos 36606” jellegre főkialdóba.

Főzőmindenes ajánlkozik kis családdhoz. Csáky-utca 16., föld-szint 2. K. M. 43030

Fiatal leány elmenne köny-nyebb helyre mindenesnek. „Szighony-utca 27., I. 24. 66631

Gyermek mellé, vagy minde-nesnek ajánlkozik szolid leány hosszú bizonyítvánnyal úri házhöz. Kartács-utca 2., II. 61. 66634

15. Takarítónő, bejárónő

Gyermektelen házaspár (férj állásban legyen) takarításért (lakást és fizetést kap. Jelent-kezés: d. e. 10 és d. u. 4 órá-kor. Rottenbiller I. II. 13. 19486

Fiatal takarítónő állást keres háromszor egy héten. Sziv-utca 68. asztalosműhely. Falusi Erzsébet. 23533

Megbízható fiatal házaspár ta-karításért lakást keres. Férj állásban. Dembinszky-utca 31. II. 5. 36597

Gyermektelen házaspár idős házaspárnál takarításért la-kást keres. Cim Práter 28. I. 3. 66656

Intelligens, jömegjelenésű be-járó szakácsnő ajánlkozik azonnalra. Molnár-utca 21. háztelügyelőnél. 66637

Bejárónő egész napra vagy heti háromszori takarítást házhoz mosást vállal. Dráva-utca 6. I. 18. 66638

Fiatal bejárónő ajánlkozik hosszú bizonyítvánnyal. Akác-fa-u. 27. I. 34-b. 36616

OKTATÁS

Magyar-német kisasszony, fő-zett vállalatok Damjanich-u. 35. I. 8. 66658

Kittűnő magyar és külföldi nevelőnőket nyelvismeretekkel, csecsemőgondozónőket ajánl, elhelyez Flexner, Andrassy-ut 54 (327-532). 43019

Intelligens német kisasszony, hosszú bizonyítvánnyal, egész vagy fél napi állást keres. I. Maros-utca 17., III. 3. Betti Höllriegel. 66640

Elsőrendű magyar német, francia, angol (Angliából gyor-san, előnyösen) nevelőnők, gyermekgondozónők legmeg-bízhatóbban: Dr. Senyeyné „Pedagógia” Intézetében, Fej-szördősor 22. (Andrassy-utná). 127-942. 53667

17. Előkészítés, internátus

Magántanulók! Bangó, Buda-pest, XIV., Telepy-utca 1/B. 36612

II. ADÁS-VÉTEL

27. HANGSZER

Förster, Bösendorfer, Ibach angolmechanikás, keresztúros főúri, szalondarabok csoda-olcsón. Külföldi zongorák, pianínók legolcsóbban előlegnél-külí husz pengő részletre. Fényőné zongorateremben, Erzsébet-körúti huszonhat. 36497

Zongorahangolást olcsón, jól, szakszzerűen végez Blau Dező, Bécsben végzett hangoló, Lau-berger és Gloss tanítványa, Eötvös-utca 28. Telefon 112-842. Vétel-eladásnál szakbírá-lai. 19488

Höhrner használt tangóharmo-nika olcsón, Wágner hangszér-köllynél, József-körúti 15.

Rövid fekete gyakorló zongora kettőszáz, külföldi gyönyörű-hangú négy száz. Valódi Bösen-dorfer ötszáz. Garantiáltak jó-karban. Zongorák, pianínók feltűnő olcsón előleg nélkül legcélszerűbb részletre. Rákó-czi-ut ötven, Zongorateremben. Erzsébet-körúti sarok. 66570

Soha sehol olyan olcsón, jól nem vásárolhat zongorát, pianínót, hangszert, gramofont, tangóharmónikát, mint Remé-nyinél, Király-utca ötvennyolc.

Utólráhetetlen választékban legolcsóbban legolcsóbban vá-sárolhat Magyarországon legna-gyobb zongorateremben: „LY-RA” Részvénytársaság, Erzsébet-körúti 19. sarokbejárat. Garantiáltak, jókarban: valódi Bösendorfer 400, Stingl, Wirth, Laubergergloss, stb. hihetle-nül olcsón. Kényelmes részlet, tisztviselőkedvezmények. Bér-zongorák legelőnyösebben.

Tangóharmónika képes ár-jegyzék, 32 oldalas, 67 típus leírásával, ingyen, Marantzól, József-körúti 37. 66493

Háromszázötvenfő zongorák, pianínók részletekvedményre. Uhlkál, Grauer líkoggyár emeletén. Figyelem! Rákóczi-ut negyvenöt. 54488

Keresztúros páncélos rövid 350-ért. Zongorák, pianínók részletre. Fahn zongoraterem. Rákóczi-ut 64. 36618

Scala zongoraterem, Erzsébet-körúti tizenöt. Világmarkás zongorák, pianínók legolcsóbban, előleg nélküli legkisebb részletfizetéssel. Árak kettő-százfő. Bérhangszerek! 36517

Most vásároljon! Hihetetlen olcsó Stelzhammer-zongora jókarban 250.- pengő. Stern-berg, Budapest, Rákóczi-ut 60.

Lauberg, Stingl, Hofman, Bösendorfers Mignon-zongorák, legelőrendű pianínók háromszázfő. Rákóczi-ut 47. Reissman zongorasalonban.

Hívja 13-93-23-ati Legmaga-sabban megvásárolja zongorá-ját, pianínóját Fahn zongora-készítő, Rákóczi-ut 64. 36594

Most vásároljon! Hihetetlen olcsó Stelzhammer-zongora jókarban 250.- pengő. Stern-berg, Budapest, Rákóczi-ut 60.

Lauberg, Stingl, Hofman, Bösendorfers Mignon-zongorák, legelőrendű pianínók háromszázfő. Rákóczi-ut 47. Reissman zongorasalonban.

Hívja 13-93-23-ati Legmaga-sabban megvásárolja zongorá-ját, pianínóját Fahn zongora-készítő, Rákóczi-ut 64. 36594

INGATLAN

28. Ingatlaniroda

Kézpénzvevőimnek! Villákat, bérházakat keresek! Knapik, Szentkirályi-utca 4. 3-498-96.*

29. Birtok

Eleserőnek fővárostól mintegy 130 km-re fekvő tanyabirtok-ból, uralkodó és gazdasági épületekkel, cca

Andrássy-ut. háromemeletes prima építkezésű ruhaház, csupa komfortos lakásokkal, 16.000 jövedelemmel, sürgősen 72.000-ért, Gröszmann Dénes, telefon 126-9456

33. Villa, palota

Szent Imre herceg-ut. luxus villapalota, hatalmas méretű, 1x4, 1x2 szobák, összkomfortos lakással, házmeztelenség, gyönyörű építkezés, fenyvespark sürgősen 45.000-ért, fizetési feltételekkel eladó. 1-396-83.

Olaszfazori villarajonban, 380-as parkban, adomentes háromszobás, összkomfortos úri villa házmeztelenséggel, 25.500-ért; Fürj-utcai adomentes, primán megépített, nagyjövedelmű úri villa 1x1, 1x2, 1x3 szobák, hallos, komfortos lakás, étaszfűtés, házmeztelenség, tisztán 8 szobákra, átriva 44.000-ért. Margit-körúti emeletes, kertes, központi fűtéses magánpalota, hat szoba hallos, házmeztelenséggel, 60.000-ért. Dr. Hegyi, 1-396-83. Röck Szilárd-utca 6

Rákospalotán 2x2 szobás komfortos villa 17.000 Ft. Klára-u. 92. „C” végállomás. 43014

34. Családi ház, öröklakás Budapesten

Lánchíd-utca 15-17., gyönyörű, 1962-ig adomentes palotában 1-2-3 szobák, hallos és garson, öröklakások luxuskivitelben, központi fűtés, melegvíz szolgáltatással, jutányosan eladók. 1-396-83. 36511

Földszintes ház sürgősen eladó. Főherceg Sándor-utca 11., virágdíszlet. 66648

2 szoba hallos, összkomfortos adomentes családi házamat, luxus-kivitelben, frekvenciát helyen, villamos, autóbussz megállónál áron alul 10.000-re, feltételekkel eladom. Stigler, Erzsébet királyné-utja 43-u.

BERENDEZÉS

36. Butor

Butort legjobban „BogM” butorházában, Vilmos császár-ut negyvenhárom, vásárolhat. Hálók, ebédők, kombinált butorok nagy választékban mérsekkelt áron. 52379

Király-u. 112. Készpénzért 71 Jóljón hozánk megajánlja, érde-mest! 1100 négyzetméteres szórterünkben használt és új különleges márkás műbutorok. Hálók, ebédők, uriszobák, szalonok, kombinált szobák, antikvitások, irodabutorok, egyes darabok utólrhetetlenül olcsón. Butorúzt, Király-utca száztizenkettő. (Lővőde-térnél.) 65571

Jókai-u. 36. Használt műbutorok.

Fekete faragott műbutor uriszoba üvegápolkkal 600 pengő. Olcsó használt butorok nagy választékban. 52464

Recamié, sezlon, matrac, saját készítményű modern konyhák legolcsóbban részlete is. Nagy asztalos, Szondy-u. 5. 65652

VIII., Karp-fenstein-u. 2/a sarokház. Vétel és csere.

Hatalmas raktárainkban legnagyobb választékot találja, vadonatúj, valamint használt modern antikstílusú márkás műbutorokban, kombinált berendezések, ebédők, hálók, uriszobák, szalonok, szőnyegek, csillárok, irodabutorok utólrhetetlen legolcsóbb áron. 52577

Elegáns szalon, ebédő, uriszoba, műtárgyak, konyha, stb. eladó. Tátra-utca 15-a, V. 3.

Uriszoba, perzsa szőnyegek, csillárok, képek, disztárgyak, stb. eladók. Személynyók-utca 25. I. I. Megtekinthető tisztóhatig. 54482

Üsszecskóságok, ágyszoronyok, vaságak, csőbutorok, afrik matracok Prohászka-gyárból, Gróf Zichy Jenő-utca 46. Fiókúztlet: Üllő-ut 7.

Király-utca 82. Sztopka asztalosmester Butor

asztalosnál mindig legolcsóbb. Keményfaháló 7 daraból 195, teleháló 7 daraból 265, ebédő 10 daraból 300, konyha 6 daraból 85. Jobb, diszebb telehálók, kombinált berendezések, ebédők 420 pengőtől. Részletfizetési kedvezmény. Vidékre csomagolás. 54484

Butorvevők figyelmébe! Asztalosnál keményfahálók 195 pengőtől, telehálók 265-ért, ebédők 300-ért. Részletfizetési, Butorcsere, vidékre csomagolás. Wesseliényi-utca 54. Hársfa-utca sark. 52506

Gyönyörű háló, kombinált szoba, garnitúra olcsón. Király-utca 70., I. 11. 12211

Használt butorok mindenféle minőségben legolcsóbban Románánál, Király-utca 76. Bejárati Eötvös-utcaból. 52578

Gyönyörű kombinált szekrények, hálók, rekamlerek, berzerfotelok, diplomatairoasztal olcsón. Siegler, Andrássy-ut hatvanhat. 66625

Megtalál mindenféle új, keveset használt, egyszerű és márkás műbutor. Hálók, ebédők, uriszobák, kombinált berendezések, rekamlerek, szalonok nagy választékban, legolcsóbban. Zimmermann, Akácfa-utca 7. Nemzetinél. 66524

Használt butor. Mária-utca 36 és Baross-u. 43

Kombinált szobák, hálók, ebédők, uriszobák, kombinált berendezések, rekamlerek, szalonok nagy választékban, legolcsóbban. Bertalané keresztyén butorszalon, Rákóczi-ut 71. emelet. 66600

Gyönyörű biedermeier ebédő, nádazott úri szoba, rekamlerek. Pulay, Egyetem-utca 3.

Perzsa szőnyegek, antik butorok, vitrin műtárgyak legolcsóbban. „Antikartnál” Pilvax-köz. 54487

Gyönyörű új, használt műbutorok. (Márkás) Hálók, ebédők, uriszobák, börgarnitúrák, velourgarnitúrák, stilszalonok, irodabutorok, csodás kombinált berendezések legújabb tervek szerint. Fizetékedvezmények is. Nagy Sándornál, Károly-körút huszonhat. Városházánál. 65577

Jókai-u. 36. Használt műbutorok.

Gseresznye empire háló 13 darab, Nagy Antal készítmény. Lakosszított háló faragással, kitűnő állapotban 250 pengő.

Aki pénzt szeret, hálóját, kombináltját nálunk veszi. Részlete is. Konyha, sezlon, matrac, rekamlerek heti két pengőtől. Károly-körút 16. udvarban. 52376

Bámulatos olcsón, vas-rézbutor, sodronyágybetétek, kárpitosaruk. Herskovits vasbutor-készítőnél, Nagydiófa-utca 22. Telefon. 65704

Biedermeier hármasszekrény, szekreteres szubló, börgarnitúra, dízháló, rádió olcsón. Bakáts-tér 8. 54436

Használt kombinált szobák, ebédők, hálók és irodaberen-dezések legolcsóbban. Dessewffy-utca 47. 54199

Lakásfelosztásokból antik-stílusú butorok, garnitúrák, szőnyegek, disztárgyak, stb. eladók. Ezerényi, Hunyadi János-utca három. 54216

Konyhabutor, elsőrangú, olcsón eladó. Mindszent-utca 3. I. 1. 12225

Veszek: Lakásberendezést, butorokat, szőnyeget, régiséget, lakásdisztárgyakat, irodabutorot Freiler, Lónyay huszonhat. 187-277. 35508

Butorért, feloszó háztartási, ruhákért, mindennemű holmért legmagasabb árat fizetek. Dobozli-u. 27. Freund. 14-26-73.

Veszünk legmagasabban mindenféle butort, irodabutorot, szőnyeget. Penzias, Rákóczi-ut 86. Telefon 13-76-62.

37. Szőnyeg és egyéb lakásberendezés

Előleg nélkül hosszú részlete szőnyegek, magyarperzsák, sezlonakarok, futók, vásznak Krausz szőnyegkereskedés, Bálvány-utca 15. 54487

Perzsa szőnyegek, antik butorok, festmények, vitrinárgyak legolcsóbban. Sternbergnél, Bálvány-utca 20. 43013

Magyarperzsát vegyen Békési Háziipari Szőnyegszövő Szövetkezet egyedüli lerakotánál. Kiváló minőségek. Fizetékedvezmény. Szőnyegkereskedelmi, Wesseliényi-utca 21.

Perzsa szőnyegek, uriszoba, csillárok képek, disztárgyak, stb. eladók. Személynyók-utca 25. I. I. Megtekinthető tisztóhatig. 54481

38. Iroda- és üzletberendezés

Hentesberendezések, jégszekrények, márványpultok, pult-üveg felszerelések, gyorsmérlegek, sonkavágók, töltő- és zuzógép, használtak, nagyon olcsón. Rosenfeld, Népszínház-utca 31. 65578

Thonet-székek, asztalok, fa és vas kerti butorok, ernyők, alpakka evőszekrény, tálak és tálcák, használtak is olcsón. Vendéglő és kávéházberendezési Vállalat, Síp-utca 14. Telefon: 135-142. 12239

Billiárdasztal, nagy, hét szép egyforma márványasztal 200 pengő, eladó. Szobi-utca 5.

Üzletberendezések, vendéglőberendezések, étteremasztalok, székek. Népszínház tizenhét. Bejárati Vig-utcaból. 36617

2 amerikai rollós iratszekrény, 1 íróasztal, 2 szék, kifogástalan állapotban, privátan eladó. Pannonia 30., I. 1. 12214

J A R M Ó

39. Személyautó

Buick autó jó állapotban, fuvarozásra nagyon alkalmas, nagyon olcsón eladó. Schillner, Teréz-körút 15. 53608

Sürgősen vennék jó állapotban levő keveset futott kisautót. Kedvező fizetési feltételekkel. Bank garázs. 12-66-85. 54453

40. Teherautó

Ötönmás, pótkocsis teherautót vennék. Korányi István, Mária Valéria-utca 1. 54445

44. RUHAZAT

Ezüstróka, gyönyörű szép példányok 160-tól. Erzsébet-körút 26. II. 6. Szemere. 54478

Valódi szörme colier négyes, gyönyörű, új állapotban sürgősen olcsón eladó. 256-061.

Perzsabunda, ragyogó, divatos, 650-ért, két ezüstróka, valódi egyenként is 150-ért eladó. Nagymező-utca harmincöt II. huszonkettő. 54477

Használt férfi-, női ruhákért egyenruhákért, cipőkért, fémerneműért, feloszó háztartási-ért legjobbat fizetek. Gyapjuszövetre is becserezem. Freund, Dobozli-u. 27. 142-673. Vidékre is megyek. 90310

Használt férfiruhákért óriási áratok fizetek. Spiegel, Teréz-körút 2. Telefon 128-942. 54479

Szenzációs árat fizetek! Használt férfiruhákért, nőiért, egyenruhákért, cipőkért, egész háztartásiért, zálogjegyet vagy divatos szövetre cserélek. Gerstl, István-ut 23. Hívásra megyek. 13-46-85.

ÜZLET

48. Szálloda, vendéglő, penzió, kifizés

Keletinél, főútvonalon, nagyforgalmu, jogfolytonos üzletemet, bőséges leltárral, vidékre költözés miatt sürgősen eladom. Erdekldni: Thököly-ut 32. vendéglőben, szívesgéből Forgátsnál. 66651

Jogfolytonos, nagyforgalmu, szentes betegség miatt eladó. Serfőzőnél, József-utca 2.

Budapest egyik legkitűnőbb bevezetett kispénziója eladó. Dr. Nagy Sándor, Honvéd-utca 16.

49. Egyéb üzlet

Trafikvezetése, jójóvedelmű, 800, 1200, 2000, 5000-re átvehető. Vezetők jóvedelme 120-tól 400-ig. Trafikok igény-jogosultaknak áradók. Takács, Trafikroda, Prohászka Ottokár-utca 8. 63943

III. BÉRLET, ELLÁTÁS

56. LAKÁS

Egyszobás hallos, összkomfortos lakás május elsejére. Visegrádi-utca 15. 53607

Kétszobás komfortos, kétszer kábelbalkon, déli fekvésű, nap-sütéses udvari lakás május 1-re jutányos áron. Izabella-utca 11. 54190

Nürnberg-utca 29. új bérházban háromszobás hallos összkomfortos lakás májusra kiadó. 53899

Négyszobás gyönyörű összkomfortos lakás május elsejére. Visegrádi-utca 15. 53605

Egyszobás, összkomfortos garsonlakás villában I. Tábor-u. 12. Várnál. Tel. 160320. 19468

Három- és kétszobás lakások teljes komforttal 100, illetve 80 pengőért kiadók. Szándy-utca 79. 12219

Lakrész 2 nagyméretű utcai szoba mellékhelyiségekkel olcsón kiadó. Telefon 112-542.

Szobi-utca 5. Hatszobás lakás teljes komforttal, évi bére 2400. Négyszobás udvari lakás irodának és egyéb célokra is májusra kiadó. 12248

Várbaútyára ötszobás, Tabánra ötszobás villalakás 2200. Knapik lakásiroda, Telefon: 3-498-96. 96614

Üsszkomfortos 2 szobás magányos ház kiadó. Hertlein Mihály Soroksár, Valéria-u. 40. 43015

Kétszobás komfortos lakás olcsón kiadó. Szépvölgyi-u. 30. 145-397.

Háromszobás utcai teljes komfortos lakás májusra. Hernád-utca 35. 54460

Üllő-ut 44. kettő- és háromszobás modern, hallos lakás kiadó. Központi fűtés, melegvíz. Felvilágosítás házfelügyelőnél, vagy telefon 181-915.

Vilmos császár-ut 15. kettő, három-, négyszobás, modern hallos lakás kiadó. Központi fűtés, melegvíz. Felvilágosítás házfelügyelőnél, vagy telefon 181-915.

Üllő-ut 11-13. kétszobás modern lakás kiadó. Felvilágosítás házfelügyelőnél, vagy telefon 181-915.

Rákóczi-ut 73. kettő- és négyszobás modern lakás kiadó. Felvilágosítás házfelügyelőnél, vagy telefon 181-915.

Ráday-utca 31. négyszobás modern lakás kiadó. Felvilágosítás házfelügyelőnél, vagy telefon 181-915.

V. Kresz Géza-utca 14. főlépcsőházi bejárati négyszobás utcai lakás két erkéllyel, kiadó. Felvilágosítás házfelügyelőnél, vagy telefon 181-915.

EGYÉB ADAS-VÉTEL

50. Ekszer és egyéb értéktárgy

Zálogjegyet mindenről veszek, aranyat, brilliánt, ékszert bevéltünk. Ekszerek alkalmi áron. Taub, Thököly-ut 18.

51/A. Gyümölcs és egyéb élelmiszer

Tokajhegyaljai bort betegnek 10 literes kölcsönhordóban 60, 70, 80, 100, édes szamardnit 120, 150 filleres áron szállít. Tolcsva, Sztrareczky Géza Ig. tan. szőlőbirtokos.

52. Irógép

Portable új, 145, használt irógépek legolcsóbban. Akácfa-utca tizenhárom. Gépkecskés-zés. 65566

Amerikai irógépek alkalmi áron, gépkölcsönzés, javító-műhely Selmeceznél, Rákóczi-ut 25. Vas-utca 1. Telefon: 135-650. 52374

Irógépek, számológépek, ulak, használtak legolcsóbban. Szalal, Podmaniczky-utca kettő. 54476

54. Különböző gépek

Ganzgyári új elektromotorok egyéves jótállással, alig drágábbak használtaknál. Azonnal szállítja, felszereli Székely mérnök, 152-991. Árpád fejedelem-utja 44. 52449

Tésztagyári gépeket veszek, tésztázemert átvesszek. „Üzem 30004” jellegre Erzsébet-körúti földkiadoba.

55. Vegyes

Gyermekekoci, gyermekágy, játékbabakoci, csőbutor legolcsóbban Prohászka-gyárból. Gróf Zichy Jenő-utca 46. Fiók üzlet Üllő-ut 7. 54486

Telepítsen gyümölcsöst. A gyümölcsös szep megélhetést nyújt. Utlessen gyümölcsfát, disztát, diszserjét, rózst. Árjegyzéket ingyen küld, ajánlatot a legolcsóbban ad: Várocz-faiskola, Kápolnásnyék és Fegyvernek. 66624

57. SZOBA, ELLÁTÁS

Előkelő átutazónak főlépcsőházi elegáns szoba, központi fűtéssel, modern fürdőszobával Vágsházánál. 124-765.

Atutazónak zárt főlépcsőházból, gőzfűtéses dunal luxus-szoba, pazar fürdőbenyilóval szeparálva, Országsházánál megbízható magányos urihelyen. 110-893. 11310

Napokra New York-kávéháznál fűtött, elegáns átutazónak melegvízzel, zárt főlépcsőházi. 14-14-negyvennyolc. 54294

Szoba elegánsan berendezett, folyóvízzel, különbejárattal, telefonházzal. Szent István-tér 5. IV. 2. Bazilikánál. 19491

Atutazónak zárt főlépcsőházból, gőzfűtéses dunal luxus-szoba, pazar fürdőbenyilóval szeparálva, Országsházánál megbízható magányos urihelyen. 110-893. 11310

Atutazónak zárt főlépcsőházból, gőzfűtéses dunal luxus-szoba, pazar fürdőbenyilóval szeparálva, Országsházánál megbízható magányos urihelyen. 110-893. 11310

Atutazónak zárt főlépcsőházból, gőzfűtéses dunal luxus-szoba, pazar fürdőbenyilóval szeparálva, Országsházánál megbízható magányos urihelyen. 110-893. 11310

Atutazónak zárt főlépcsőházból, gőzfűtéses dunal luxus-szoba, pazar fürdőbenyilóval szeparálva, Országsházánál megbízható magányos urihelyen. 110-893. 11310

Atutazónak zárt főlépcsőházból, gőzfűtéses dunal luxus-szoba, pazar fürdőbenyilóval szeparálva, Országsházánál megbízható magányos urihelyen. 110-893. 11310

Atutazónak zárt főlépcsőházból, gőzfűtéses dunal luxus-szoba, pazar fürdőbenyilóval szeparálva, Országsházánál megbízható magányos urihelyen. 110-893. 11310

Atutazónak zárt főlépcsőházból, gőzfűtéses dunal luxus-szoba, pazar fürdőbenyilóval szeparálva, Országsházánál megbízható magányos urihelyen. 110-893. 11310

Atutazónak zárt főlépcsőházból, gőzfűtéses dunal luxus-szoba, pazar fürdőbenyilóval szeparálva, Országsházánál megbízható magányos urihelyen. 110-893. 11310

Atutazónak zárt főlépcsőházból, gőzfűtéses dunal luxus-szoba, pazar fürdőbenyilóval szeparálva, Országsházánál megbízható magányos urihelyen. 110-893. 11310

Atutazónak zárt főlépcsőházból, gőzfűtéses dunal luxus-szoba, pazar fürdőbenyilóval szeparálva, Országsházánál megbízható magányos urihelyen. 110-893. 11310

Atutazónak zárt főlépcsőházból, gőzfűtéses dunal luxus-szoba, pazar fürdőbenyilóval szeparálva, Országsházánál megbízható magányos urihelyen. 110-893. 11310

Atutazónak zárt főlépcsőházból, gőzfűtéses dunal luxus-szoba, pazar fürdőbenyilóval szeparálva, Országsházánál megbízható magányos urihelyen. 110-893. 11310

Atutazónak zárt főlépcsőházból, gőzfűtéses dunal luxus-szoba, pazar fürdőbenyilóval szeparálva, Országsházánál megbízható magányos urihelyen. 110-893. 11310

Atutazónak zárt főlépcsőházból, gőzfűtéses dunal luxus-szoba, pazar fürdőbenyilóval szeparálva, Országsházánál megbízható magányos urihelyen. 110-893. 11310

Atutazónak zárt főlépcsőházból, gőzfűtéses dunal luxus-szoba, pazar fürdőbenyilóval szeparálva, Országsházánál megbízható magányos urihelyen. 110-893. 11310

Atutazónak zárt főlépcsőházból, gőzfűtéses dunal luxus-szoba, pazar fürdőbenyilóval szeparálva, Országsházánál megbízható magányos urihelyen. 110-893. 11310

Atutazónak zárt főlépcsőházból, gőzfűtéses dunal luxus-szoba, pazar fürdőbenyilóval szeparálva, Országsházánál megbízható magányos urihelyen. 110-893. 11310

Atutazónak zárt főlépcsőházból, gőzfűtéses dunal luxus-szoba, pazar fürdőbenyilóval szeparálva, Országsházánál megbízható magányos urihelyen. 110-893. 11310

Atutazónak zárt főlépcsőházból, gőzfűtéses dunal luxus-szoba, pazar fürdőbenyilóval szeparálva, Országsházánál megbízható magányos urihelyen. 110-893. 11310

Atutazónak zárt főlépcsőházból, gőzfűtéses dunal luxus-szoba, pazar fürdőbenyilóval szeparálva, Országsházánál megbízható magányos urihelyen. 110-893. 11310

Atutazónak zárt főlépcsőházból, gőzfűtéses dunal luxus-szoba, pazar fürdőbenyilóval szeparálva, Országsházánál megbízható magányos urihelyen. 110-893. 11310

Atutazónak zárt főlépcsőházból, gőzfűtéses dunal luxus-szoba, pazar fürdőbenyilóval szeparálva, Országsházánál megbízható mag

Chicagói sertés- és zsírpiac. Sertészsír iránzatja lanyhuló márc. 6-8 (előző nap 6.69), máj. 6.55 (6.65), júl. 6.0 (6.80), szept. 6.37-5 (6.94), elő szept. könnyű 750-780 (750-190), nehéz 650-735 (700-740) cent per libra.

Delmaricikai terményfőzdek zarlata. Buenos Ayres: buza márc. 7.00, apr. 7.00, máj. 7.03 tengeri márc. 7.14, apr. 6.41, máj. 6.91, zab márc. 4.25, len-mag márc. 13.85, apr. 14.00, máj. 14.20 peso. Az iránzat per bushel.

hónapra 14%—14.15/16, lez. apr. 14%, horgany prompt 13%—13.11/16, 3. hóra 13%—13.15/16, lez. apr. 13%.

Chicagói terményfőzdek zarlata. (Zarlajben előző zarlai.) Buza máj. 67—67% (67%—67%), júl. 67%—67% (67%—68%), szept. 63—63% (60%—64%), tengeri máj. 47% (47%), júl. 48% (40%), szept. 49% (45%), zab máj. 20% (20%), júl. 36% (27%), szept. 20% (20%), rozs máj. 41 (42%), júl. 42% (43%), szept. 43% (45—44%) cent per bushel.

Vadásztrofea-kiállítás a fővárosi Vigadóban. A Nemzeti Vadászati Védegyet ezévi vadásztrofea-kiállítását csütörtökön reggel nyitotta meg a fővárosi Vigadóban. Ezen a kiállításon az 1938-ban zsákmányolt szarvasagancsok, dämálapatok, őzágancsok, vadkanagarak, muflonszarvak, zergekampók és egyéb különféle vadásztrofeák kerültek bemutatásra. A Nemzeti Vadászati Védegyet ezeket a kiállításokat évenként rendez meg és ezzel fontos vadász-kulturális célt szolgál. A világhírű magyar vadász-gazdaság különösen az utolsó évtizedben idegenforgalmi tényezővé vált. A magyar földön termelt vadásztrofeák egész Európában a legjobb minőségűek, ezért a külföldi vadászok egyre nagyobb számmal jönnek Magyarországra vadászni. A budapesti agancskiállításnak ezért nemzet-közi jelentősége van. A bemutatott vadásztrofeák közül a legkiválóbbak: herceg *Hohenlohe-Oehringen Agost* Szentán, Somogyban elejtett tizenhatalmas szarvasagancsa, mely első díjat és aranyérmeket kapott, *József kir.* herceg Gyulajon, Tolnában elejtett dämábjának hatalmas lapátpárja szintén első díjat és aranyérmeket kapott, báró *Biedermann Imre* Hobolon, Somogyban elejtett őzbakjának agancsa ugyancsak első díjat és aranyérmeket kapott. A hazai szarvasagancsok csoportjában a második aranyérmeket vitéz nagylaki *Rácz Jenő* nyug. honvédelmi miniszter a Királyszálláson, Fejér megyében zsákmányolt tizenkettes szarvasagancsával, a harmadik díjat, ezüstérmeket pedig Horthy Miklós kormányzó a Gödöllőn elejtett tizenhatalmas szarvasbikájának agancsával nyerte el. A hazai őzágancsok csoportjában két agancs aranyérmeket, tizenhatalmas őzágancs ezüstérmeket és huszonhat agancs bronzérmeket kapott. A Kárpátokból származó őzágancsok közül a legkiválóbb ifj. dr. gróf *Teleki Mihály* Marostordában elejtett őzbakjának agancsa, ez is első díjat és aranyérmeket kapott. A muflonszarvak közül a legkiválóbb ifj. gróf *Esterházy László* Gézaházán, Veszprém megyében eljett muflonkosának fejlődése. A rangsorban következő Horthy Miklós kormányzó ejtette el Visegrádon. *Alfonso do Bourbon* kir. herceg a Retezátán elejtett hat zergebák kampóit állította ki és egy ezüst- és öt bronzérmeket nyert. A különféle vadásztrofeák között látható Horthy Miklós kormányzó tavaly ősszel Poroszországban elejtett jávorszarvasának kitömött feje is.

Az Egyetemet és Főiskolát Végzett Magyar Nők Egyesületében dr. Gönczéné dr. Madarász Erzsébet helyettes főorvos tartott igen érdekes előadást a dán női és szociális problémákról. Ismertette a dánok életkörülményeit, az orvosnők, tanárnők helyzetét. Nagy szakértelemmel szözl az ottani szociális helyzetéről, a betegek egészségügyi gondozásáról, valamint a gyermekek egészségvédelméről. Előadása végén művészi vetített képekben mutatta be a dán főváros működését, történelmi multu épületeit, muzeumait és a Kopenhága környékén épült szebbnél szebb lovagvárakat. Az érdekes és színes előadást a nagyszámu közönség feszült figyelemmel hallgatta és lelkesen megtapsolta.

Bajtársi találkozók

A volt losonci cs. és kir. 29. vadászszázalék Bajtársi Köre pénteken este nyolc órakor a Dunapark-kávéházban (Pozsonyi-ut 38.) összejövetelt tart.

A volt cs. és kir. 19. gyalogezred tisztikara vasárnap délután 5 órakor tartja összejövetelét a Fészek Művészek Klubjában (VII., Nagyatádi, Szabó-utca 36.).

Iskolai találkozók

A nagykorúsi református Arany János gimnázium egykori növendékei pénteken délután öt órakor a Potzmann-étteremben (Üllői-ut 6.) a diákszövetség elnöke, idősb jalsóval *Jaloviczky Sándor* ny. államtitkár tiszteletére Sándor-napi öregdiák-találkozót tartanak.

A rejtett kincs

Ira Francois Baudry

— Végre egyszer jó hírt is közölhetek — mondta Moutet, Hermite Josephine öreg ügyvédje —, emlékezik arra, hogy maga milyen gunyos megjegyzéseket tett, amikor Amerikába kíváncsult nagybátyja a végrendeletében tíz hold földet hagyott magára? Nos, azon a területen gazdag olajforrást fedeztek fel és most egy denveri részvénytársaság negyvenezer dollárt ajánlott fel a földért. Az utasítást kérem, hogy odaadjuk-e? Megjegyzem, hogy ha várunk, az kockázattal jár, mert sohasem biztos, hogy az ilyen olajforrás bevalik-e.

— Dehogyan várunk, azonnal adjuk el, maga pedig adjon nekem a vételárra ezer frank előleget.

Josephine az ezer frankkal a zsebében boldogan sietett haza. Már utközben a taxiban kieszelte, hogy beugratja a férjét, Robertet, akivel harmadik nagy összeveszésük óta, ami fél év előtt történt, nem élt együtt. Bolondos házaspár voltak: szerelmi házasságnak indult, fél évig nagy volt a boldogság, de aztán... teljesen lényegtelen butaságok... összevesztek és szét-szaladtak. Még sohase tartott a harag olyan sokáig, mint ezuttal. Egyikük sem akarta, még önmagának sem bevallani, hogy hiányoznak egymásnak. Alapjában változatlanul szerették egymást, de mindketten szeszélyes, önfejű bolondok voltak, egyikük sem tudott engedni és így mindig újra „engesztelhetetlen gyűlölet”-nek néztek az iskolásgyermekekhez méltó sértődéseiket.

„Beugratom Robertet, hogy jöjjön el hozzám kéréskelni és azután büszkén kiadom újra az utját” — gondolta magában Josephine.

Tudta, hogy Robert mennyire szeret költekezni. Tehát a legbiztosabb mód a beugratására az, ha kerülő uton tudomására juttatja, hogy hirtelen pénz áll a házához. Azonnal felhívta telefonon az autógarázst, amelyikben saját kis autója és a Roberté is kosztolt. A tulajdonost hívatta a telefonhoz és így szólt:

— Kedves Gervays, várjon még egy-két hétig a pénzére, tudom, hogy sokáig vártam, de most minden számlámat kiegyenlitem, mert negyvenezer dollárt kapok Amerikából egy örökség révén. De senkinek se szóljon, mert nem akarom, hogy minden hitelezőm megröhanjon. És különösen a férjemnek ne említsem... ezt külön a lelkére kötöm, kedves Gervays. Ezzel letelem a kagylót és megelégedetten mosoly-

A folyton változó jogszabályok veszedelméről és a nemzetek közötti béke lehetőségéről beszélt Serédi Jusztinián hercegprimás

A Szent István Társulat közgyűlése

A magyar katolikus kultúra egyik legerősebb intézménye, a Szent István Társulat most tartotta 84. évi rendes közgyűlését a Szentkirályi-utcai székház dísztermében. A közgyűlésen a szokottnál is nagyobb számban voltak együtt a katolikus társadalom előkelősei és vezetői, közöttük Angelo Rotta pápai követ, Papp Antal c. érsek, Glattfelder Gyula, gróf Mikes János, Hanauer A. István, Virágh Ferenc, Breyer István, Sztojka Sándor, Tóth Tihamér, Grösz József püspökök, Kelemen Krizosztom pannonhalmi főpápa, Madarász István prelátus, Szendy Károly polgármester, Wálder Gyula műegyetemi rektor, Zsembery István, Czettler Jenő, Preszly Elemér és még igen sokan mások. Nagy ünnepélyességgel fogadták a Rómából most hazaérkezett Serédi Jusztinián hercegprimást. A közgyűlést gróf Majláth György nyitotta meg, utána nyomban a hercegprimás emelkedett szólamra és elmondotta megnyitó beszédét.

Lehetséges a béke a nemzetek között

Beszéde elején a hercegprimás a pápaválasztás nagy jelentőségét fejtegette és hangsúlyozta, hogy amíg a nemzetek az egész világon fegyverkeznek egymás ellen, addig ugyanazoknak a nemzeteknek bibornok képviselői tökéletes egyetértésben és szeretetben olyan rövid idő alatt egyeztek meg a legnagyobb földi hatalom letéteményesének személyében, amire évszázadok óta nem volt példa. Ezzel a szent kollégium tagjai megmutatták, hogy lehetséges a béke a nemzetek között, ha biztosítjuk annak előfeltételét az igazságot, amit az új pápa jelmondata is kifejez.

Beszéde további során a pápa törvényhozó hatalmáról beszélt a hercegprimás. Az emberiség nyomorúságának — mondotta — és boldogtalanságának egyik legsúlyosabb oka az, hogy az egyes államok törvényei igen sokszor ellenkeznek az isteni törvényekkel és az embert megillető igazságossággal. Mivel a törvények célja, hogy maradandóan szabályozzák az ember életét, szükséges, hogy időálló rendelkezéseket teremtsenek. Az egyház közel 2000 esztendő óta létezik minden században számos olyan törvényt alkotott, amelyek ma is jogforrással szolgálnak. Milyen ritkák az államokban ilyen időálló törvények, amikor törvényt törvényre halmoznak — különösen manapság — és amikor a törvényt sokszor már kihirdetése után hamarosan módosítják. Az időálló törvények jogbiztonságot adnak, a folyton változó jogszabályok az állami élet minden ágazatában egyaránt veszedelmes bizonytalanságot okoznak és minden vállalkozási kedvet szinte megdermesztenek.

— Az emberek és nemzetek életében rendszerint nincsen ugrás. Ahol nem rendszeres fejlődés készíti elő az utat, ott revolúció következik be, amely rendszerint mérhetetlen károkat okoz embernek, társadalomnak, egyháznak, államnak egyaránt. Bár a pápát

legfőbb és teljes joghatóság illeti meg az egyházban, észszerűségből mégis befolyást enged a központi törvényhozásban a részeknek is. Ezzel igen üdvös példát mutat még a diktatúráknak is.

A hercegprimás nagyhatású beszédét gróf Majláth György elnök köszönte meg. Erdősi Károly prelátus terjesztette elő ezután alelnöki jelentését, amelyben részletesen beszámolt a társulat elmúlt évi működéséről. A választás során egyhangulag újra Erdősi prelátust választották meg hat évre a társulat alelnökévé, az igazgató választmány új tagjaivá herceg Batthyány-Strattmann Lászlót, gróf Zichy Rezsőt, dr. Bozók Gyézát, Esty Miklóst, dr. Galla Ferencet, dr. Hurusitzky Henriket, Oetter Györgyöt és Blasszner Agostont választották meg.

A vasutasok kívánságai

Amint már röviden beszámoltunk róla, a Magyar Vasutasok Országos Szövetsége szép ünnepség keretében tartotta meg Kassán a helyi csoport alakuló ülését.

Az ülésen Homonnay Tivadar fejtegette hosszabban a vasutasság kívánságait.

— A magyar vasutasság — mondotta többek között — jogos kívánságainak teljesítését kéri. A vasutas pragmatika visszaállítása, a kategóriánkénti létminimum azok a kérdések, amelyekben a vasutasság még az országnak ebben a súlyos helyzetében sem hallgathat, mert a szociális haladás nem ismer megállást. Ezen a téren semmit sem tenni egyenlő a legrosszabbal. Ma tenni, cselekedni kell nem az egyesek, hanem a tömegek és a nemzet érdekében. Aki nem így cselekszik, az nem értéke a nemzetnek.

Lády István főtitkár a szövetség célkitűzéseiről beszélt. A Mavosz — mondotta — a vasutasságnak tényleges, jogos érdekképviselője, amely nem politizál, de igyekszik kívánságait eljuttatni oda, ahol azokat teljesíthetik. A vasutas nem politizál, de újságok olvas és nem tetszik neki, hogy embervadászat folyik azok ellen, akik a szociális igazságot hirdetik. A vasutas fegyelmessé és engedelmes, de nem szereti a bánásmódot a durva hangot és kiméletlenséget. Munkáját becsülettel akarja ellátni, de nem szereti, ha idegesítik és nem látják be, hogy gondjai vannak. Nem szaladgál ábrándok után, de megkívánja, hogy meghallgassák, bevaltatlan ügyekkel ne igyekezzenek lecsillapítani vagy kifizetni.

Szántay István és Pataky Sándor felszólalása után megalakult a Mavosz helyi csoportja, amelynek elnöke lett Kiss József állomásfőnök; társelnökök: Hendel József, Bécsér István, Oppenheimer János, Piláth Adolf; alelnökök: Meskó Tihamér, Radványi Kálmán, Perényi József; ügyvezető elnök: vitéz Komporád Pál; titkár: dr. Vass A. László; jegyző: Pintér Lajos; pénztárnok: Mráz Lajos; ellenőr: Levenda Károly.

gott. Gervays az urának régi barátja... Robert öt perc múlva tudni fogja a negyvenezer dollárt!

Nyugodtan lefeküdt a pamlagra és egy detektív-regényt kezdett olvasni. A könyv érdekes volt... talán egy óránál hosszabb ideig olvashatott, amikor megszólalt újra a telefon:

— Itt én beszélek, Robert! Angyal, felkereshetnélek egy percre? Valami fontos ügyben szeretnék veled beszélni.

Josephine gunyosan mosolygott. Hideg hangon felelte, hogy annál jobban izgassa Robertet:

— Ugyan nem érdekel, hogy te mit tartasz fontosnak, de ha éppen kedved tartja, eljöhetsz.

„Bevált a családok, Gervays már megtelefonozta neki” — gondolta magában.

Azonban Robert mindig kiszámíthatatlan volt. Most is, amikor az asszony arra várt, hogy az ura kérlelni fogja, azzal kezdte a beszélgetést, hogy az ügyvédjétől jön.

— Drágám — mondta —, megdöntöttem, hogy bünt követek el veled szemben, ha magamhoz láncolalak. Fiatal és szép vagy, kaphatsz még olyan férjet, aki jobban illik hozzád, mint én és boldog lehetsz. Megbeszéltem az ügyvéddel, hogy elvállalok tőled.

Josephine majdnem leszédült a székről. Mi lehet ennek az új ötletnek az értelme? Bizonyára valami nő rejtőzik mögötte! Most, hogy valóban az a lehetőség fenyegette, hogy elveszti Robertet, úgy érezte, hogy ennek nem szabad megtörténnie. Az a hülye Gervays, úgy látszik, mégsem árulta el Robertnek a negyvenezer dolláros szenzációt. Josephine merészet gondolt és így szólt:

— Ha már itt vagy, elmondok neked a mai nap szenzációját.

— A negyvenezer dollárt? — jegyezte meg Robert hűvösen mosolyogva —, tudok róla, Gervays nálam járt és említette. Eppen azért határoztam el a válást.

Josephine tágranyitott szemmel bámult az urára, aki így folytatta:

— Eddig ugyanis nem akartam a válás ügyét felvetni, mert rá voltál utalva arra a pénzre, amit havonta neked rendelkezéssre bocsátottam és ami válás esetén kisösszegű tartásdíjra apadna le. De most hirtelen jó módu asszony lettél, tehát már nem vagy rámutalva.

Josephine nem bírta tovább ideggel. Felugrott és haragtól kipirult arccal kiáltotta:

— Már pedig én nem vagyok hajlandó csak azért elválni, hogy te valami színházi csillagot feleségül vehess! Csak a te hibád, hogy nem tudtuk egymást megérteni, mert mindig durva és erőszakos voltál,

sohasem tudtad a férfit gőgödet a szerelemnek alárendelni. Ha szerettél volna, mint én téged, nem rendeltél volna minden ártatlan észrevételem miatt elviselhetetlen jeleneteket!

Ezzel leborult az asztalra és keservesen, őszintén zokogni kezdett. Pár perc múlva felnézett, de az ura már nem volt a szobában. Nesztelenül kiment és el-tűnt. Magára hagyta. Josephine érezte, hogy ezt az embert igazában nem ismerte, egészen tévesen ítélte meg. Mélységesen szégyellte a felsülését... azt hitte, hogy a pénzságra behódol és módot ad neki arra, hogy megalázza. De most saját magát érezte megaláztatva. Elviselhetetlenül szenvedett attól a tudattól, hogy örökre elvesztette ezt az embert, aki annyival lovagiasabban viselkedett, mint ő.

Fájdalmában, félig kábultan, lefeküdt és a kimerültségtől elaludt. Talán már órák telhettek el azóta, hogy Robert magára hagyta, amikor megszólalt újra az előszoba csengője. A szobalánynak kimenője volt, tehát Josephine magára kapta a pongyolát és kiment ajtót nyitni. Az ura állt az ajtó előtt és amint az előszobába lépett, minden bevezetés nélkül megölelte és össze-vissza csókolt, akár mint a mézeshetek legboldogabb napjaiban. Josephine csak percek után jutott szöhoz.

— Nem értelek! Mit jelent ez a nagy szerelem, ami hirtelen megszállt? — kérdezte zavartan.

— Drágám, alig, hogy tőled eltávoztam, Moutet-val találkoztam és az öreg kétségbeesett arccal kérlelt, hogy vállaljak egy neki nagyon kínos közvetítést. Nem meri neked személyesen megmondani, hogy borzasztó félreértés történt. Ugyanis az olajforrást nem a te földeden fedezték fel, hanem a szomszéd telken és a negyvenezer dollárt is azért a telekért ajánlották fel.

Josephine elsápadt:

— Tehát a rejtett kincs?... A negyvenezer dollár?... — kérdezte remegve.

— Félreértés volt. De, angyalom, többet ér az a kincs, amit ma este fedeztet fel, de az öreg ügyvéd félreértése nélkül nem találtam volna meg. Az előbbi vad kitéréseddel elárultad, hogy igazában éppen úgy szeretsz még, mint az első bolondos hetekben... És rájöttem, hogy az én életem is üres te nélkül. Az előbb elrohantam, mert ezt nem mondhattam meg neked, amíg a negyvenezer dolláros mesét igaznak hittük, mert az az átkozott büszkeségem visszatartott. Most azonban gyorsan öltözz fel és menjünk el valahova, egy megkészt vacsorára, hogy pezsgővel ünnepeljük meg azt a percet, amikor a kincs elvesztését minket újra összehozott.